HET LAND VAN NEVELE

Driemaandelijks tijdschrift van de heemkundige kring

MEIGEM'S HOOGDAG

Foto's van Meigem en de Heilig-Bloedprocessie

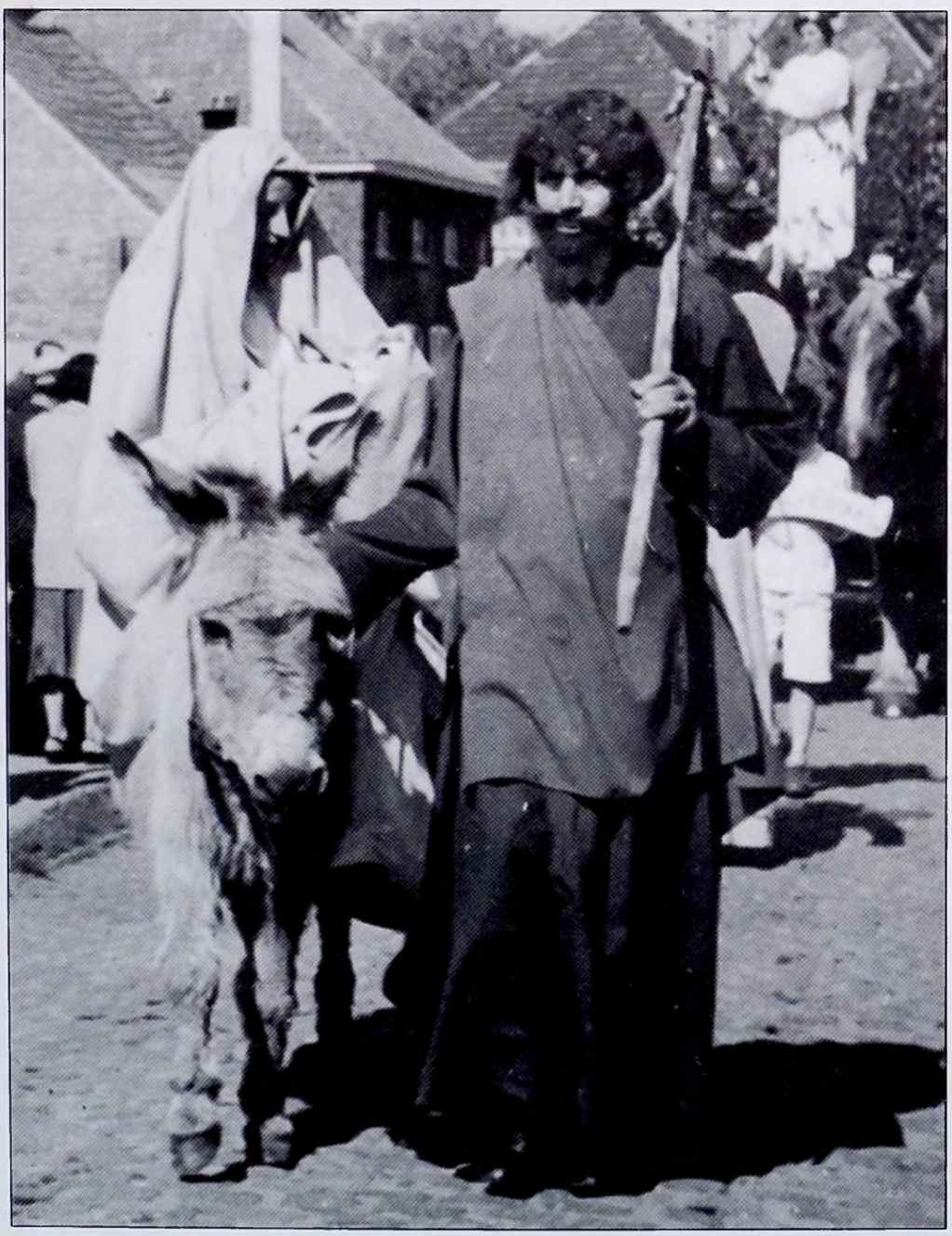

Luc Van Nevel & Stefaan De Groote

september 2006 jaargang XXXVII aflevering 3

Afgiftekantoor 9850 Nevele

HET LAND VAN NEVELE

Heemkundig tijdschrift voor
Bachte-Maria-Leerne, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Meigem, Merendree, Nevele, Poesele, Poeke, Sint-Martens-Leerne, Vinkt, Vosselare en Zeveren
Het Land van Nevele is een uitgave van de heemkundige kring "Het Land van Nevele" v.z.w.

Abonnementen en lidgeld 2006

Abonnementen op *Het Land van Nevele* lopen over een jaargang van vier nummers. Bij nieuwe abonnementen in de loop van het werkjaar worden de vorige nummers, indien nog voorradig, nagestuurd. Oudere nummers vanaf 1970 zijn nog in beperkte hoeveelheid beschikbaar.

Lidgeld 2006

18 euro (+ 3 euro buitenland) over te schrijven op rekening 001-3951685-78 of 290-7431460-20 van "Het Land van Nevele" v.z.w., Dammeers 35, 9880 Aalter.

Steunend lid 2006

Vanaf 25 euro

Secretariaat

A. Bollaert, Beentjesstraat 29, 9850 Poesele
landvannevele@belgacom.net

Redactieadres

J. Luyssaert, Veldestraat 26, 9850 Merendree
jan.luyssaert@pandora.be

Tijdschriftadministratie

L. De Ruyck, Heiste 45, 9850 Landegem

Opmaak

C. De Groote, Landegem

Druk

Beschutte Werkplaats "Nevelland", Nevele

De auteurs, en niet de uitgever, zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en illustraties.

Bij de kaftfoto: Groep 5 uit de processie: "De vlucht naar Egypte": Hubertine Vermeulen als Maria en Oscar Van Wontergem als Jozef. Deze foto dateert van eind de jaren 40.

HET LAND VAN NEVELE

Provincie
Oost-Vlaanderen
Centrale Bibliotheek

MEIGEM'S HOOGDAG

Foto's van Meigem en de Heilig-Bloedprocessie

Samenstelling:

Luc Van Nevel
Stefaan de groote

september 2006 jaargang XXXVII aflevering 3

Verantwoordelijke uitgever: J. LUYSSAERT, Veldestraat 26, 9850 Merendree

Te Meyghem, te Meyghem,
Daar wonen twee zottinnen!
De ene bijt haar klossen in stuk,
En de andere en wil niet spinnen.
Spotrijmpje (Uit de verzameling van Pol de Mont)

INHOUD

Meigem's hoogdag

1 Voorwoord 194

2 Geschiedenis van Meigem in kort bestek 196

3 Dorpsgezichten 204

4 Monumenten 215

5 Economische bedrijvigheid 225

6 Het onderwijs te Meigem 232

7 De verenigingen te Meigem 246

8 Geschiedenis van de verering van het heilig-bloed 251

9 Geschiedenis van de heilig-bloedprocessie 262

10 De processie in 1946 316

11 De processie in 1957 334

12 De processie in de jaren 60 343

13 De processie van 1970-2003 350

14 Overzicht geraadpleegde en verschenen publicaties van Meigem 373

Lijst voorintekenaars 377

1 VOORWOORD

De Heilig-Bloedprocessie van Meigem is een vaste waarde op de eerste zondag van juli. Meigemnaren, oud-Meigemnaren, inwoners van Deinze, Nevele en omliggende gemeenten komen die eerste zondag van juli naar het kleine dorpje afgezakt om te figureren in het lijdensverhaal van Christus of om de processie te bewonderen.

Het is elk jaar een hele krachttoer voor het comité Heilig-Bloedprocessie om het gebeuren te laten slagen en toch lukt het altijd wonderwel door de samenwerking van zoveel mensen.

Dat de processie van Meigem opgemerkt en gewaardeerd wordt buiten de grenzen van Deinze, blijkt uit de nominatie voor de Oost-Vlaamse Provinciale Prijs voor Toerisme in april 2005. De processie won de prijs niet, maar het was een motivatie voor het comité en voor alle deelnemers om er nog vele jaren mee verder te gaan. De nominatie toont ook dat de processie haar religieuze karakter overstijgt en in al haar authenticiteit een toeristisch evenement is geworden. De processie behoort tot het volkskundige erfgoed van de regio.

Toen de processie in 2004 voor de 60ste keer uitging, werd voor deze gelegenheid een tentoonstelling georganiseerd in het Reigersnest. Duizend bezoekers, onder andere ook Monseigneur Luc van Looy, bisschop van Gent, kwamen een kijkje nemen naar de fototentoonstelling en naar de film over de processie. Sommige bezoekers kwamen zelfs twee tot drie keer om alles nauwkeurig te bekijken. Heel wat beeldmateriaal sinds 1946 werd voor het eerst aan het publiek voorgesteld. Na de tentoonstelling brachten geïnteresseerden nog extra foto's aan en oud-Meigemnaren konden nog meer figuranten identificeren op de foto's. Vandaar dat organisator Luc Van Nevel, op voorstel van Stefaan De Groote bestuurslid van Het Land van Nevele, het initiatief nam om het succes van de tentoonstelling te bestendigen en om dit fotoboek samen te stellen.

Heel wat mensen werkten mee aan het tot stand komen van dit initiatief door oude foto's te bezorgen en personen te identificeren. We willen uitdrukkelijk al deze medewerkers danken voor hun inzet: Edmond en Angèle Van De Velde-Vermeulen, Eliane Succaet, Maria Vermeulen, Etienne

Vermeulen, Antoon en Blanche Verstraete-Van Aal, Nicole Verstraete, de Zusters van Meigem, André en Cecile Van Nevel-Goossens, Trui Galle, Emiel Schaubroeck, Paula De Smeytere, Maria Van Vlaenderen, Paul Verhasselt, Agnes Van Nevel, Tony Van Der Eecken, Lucien Van Braeckel, Peter Goeminne, René Van De Walle, Peter Broos, Nellie Van Hoe, Francine Van Hoe, Francine Hellebuyck, Krista Hellebuyck, Firmin D'Haene...

Natuurlijk hoort hier ook een dankwoord voor het comité Heilig-Bloedprocessie en voor alle deelnemers aan de processie. Zonder hun jarenlange belangeloze inzet zou er geen sprake zijn van de Heilig-Bloedprocessie en dus ook niet van dit fotoboek.

2 GESCHIEDENIS VAN MEIGEM IN KORT BESTEK

Meigem - maar dan wel als Meingem of Meinghem - duikt als naam voor het eerst op in een document van 941 en later nog eens in 969, de vroege middeleeuwen dus.
De oude structuur van het dorp met zijn drie straten, met centraal de kerk en de plaats (dries), doen sommige historici een Frankische oorsprong vermoeden. In dat geval zou het dorpje al kunnen dateren uit de 6de of 7de eeuw maar dat is natuurlijk niet echt zeker.

Wat betekent Meigem?

Over de betekenis van de naam zijn de historici het duidelijk niet eens. De Potter en Broeckaert hadden een document gevonden met het woord Meydeghem. Zij dachten dat Meigem een plaats was bewoond door meisjes. Men veronderstelde toen dat er eeuwen geleden heel wat meer meisjes dan gebruikelijk in Meigem woonden, omdat het dorp een schuiloord voor vrouwen geweest zou zijn, die bescherming zochten tegen de Goten, Sueven, Vandalen en andere wat ruwe stammen van het noorden. Als legende misschien een verwijzing naar de invallen van de Germanen en de Noormannen?
Iemand anders dacht aan verblijf tot ontspanning. In Meigem zit inderdaad 'vermeien' of 'spelemeien'.
Het reeds vermelde document van 969 met Meinghem werd gevonden door E. Försteman. Hij verklaarde de naam als Modinggahem of de woonplaats van de mensen van Modo.
Maar misschien komt de meest aannemelijke verklaring van Maurits Gysseling. Hij meende dat Meingem afkomstig is van Maginga Haim, de woning van de lieden van Mago. De combinatie met ingaheim laat toe te veronderstellen dat Mago een Germaanse persoonsnaam is. Hij kan afgeleid worden van mag, waarmee 'magan' (kunnen) en 'Magus' (knaap, zoon) en ons 'maagd' verwant zijn. Deze woorden komen uit het Gotisch (taal van de Goten).

Meigem werd gesticht op een kouter in de omgeving van water

Wat we wel zeker zijn is dat de eerste bewoners zich hebben gevestigd op die plaats omdat het een beetje hoger lag dan de omgeving. De namen 'Berg' en 'Kouterstraat' verwijzen naar dat niveauverschil. Dergelijke dorpen op een kouter komen veel voor. De kouters werden omgezet in vruchtbaar akkerland en op de lagergeleden bulken (weiden) liet men het vee grazen. Dit is eeuwenlang zo geweest.

Bovendien was er toen vlakbij drinkwater aanwezig, m.n. de Oude Caele (of Kale) of Reigersbeek (later opgenomen in het Kanaal van Schipdonk) en een paar andere beken, zoals de kleine Reigersbeek. Via deze waterlopen konden bovendien akkers en weiden vruchtbaar worden gemaakt.

Het is de jongste tientallen jaren door allerlei vondsten in onze streek wel zeer duidelijk geworden dat er al in de Keltische periode heel wat bewoning, transport en handel was rond en op die Caele. Tijdens het verbreden van het Kanaal van Schipdonk in de jaren zeventig – dus de vroegere vallei van de Oude Caele - werd wel een schat aan informatie en voorwerpen gevonden. Er werden enkele jaren geleden nog belangrijke vondsten gedaan in het naburige Bachte, m.n. sporen van een nederzetting uit het bronstijdperk (ca. 3.000 jaar geleden). In het verderop gelegen Merendree was een Romeinse nederzetting. In Meigem zelf is er nog geen archeologische onderzoek van betekenis gebeurd.

Vooral de Caele was vroeger een belangrijke rivier, waar ook vervoer en handel met kleine scheepjes mogelijk was. In de late middeleeuwen zou de Caele echter door gebrek aan beheer onbevaarbaar worden en regelmatig overstromen. Dit zou de aanleiding worden tot het graven van het Kanaal van Schipdonk.

Bij veel nederzettingen in de vroege middeleeuwen hoorde een dries. Deze had meestal de vorm van een driehoek en fungeerde als schutsplaats voor het vee, dat er 's avonds werd bijeengebracht. Deze driehoekige structuur is nog enigszins in het centrum van Meigem terug te vinden.

Enkele honderden meter verwijderd van de dorpskom ligt de Heerdweg. De naam verwijst naar een heel oude, op zijn minst middeleeuwse weg. Een heerdweg een brede verbindingsweg of een weg tussen twee streken.

Meigem was eeuwenlang een bezitting van de heren van Nevele

In de middeleeuwen was Meigem grotendeels in handen van de heren van Nevele, waarvan de eerste sporen terugaan tot de 12de eeuw. Zij beheersten het gebied als koningen en hadden een bijna totale macht over hun onderdanen. Deze heren zetelden eerst in Nevele en breidden hun gezag uit over de hele streek. Op het einde van de 14de eeuw verhuisden ze hun residentie naar Ooidonk (Bachte-Maria-Leerne). De heerlijkheid Nevele telde op een bepaald ogenblik (1460) 296 lenen in dertig verschillende omliggende dorpen.

Meigem was weliswaar voor het grootste deel in handen van deze heren van Nevele, maar er waren nog enkele heerlijkheden die er bezittingen hadden en gezag konden uitvoeren.
De belangrijkste waren de heerlijkheid Oudegoede met zetel in Lotenhulle en de Oudburg van Gent. Dit feodale systeeem bleef bestaan tot en met de Franse periode in 1791.

Het is niet bekend of er ooit een aparte heerlijkheid Meigem bestond. Toch bestond er net als in Nevele ook in Meigem een baljuw met een vierschaar en schepenen. Deze deed uitspraak over kleine misdrijven en handelde in naam van de heer. De Meigemse baljuw ressorteerde onder het leen te Landuit, dat met zijn 24 bunder, het omvangrijkste goed was in Meigem en een bezitting van de heren van Nevele. Deze heren van Nevele bezaten eveneens het belangrijke leen ter Kerke, dat dicht bij de kerk was gelegen.

Het grootste leen van de heerlijkheid Oudegoede was het leen ter Kerse, omdat er zoveel kersebomen stonden terwijl de belangrijkste Meigemse eigendom van de Oudburg het goed of hof ten Riede was. Tijdens de negentiende eeuw was in dit goed ten Riede een stokerij gevestigd die in 1890 werd stilgelegd. Er kwamen op dat ogenblik nieuwe wettelijke voorschriften en heel wat stokerijen hielden er mee op of gingen illegaal verder stoken.

De Sint-Niklaaskerk

Het belangrijkste gebouw in Meigem is de Sint-Niklaaskerk, waarvan sporen teruggaan tot 1218, maar wellicht is de kerk al ouder. In de huidige kerk bevinden zich nog een aantal natuurstenen die teruggaan tot de 13de eeuw. De Meigemse kerk hing af van die van Deinze, die op haar beurt onderworpen was aan de adellijke familie van het kasteel van Mere in Vosselare. In dit boek wordt verder dieper ingegaan op de kerk.

De oudst bekende pastoor in Meigem is een zekere Joannes (in 1290). De bekendste is echter Pieter Moortgat (eerste helft 18de eeuw) waarvan in deze publicatie een afbeelding werd opgenomen. Het is aan hem te danken dat de kerk in het bezit zou zijn gekomen van de relikwie van de bebloede geselkolom, zodat men vanaf 1724 kwam beewegen naar Meigem tegen bloedziekten. De verering van het heilig bloed dateert al van toen. Deze Pieter Moortgat, een telg van een blijkbaar rijke Gentse familie, zorgde ervoor dat de kerk van Meigem ca. 1734 bijna volledig werd verbouwd.

Eind 19de eeuw werd de kerk opnieuw volledig onder handen genomen. Deze verbouwing had ongetwijfeld te maken met een stijging van de bevolking. In die tijd ging iedereen naar de kerk.
De Meigemnaars konden niet lang genieten van hun vernieuwde kerk, want in oktober 1918, op het einde van de Eerste Wereldoorlog, raakte het gebouw zwaar beschadigd toen in en rond Meigem er zware beschietingen waren met artillerie. Van de vroegere kerk is alleen van het oostelijke deel (hoogaltaar) wat overgebleven. In 1920 werd de kerk opnieuw hersteld, maar twintig jaar later (mei 1940) was het opnieuw prijs toen het gebouw werd geraakt door artillerie, deze keer van het Belgische leger.

Een ander belangrijk gebouw in een dorp als Meigem is de pastorie. De Meigemse pastoor bewoonde vroeger een 'priesterage', dit is een hoeve waarvan de opbrengst hem ten goede kwam. Een dergelijke priesterage bestond in nagenoeg alle middeleeuwse dorpen. De Meigemse priesterage was in de Diepestraat gelegen. Tijdens de Franse periode (1791-1815) werd de priesterage verkocht en de nieuwe pastoor was dus genoodzaakt een nieuwe pastorie te bouwen, m. n. langs de Kouter.

Later kwam dit pand in handen van de bekende Meigemse familie Lemmens. Dat gebeurde toen er in 1857 een nieuwe pastorie werd gebouwd, deze keer vlak naast de kerk. Op 16 oktober 1918 werd niet alleen de kerk zwaar beschadigd, ook de pastorie en trouwens ook de gemeenteschool en windmolen moesten eraan geloven. In 1920 werd naast de kerk de nieuwe huidige pastorie herbouwd, die in de jaren negentig werd verkocht aan particulieren.

Van Oude Caele (of reigersbeek) naar Kanaal van Schipdonk

Tot halverwege de 19de eeuw bleef de streek overstromen. De grote boosdoener was de Oude Caele.

Het was Herman Antoon Loveling, op dat ogenblik schepen in Nevele, die ijverde voor het graven van het Kanaal Van Schipdonk, die een verbinding zou voorzien tussen de Leie in Deinze en de Brugse Vaart in Merendree. Het graven duurde van 1847 tot 1849, door honderden arbeiders en lag aan de basis van de arbeiderswijk 'Nevele Hul'.

Dit Kanaal zou ook voor Meigem een grote omwenteling betekenen. Men raakte enerzijds wel meer afgesloten van Bachte en Maria-Leerne maar anderzijds kon men van de waterweg opnieuw gebruik maken om goederen te vervoeren. De boten werden toen nog door paarden getrokken.

Drie molens en veel herbergen

Meigem was voor veel zaken afhankelijk van het naburige Nevele, dat tot en met de negentiende eeuw een belangrijke centrumfunctie uitoefende, zeker als dekenij en kantonhoofdplaats. Op economische vlak was Deinze echter belangrijker, vooral door de aanwezigheid van de belangrijke woensdagmarkt, waar de landbouwers, kleine ambachtslieden en wevers hun producten konden verkopen. Vaak trok men met de hondenkar naar de Markt, zoals Cyriel Buysse het in één van zijn boeken schreef.

Toch was er ook in Meigem zelf heel wat economische bedrijvigheid, het meest opvallend door de drie windmolens die er ooit waren. Het feit dat er effectief drie molens waren wijst op een zeer sterke landbouwbedrijvigheid in de omgeving.

De Dujardins molen, een houten staakmolen in de Pastoriestraat, heeft het echter niet lang uitgehouden. Hij werd gebouwd in 1854, maar al na vier jaar brandde hij uit na een blikseminslag.

De molen op Kruiswege heeft het langer volgehouden. Opvallend is dat deze molen eigenlijk afkomstig was van Vinkt. Hij werd door August Ranson rond 1870 afgebroken en heropgebouwd.
Deze molen werd echter als gevolg van een windhoos in 1932 verwoest.

Veertien jaar voordien – in 1918 – was ook de oudste molen in Meigem verdwenen. Hij dateerde van 1816 en stond nabij de dorpskom op de Berg. Vervennes molen, zoals hij in de volksmond werd genoemd, werd op 16 oktober 1918 opgeblazen.

Zoals elders waren er in het dorp en de gehuchten talloze herbergen. Rond 1900 waren er nog 37. De oudste bekende herbergen waren de Haan (Langs de Kouterstraat) en De Spoele (langs de Heerdweg). Een andere belangrijke herberg lag in het gehucht Kruiswege. Deze afspanning noemde 'In Kruisweege' en lag op het kruispunt tussen de weg van Tielt naar Gent en de weg van Brugge naar Deinze.

Over de Meigemse dichter Albericus Stichelbaut

Albericus Stichelbaut werd geboren in Gent in 1754. Hij was een pater in de abdij van Drongen, maar vestigde zich na het opheffen van de abdij in 1797 als pastoor in Meigem. Hij overleed er op 17 november 1837.
Hij werd opgemerkt als dichter in 1805 door een werkje, dat in Gent gedrukt werd en met als titel *Heylsaem oogslag op het bloedige slagtoffer.* Later schreef hij een zogenaamd heldendicht: *Jerusalems Herstelling* in twaalf boeken, waar meer dan 8.000 verzen in stonden. De boeken werden in 1911 gedrukt in Brugge bij de Vliegher Het is in een typische stijl die ook door andere dichters uit die tijd werd gebruikt, zoals Hoogvliet's *Abraham de Aartsvader*, Van Merken's *David.*

De woning Lemmens lag aan de basis van de textielindustrie in Deinze en omgeving

In 1845 tot 1855 was er in Vlaanderen een crisis zonder weerga. In het naburige Nevele werd – gedreven door honger - jacht gemaakt op de honden omdat er geen katten meer waren. In Meigem telde men in 1846 op een bevolking van 1374 mensen 265 armen.
De oorzaken zijn bekend. De huisnijverheid was teloor gegaan en de aardappeloogst mislukte verschillende jaren na elkaar.
Het is in die periode dat de Belgische regering een premie uitschreef van 500.000 fr. voor het oprichten van nieuwe nijverheden. Het was burgemeester Jan-Baptist De Poorter de bewoner van het goed 'te Kersse', die deze kans met beide handen greep.
Mozes Jacob Moresco, een Nederlander met Joodse roots, stichtte met staatssteun in Meigem een bretellenfabriek. Hij is wellicht nauwelijks in Meigem geweest. Hij bleef in Brussel, terwijl zijn zaken werden behartigd door de Brusselaar Felix-Constant Herman. Het atelier was gevestigd in de statige herenwoning (Kouter nr. 4). In het eerste jaar (1847) werden 21 personeelsleden aangetrokken. Na een paar uitstekende jaren verslapten de zaken en in 1849 bracht Herman het atelier over naar Gent samen met een vijftiental personeelsleden. Dit bedrijf was vrij succesvol.
Een aantal andere Meigemse wevers zouden met hun vaardigheden aan de slag kunnen in de textielbedrijvigheid in Deinze en Petegem. Eén van hen, Gerard Bilteryst, stichtte in Deinze een bretellenfabriek en lag aan de basis van de nog steeds bestaande bretellennijverheid in Deinze (Gevaert, Liebaert).

De ramp van mei 1940

Op 10 mei 1940 viel het Duitse leger België binnen en veertien dagen later stonden ze aan het Kanaal van Schipdonk en de Leie, waarachter het Belgische leger een laatste verdedigingsgordel had opgebouwd. Op zaterdagmorgen 25 mei slaagden Duitse troepen erin ter hoogte van Meigem het kanaal over te steken en Meigem te bezetten. Tot verrassing van de Duitsers die nog geen zwaar materiaal hadden kunnen overbrengen, bood het Belgisch leger heel wat weerstand en probeerde zelfs de Duitsers opnieuw over het Kanaal te drijven.

Vooral in Nevele en in Vinkt werd zwaar gevochten. De Duitsers leden aanzienlijke verliezen en waren woedend. In Vinkt en Meigem werden tientallen burgers zonder vorm van proces neergekogeld door ontketende Duitse troepen.
Meer dan 300 mensen werden ondergebracht in de kerk van Meigem. De gevechten en beschietingen bleven voortduren. Op 27 mei in de namiddag gebeurde iets verschrikkelijks. Volgens getuigen wierpen Duitse militairen granaten in de opeengepakte menigte ofwel werd de kerk geraakt door een obus van het Belgisch leger. Zevenentwintig mensen waren op slag dood. Nadien stierven nog verschillende mensen aan hun verwondingen. Vele anderen bleven invalide.

Opvallend is dat er in Meigem bijna niets herinnerd aan deze gebeurtenissen. Er is weliswaar een paneel met de namen van de mensen die in deze gruwelijke meidagen stierven in Meigem, maar daar blijft het bij. Een bord met uitleg over de gebeurtenissen en de omstandigheden zou welkom zijn voor de huidige generaties, maar ook voor de vele nabestaanden.

3 DORPSGEZICHTEN

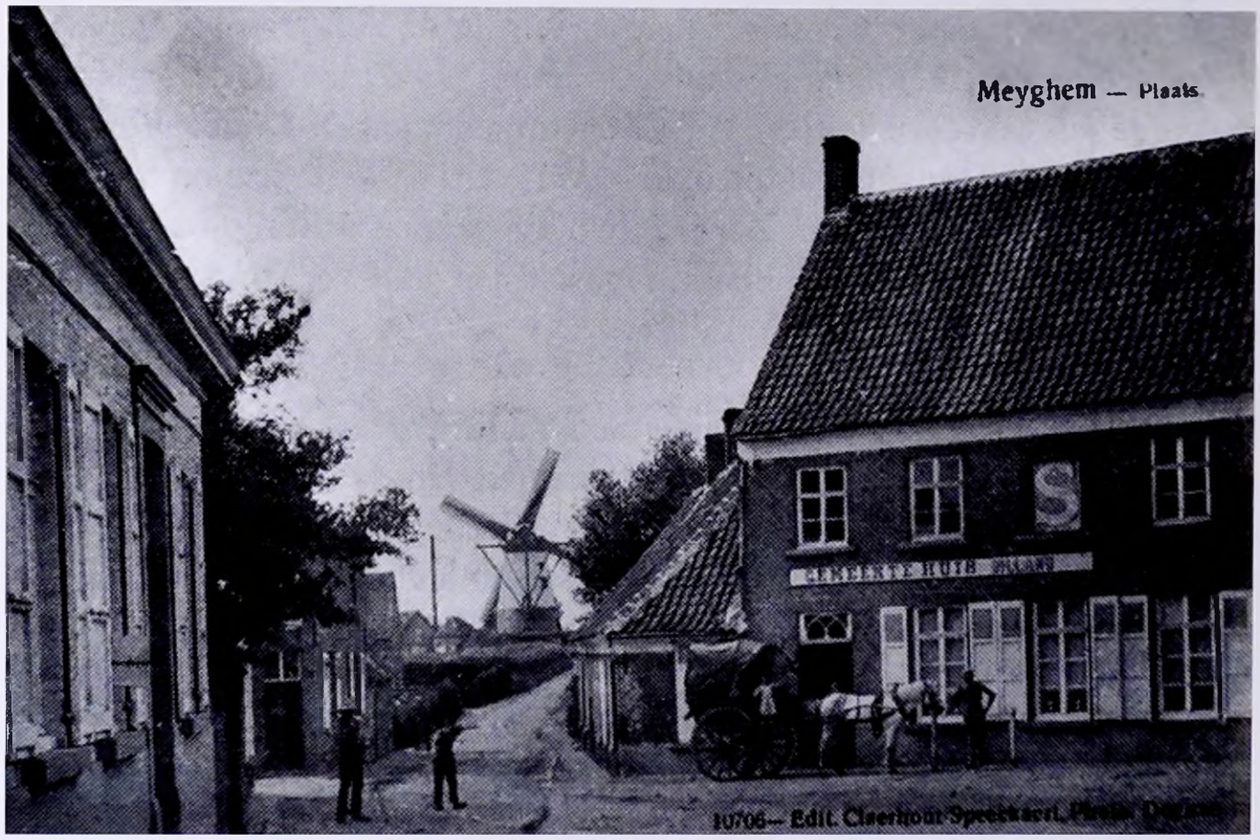

Een zicht op het dorp van Meigem in 1906.
Rechts op de foto het gemeentehuis met beneden een café. Links tegen het gemeentehuis aangebouwd een klein gebouwtje dat dienst deed als bakkerij.
Op 16 oktober 1918 werd het gemeentehuis zwaar beschadigd bij het opblazen van de toren. Het werd terug opgebouwd na de Eerste Wereldoorlog om nog dienst te doen tot 1955. In 1955 werd het gemeentehuis afgebroken om een bredere weg aan te leggen.(Berg).
Personen op de foto v.l.n.r.: Gentiel Dhaenens, Alois Dhaenens, Aline Van Wassenhove (kindje op de bakkerskar), Valentine De Bruyne (in de deuropening), en bakker Honoré Claeys.

Foto van 1906. De kerk van Meigem met daar achter de oude pastorie gebouwd in 1900. De kerk werd verbouwd op het eind van de 19de eeuw. Op 16 oktober 1918 werd de toren vernietigd door de terugtrekkende Duitse troepen. Ze werd in 1920 heropgebouwd door architect Van Den Heuvel van Nevele.
De oude pastorie verdween in 1918. Daarna werd de pastorie in de Dorpstraat, sinds 1977 Pastoriestraat genoemd, in gebruik genomen. Op de foto zie je pastoor Isidoor Van Cleemput, pastoor te Meigem van 1904 tot 1917.

Foto van de Kerkstraat in 1906, nu Pastoriestraat genoemd.

Foto genomen in 1906. De bijenkorven zijn van de toenmalige pastoor Isidoor Van Cleemput (pastoor te Meigem van 1904 tot 1917). Hij was een gepassioneerd imker. De bijenkorven stonden net achter de oude pastorie. De oude pastorie bevond zich in de tuin van de laatste pastoorswoning in de Dorpstraat, nu Pastoriestraat, gebouwd in 1920 en verkocht aan particulieren in 1998 (?). In de tuin staat nog een restant van de kleine druivenserre. In 1918 bij het terugtrekken van de Duitse troepen werden de kerktoren, de pastorie, de gemeenteschool en de dorpsmolen verwoest.

Foto van 1906. "Vervenne's molen" of "dorpsmolen": zo werd deze zogenaamde bovenkruier uit Meigem genoemd. De molen stond langs de huidige Berg (nr. 21) even buiten het dorp. Het huisje rechts is het molenkot. Verschillende leden van de familie Van Der Vennet zouden er als mulder werken. In 1879 werd er een olieslagerij bijgebouwd. De schouw vlakbij verwijst naar de jeneverstokerij die er in 1892 werd bijgebouwd. De toenmalige gebruiker was mulder, olieslager en jeneverstoker tegelijkertijd. Volgens overlevering dateert de molen van 1816 en werd hij de laatste dagen van de Eerste Wereldoorlog door de terugtrekkende Duitsers opgeblazen. Het restant werd nog tot 1940 gebruikt als bergplaats, tot alles werd vernield tijdens de bloedige gevechten van de meidagen 1940. Naar verluidt werd het steenslag nog gebruikt bij de aanleg van de betonweg (Berg) naar het dorp. Van dit prachtig dorpszicht is niets bewaard gebleven.

Carons molen op Kruiswege te Meigem. Deze molen werd gebouwd in 1870 door A.Ranson, later bekend als Carons molen omdat de familie Caron de molen uitbaatte.
Deze stenen bovenkruier verloor zijn dak en wieken tijdens een windhoos op 13 oktober 1932. De molen werd daarna niet meer hersteld.

De Dorpstraat, sinds 1977 Pastoriestraat, gefotografeerd in 1917. De fotograaf bevond zich op de hoek van de Pastoriestraat en de Lange Akkerstraat naast het kapelletje.
De personen afgebeeld op de foto zijn, v.l.n.r.: Liza Verleye (achter het hekje), Bertha Van Aal, Emma Verleye (de vrouw van Octaaf van Aal), Hortense Martens (baatte het café "Het schuttershof" uit samen met haar man Tréfon Dhaenens, later baatte de dochter Bertha Dhaenens gehuwd met Astére Standaard het café en winkeltje naast het café verder uit tot einde jaren zeventig), Maurits Verleye (op de fiets) en Zoé De Bruyckere (helemaal rechts).

Deze foto van het dorp is genomen bij de aanstelling van Pastoor Pypers in 1929.
Links het huis van Emiel Van Der Vennet, eigenaar van een maalderij. Emiel zat veel in zijn zetel en overschouwde het dorp door zijn spiegel die bevestigd was aan het tweede venster links.
Kwajongens durfden wel eens in het passeren de spiegel een duw geven. Emiel nam dit niet en zette het de jongens betaald door hen op te wachten en een emmer water over hun hoofd te kieperen.
Op de hoek van de vroegere Kerkstraat (nu Pastoriestraat) was het café "Het schuttershof". Rechts het gemeentehuis en het metalen hekken rond de kerk. De linde vóór het gemeentehuis werd aangeplant in 1830. Het was dus de vrijheidsboom van Meigem. Deze linde werd omgehakt voor het aanleggen van de brede toegangsweg "Berg" in 1955.

Foto van de Dorpstraat genomen bij de aanstelling van Pastoor Pypers in 1929. De auto op de foto was één van de eerste auto's van Meigem.De trotse eigenaar was de familie De Bruyckere. Jules De Bruyckere was groentenkweker. Zijn zoon Valére vervoerde zijn koopwaar naar de Groentenmarkt te Gent.

Het klooster van de Zusters van Deftinge was gelegen langs de Kouter nu Lange Akkerstraat. Vooraan het woonhuis, helemaal rechts de lokalen van de oude meisjesschool.
De baan was in 1929 nog niet verhard. De Meerskant was toen nog een boerenwegel.
Deze foto van het klooster werd eveneens bij de aanstelling van Pastoor Pypers in 1929 genomen.

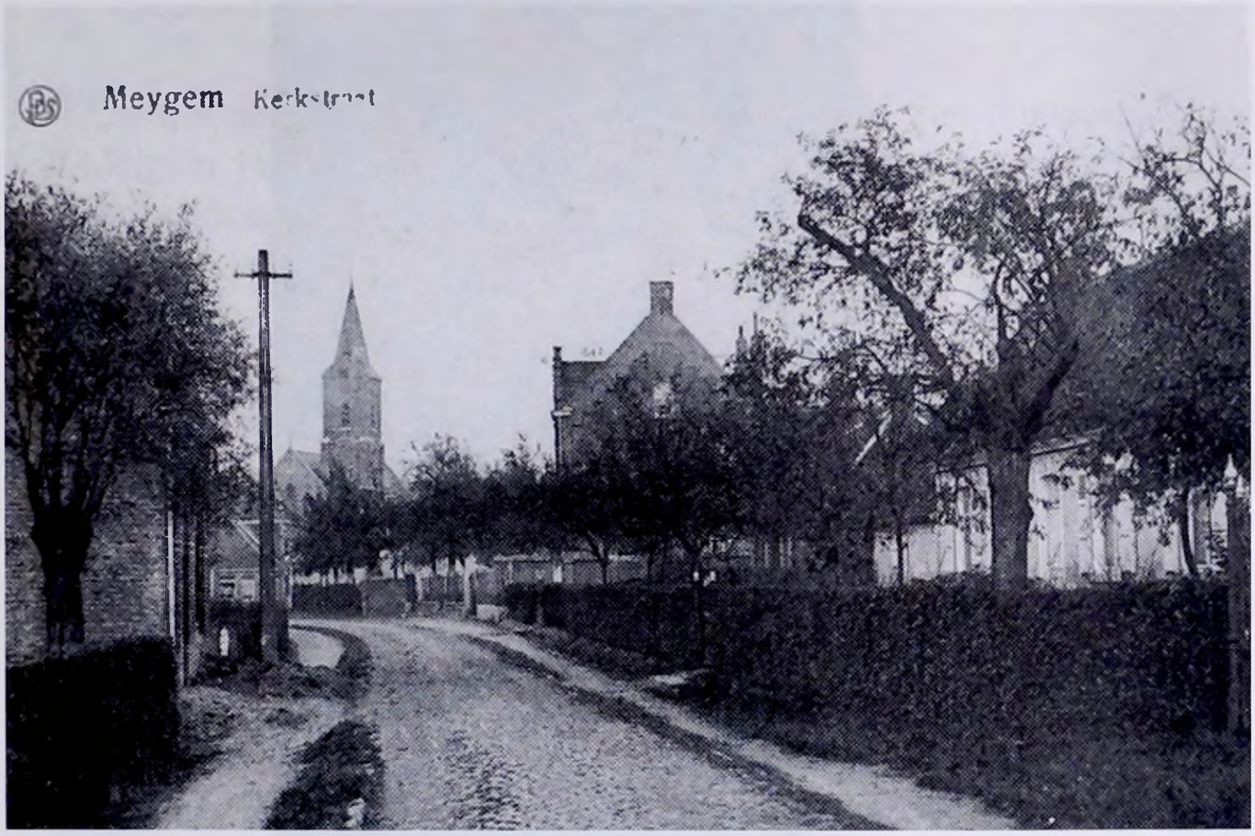

Zicht op het begin van de Kerkstraat nu Pastoriestraat. Links de kerktoren en in het midden het schoolhuis van de jongensschool.
In 1937 heeft Meester Verschelde zuster Agnes opgevolgd. Zuster Agnes gaf les in het 1ste, 2de ,3de, en 4de leerjaar. In 1945 heeft Agnes Van Nevel, pas afgestudeerd en afkomstig van het Veldeken in Nevele, Meester Van Wassenhove vervangen omdat hij na de bevrijding gearresteerd werd. Meester Van Wassenhove gaf les in het 5de, 6de,7de en 8ste leerjaar. In 1946 is Meester Bauwens aangeworven om Agnes Van Nevel te vervangen. Zij ging les geven in de lagere school van Poesele.

Een foto van de omgeving van het dorp getrokken vanuit de kerktoren in de jaren 50 door Lucien Van Braeckel. Op de voorgrond zie je de vroegere jongensschool nu de parochiezaal het Reigersnest. De oogsttijd is net achter de rug. Overal zie je schoven stro op de velden.

4 MONUMENTEN

In 1724 was pastoor Pieter Moortgat pastoor van de Sint-Niklaasparochie van Meigem. Hij werd geboren te Gent in 1665, priester gewijd in 1690, tot pastoor benoemd in Meigem op 13 mei 1708 en er gestorven op 26 december 1742, 76 jaar oud.
Hij bewoonde de "*priesterage*", dit is een hofstede waarvan de opbrengst ten goede kwam aan de parochiepastoor.
De 'priesterage' was gelegen in de huidige Diepestraat. Het woonhuis, nu bewoond door de familie Mortier was de pastorie; de hofstede nu bewoond door de familie Corijn was de boerderij. Pastorie en hofstede vormden één geheel die 'priesterage' werd genoemd.
De pastorie was dus op meer dan één kwartier wandelafstand van de kerk gelegen en de pastoor werd dagelijks met de koets naar de kerk gebracht.
Tijdens het Frans Bewind werd de 'priesterage' verkocht als "*zwart goed*".
De laatste bewoner was dus waarschijnlijk pastoor Jan Bernard Van Landeghem (pastoor te Meigem van 1 februari 1766 tot 15 november 1798). Deze laatste pastoor bouwde langs de Kouter (huidige Lange Akkerstraat) een nieuwe pastorie (huis van Paul Lemmens).

Pastoor Pieter Moortgat, afstammeling van een doorluchtige Gentse familie was een markant figuur. Het was aan hem te danken dat de Sint-Niklaaskerk in het bezit kwam van de relikwie van de bebloede geselkolom. Ook werd de kerk tijdens zijn ambtsperiode omstreeks 1734 bijna geheel herbouwd. Hij zou die werken bijna volledig zelf hebben bekostigd.

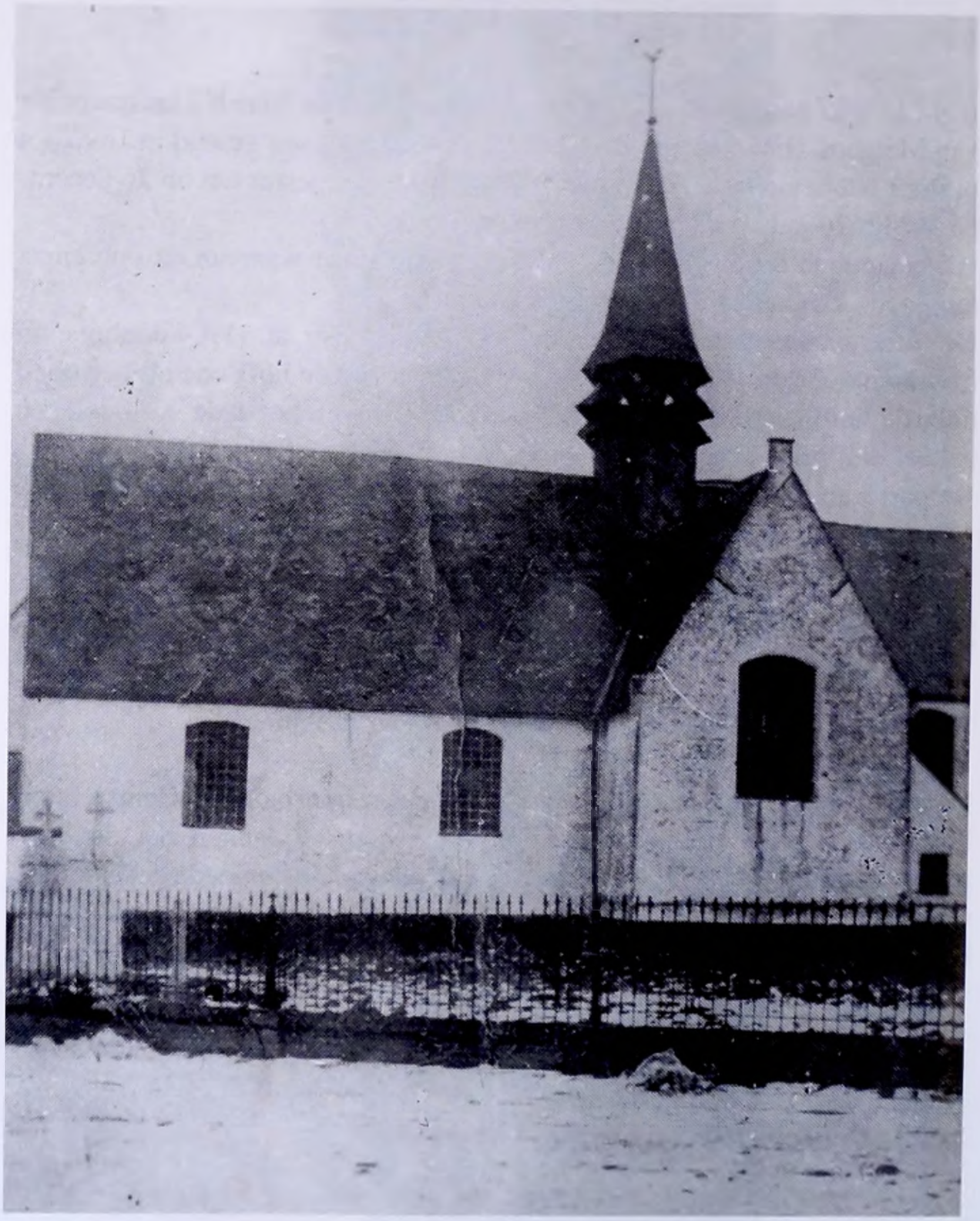

Foto van de kerk die door Pastoor Pieter Moortgat (pastoor te Meigem van 1708-1742) werd gebouwd op de plaats van het vroegere gebedshuis. De achthoekige houten met schaliën bedekte toren stond midden op de kruisbeuk.

Eind 19de eeuw werd de kerk opnieuw volledig onder handen genomen. Deze verbouwing had ongetwijfeld te maken met een stijging van het aantal parochianen. In die tijd ging iedereen naar de kerk. Vanaf het eind van de 19de eeuw had de kerk haar huidige vorm.
Foto van 1929 van de kerktoren van Meigem. Links het gemeentehuis met op de voorgrond de bakkerij. Op de muur van de bakkerij is een reclamebord aangebracht voor het merk 'Ca va seul'.
Er was geen uurwerk op de toren van de kerk. Het uurwerk is er gekomen op het einde van de ambtsperiode van Pastoor Pypers (1929).

In opdracht van pastoor Pieter Moortgat (pastoor te Meigem van 1708-1742) werd het schilderij gemaakt dat nu nog boven het tabernakel hangt. Op het schilderij is de beeltenis van pastoor Moortgat te zien (in het midden uiterst links), alsook zijn wapenschild, verenigd met het schild van de familie Van de Vivere. Het schilderij is een goed bewaard tafereel uit de 18de eeuw dat de uitdeling van de Rozenkrans voorstelt door Onze-Lieve-Vrouw of Bijstand der Christenen. Het werd in 1938 hersteld door Adolf Baeyens van Sint-Amandsberg voor de som van 750 fr. In 2000 werd het opnieuw gerestaureerd door P. Geroen De Bruycker, lid van Pro Arte Christiana. Ook het relikwieschrijn werd volledig gerestaureerd door deze kunstenaar.

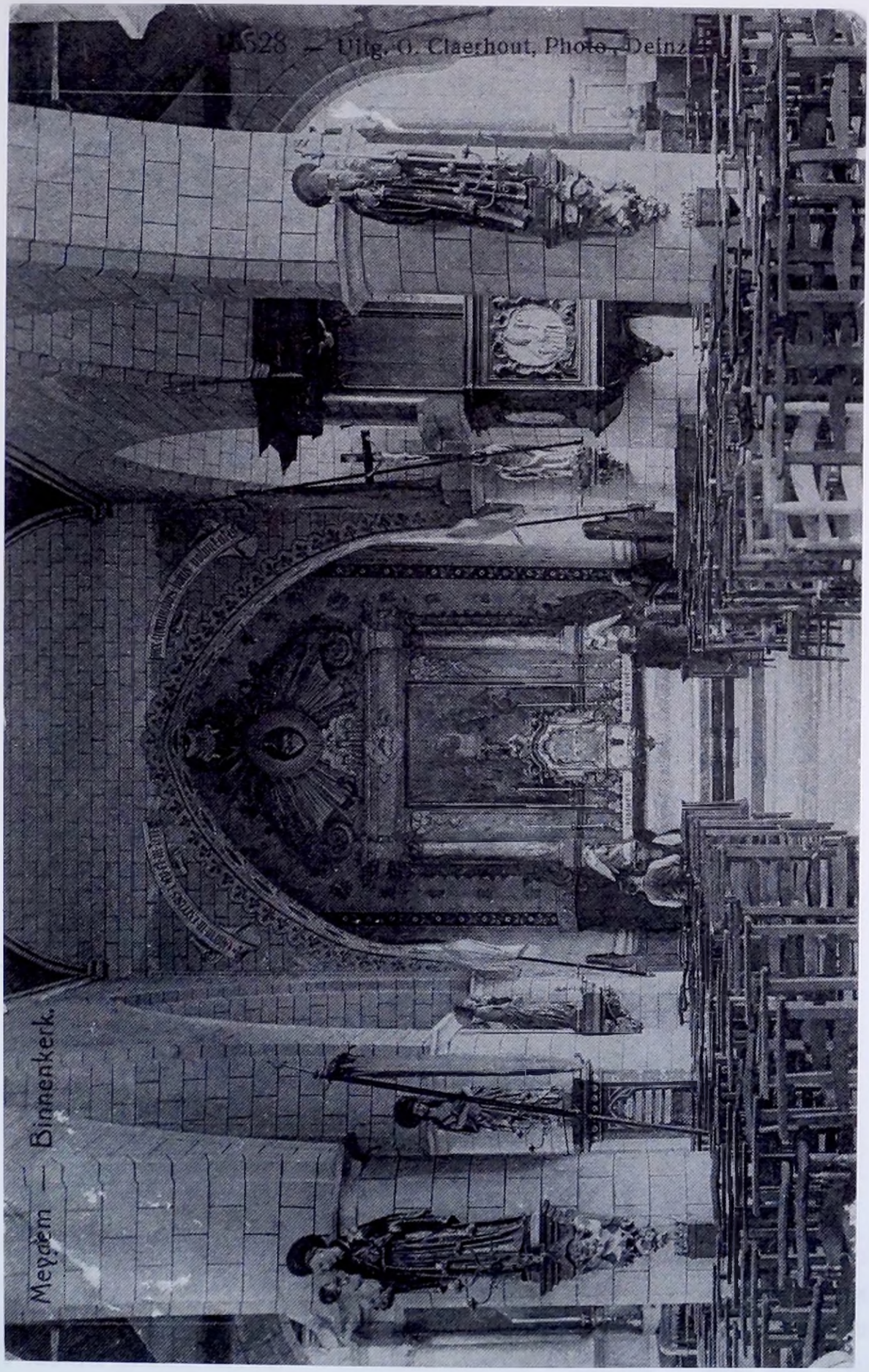

Het interieur van de kerk is tijdens de 20ste eeuw sterk gewijzigd. Deze foto werd genomen in 1906.

Foto van de kerk in 1929 tijdens de ambtsperiode van pastoor Pypers (pastoor te Meigem van 1929-1939). Tijdens de Eerste Wereldoorlog was de kerk erg beschadigd. Na de oorlog is de kerk in haar vroegere vorm hersteld. De foto is genomen tijdens het octaaf van het Heilig-Bloed. De Heilig-Bloedprocessie bestond toen nog niet maar er was wel een ommegang rond de kerk ter ere van het Heilig Bloed.

Zo zag de kerk er uit tijdens de jaren 80.

Het altaar in 2004. De bloemen op en rond het altaar werden verzorgd door Cecile Goossens.

Eén van de mooiste oude huizen in Meigem is de 18de-eeuwse herenwoning in de Lange Akkerstraat die oorspronkelijk werd gebouwd door pastoor Jan Bernard Van Landeghem (pastoor te Meigem van 1 februari 1766 tot 15 november 1798) in de periode tussen 1766 en 1789 (net vóór de Franse revolutie). Tijdens de Franse Revolutie werd het huis als zwart goed verkocht aan een Gentenaar. In de 19de eeuw werd hier gestart met de bretellennijverheid (zie economische activiteit).
De woning wordt nu bewoond door de familie Lerno.

Dit gebouw was de laatste pastorie van Meigem. Pastoor Van Huffel, de laatste pastoor van Meigem, woonde hier tot 1992. Toen werden de drie parochies Zeveren, Vinkt en Meigem samengevoegd. De nieuwe pastoor E.H. L. Van Damme nam zijn intrek in de pastorie van Vinkt. De pastorie in Meigem werd verkocht aan particulieren.

5 ECONOMISCHE BEDRIJVIGHEID

Meigem is door de eeuwen heen altijd een landbouwgemeente geweest. In "De geschiedenis van Meigem in kort bestek" wordt dieper ingegaan op deze voorgeschiedenis.

De economische activiteit ontwikkelde zich vanaf de 18de eeuw. Er waren te Meigem twee alcoholstokerijen en een brouwerij: de alcoholstokerij van de familie Van Der Vennet op het hof van Hautekeete (Hof ten Riede) in de Meerskant en deze van Triphon Van Wontergem, oud-burgemeester te Meigem in de Kerkstraat (nu Pastoriestraat).
Vóór de Eerste Wereldoorlog waren er ongeveer 28 café's. In de café's werd gekaart, gebold en aan boogschieten gedaan.

In de rubriek monumenten staat een afbeelding van de pastorie langs de Kouter (nu Lange Akkerstraat). Opvallend is dat dit huis de bakermat van de Deinse industrie is geweest. In 1847 werd op initiatief van Moresco op de zolder de fabricatie van bretellen en kousenbanden opgestart, als één van de eersten in Vlaanderen. De bedrijven Liebaert en Gevaert in Deinze zijn schatplichtig aan dit experiment. Er was ook een kantschool gevestigd en tussen 1865 en 1917 een brouwerij, geleid door Maurits Lemmens. In 1861 werd het huis gekocht door Eduard Van Der Vennet, afkomstig van het hof op de Meerskant (Hof ten Riede). Hij was gehuwd met Maria De Paepe. Zij hadden vier kinderen. Hun dochter Hélene Van Der Vennet huwde met Maurits Lemmens, vader van Paul Lemmens. Maurits Lemmens nam de brouwerij over. In 1918 en 1940 werd de woning ernstig beschadigd. Verschillende interieurs hebben Lodewijk XV-schoorstenen en de plafonds zijn uitgevoerd in rijk versierd stukwerk.

Rond 1900 waren er in ons land meer dan 3000 brouwerijen die instonden voor de bevoorrading van ruim 100.000 herbergen. In 1917 namen de Duitsers al het koper in beslag en vele brouwerijen kwamen nooit te boven. In 1960 bleven nog 500 brouwerijen over. In Meigem was in het begin van deze eeuw de brouwerij van Maurits Lemmens en Hélene Van Der Vennet actief. Die stond in voor de bevoorrading van de 20 dorpsherbergen, maar men reed ook wekelijks naar Gent en Berlare. De brouwerij startte in het vroegere zijdeatelier van Moresco in de Kouterstraat nr 4 (nu Lange Akkerstraat). De bedrijvigheid viel stil in 1915 bij gebrek aan grondstoffen: hop, mout, gerst. Op de foto van 1912 zien we bovenaan, op de kuipen, de jonge Paul Lemmens en van links naar rechts Paul Billiet, Leon Janssens, Emiel Van Aal (timmerman in Meigem), Gustaaf Vandenberghe, Cyriel De Witte, Prosper Nottebaert, Aloïs Van Daele en Clara Nottebaert (zuster van Prosper), die de dorstigen laaft.

De producten van de familie Van Hoe waren staaltjes van geduldige en kwaliteitsvolle handenarbeid. Hoewel ze niet meer worden geproduceerd, zijn de fruitladders van Van Hoe en hun wagens op maat voor de landbouwers nog steeds een begrip in de streek. Dit ambacht werd opgegeven in de jaren 50, toen er minder vraag was naar wagens en men geleidelijk aan overschakelde naar meubelmakerij en schrijnwerkerij. Het atelier was gevestigd in de Kerkstraat 35 (nu Pastoriestraat). De groepsfoto van het jaar 31 toont van links naar rechts: Cyriel Van Hoe, Euphanie Van Hoe, Rachel Van Hoe, Augusta Van Autreve, Agnes Michelot, René Van Hoe, Marcel Everaerdt (vooraan).
Op de foto met de wagen en de foto met de opgestapelde ladders zie je René Van Hoe en Marcel Everaerdt.

Op de foto André Van Nevel en zijn vrouw Cecile Goossens aan de aardbeienpluk.
Tijdens de jaren 50 waren er in Meigem verschillende kippenbedrijven die broedeieren produceerden voor de broeierijen, namelijk: Firmin Cocquyt, Paul Lemmens, Remi Reinaert. Deze broedeieren werden geleverd aan de veiling van Roeselare. Eénmaal per week werden de eieren in de veiling verkocht aan kippenbroeierijen.
Deze eieren werden wekelijks afgehaald en naar de veiling gebracht door Jozef Van Nevel woonachtig te Poesele. Laatstgenoemde bracht in de jaren 1957-1960 zijn zelfgeteelde aardbeien naar dezelfde veiling. In die jaren was de aardbeienteelt in West-Vlaanderen nog niet verspreid en waren daar slechts twee telers die aardbeien aanboden nl. de proeftuin van Rumbeke en Jozef Van Nevel van Poesele. Soorten als Madame Moutôt, Singa Singana, Regina en Souvenir de Chardes waren toen gebruikelijke variëteiten. Al vlug namen andere variëteiten hun plaats in.
De eerste professionele aardbeientelers in de streek in de jaren 1955 tot 1957 waren Irené Schelstraete van Nevele, Cyriel Bonami van Nevele en Jozef Van Nevel van Poesele. Zijn zoon André Van Nevel woonachtig te Meigem zette de teelt van aarbeien verder gedurende zijn volledige actieve loopbaan.

Foto van aardbeienteler André Dhaene, één van de vele professionele aardbeientelers in de jaren 60-80. Naast de professionele aardbeientelers waren er tal van inwoners die een stukje grond hadden en als bijverdienste aardbeien kweekten. Deze aardbeien vonden de weg naar de groothandelsmarkten te Gent, Kortrijk en Sint-Kruis-Brugge via fruithandelaars in de streek nl: Maurice Mestdag, Firmin Cocquyt en zijn twee zonen José en Marc, Irené Heyse en zijn zoon Marc allen woonachtig in Meigem en August De Witte van Poesele. Via de groothandelsmarkt in Brugge kwamen de Meigemse aardbeien terecht aan de Belgische kust. De meest gekende aardbeienvariëteiten door de jaren heen waren: Gorella, Rid Gauntlet, Singa Singana, Vola en El Santa.
De aardbeienkweek in de streek ging goed van start in de jaren 60 en kende zijn top in de jaren 70. Nu zijn er nog enkele grote aardbeienkwekerijen in Meigem.

De zware leemgronden te Meigem lenen zich uitstekend voor de fruitteelt. Hierboven een foto van een boomgaard langs het Schipdonkkanaal behorende tot het "Hof ter Kerse". De hofstede wordt reeds gedurende verschillende generaties uitgebaat door de familie Cocquyt.
Fruittelers zijn er nog langs de Spoelstraat, namelijk Irené en Marc Heyse, langs de Heerdweg André Van Nevel en langs de Wildonkenstraat José Cocquyt.
De meest gekweekte appelvariëteiten in de jaren 60-70 waren Golden Delicious, Boskoop, Cox en Jonathan. Vanaf de jaren 80 deden Jonagold en Jonagoret hun intrede. De belangrijkste perensoorten waren: Conférence, Durondeau, Doyenne de Comice, Triomphe de Vienne.
Tegenwoordig zijn er nog enkele grote tuinbouwbedrijven die om de concurrentie de baas te kunnen, uitgegroeid zijn tot grote bedrijven. Deze bedrijven situeren zich over alle takken van de groententeelt en fruitteelt: uitgestrekte boomgaarden, grote serrecomplexen zowel voor aardbeien als voor groenten, velden met groenten in volle grond en grote landerijen met groenten voor de industrie.

De landbouwbedrijven in Meigem zijn actief als melkveehouderijen, varkensbedrijven en pluimveebedrijven.
De vele kleine landbouwbedrijfjes van vroeger hebben plaats gemaakt voor de grote rendabele landbouwbedrijven.

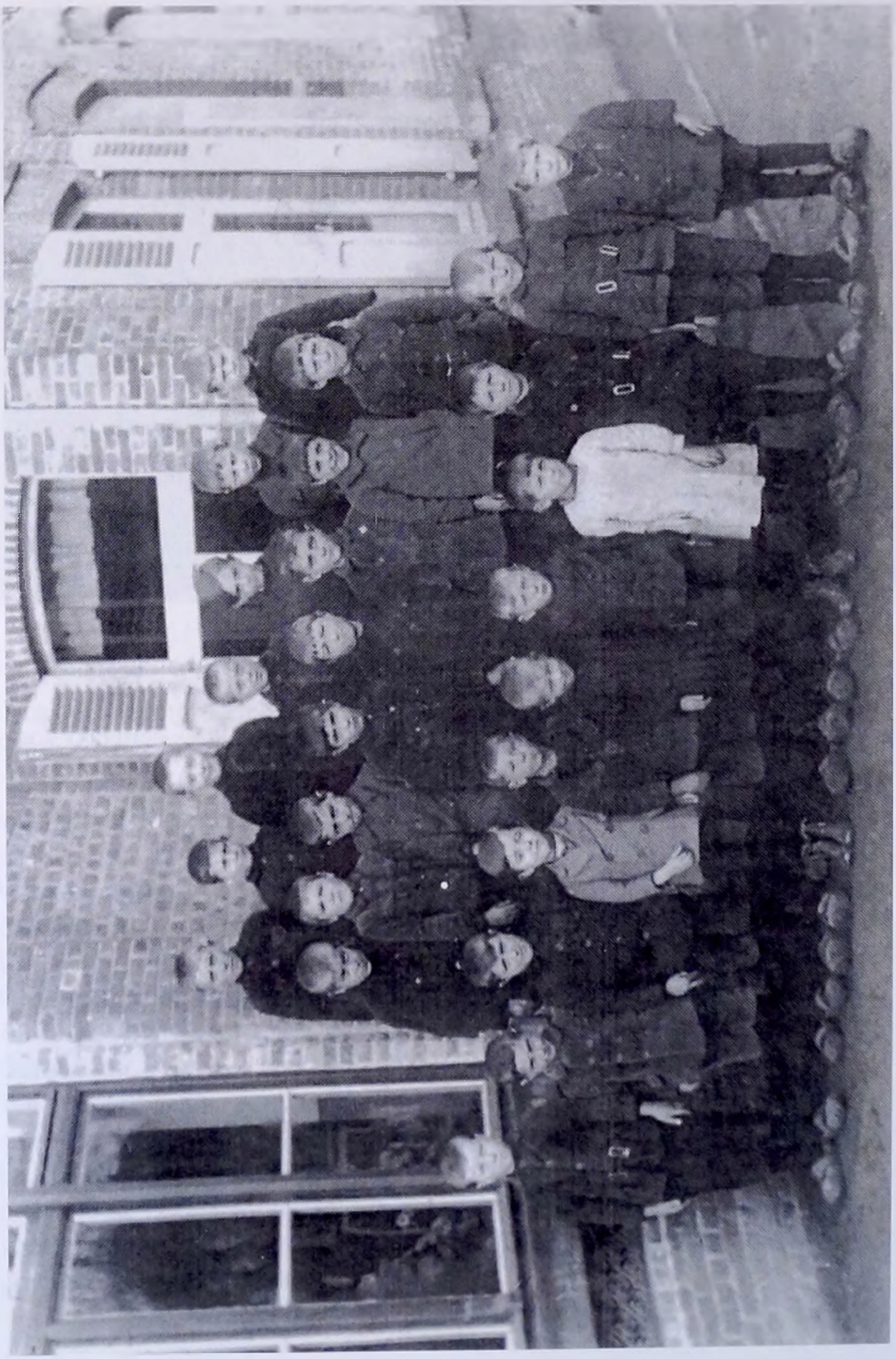

6 HET ONDERWIJS TE MEIGEM

Foto van de aangenomen jongensschool (vermoedelijk 1924-1926)
Eerste rij onderaan v.l.n.r.: ? Danneels, Germain Vermeulen, Achiel Van Hoe, Paul Van Wassenhove, Steyaert, ?, Julien Van Vlaanderen, Gabriel De Poorter, ? De Schrijver, Firmin De Schrijver, Hilaire Speybroeck.
Tweede rij v.l.n.r.: Albert De Witte, Irené De Poorter, ? Cornelis, Edmond Coppens, Irené Van Wontergem, Etienne Vermeulen, Albert De Neve, Achiel Haelvoet.
Bovenste rij v.l.n.r.: August Haelvoet, Emiel Van Haver, Firmin Cocquyt, Roger De Smul, Albert Van Wassenhove, Jules Van Vlaenderen, Gaston Van Braeckel.

Alle kinderen dragen klompen behalve Paul Van Wassenhove (zoon van de onderwijzer) en Gabriel De Poorter (zijn vader was schoenmaker).
Zuster Agnes staat niet op de foto. Zij gaf van 1909 tot 1937 les in het 1ste, 2de, 3de en 4de leerjaar in de aangenomen jongensschool in de Kerkstraat (nu Pastoriestraat).

Foto van de aangenomen jongensschool(vermoedelijk 1947-1949)
Eerste rij onderaan v.l.n.r.: Gibert Standaart, Gilbert Campe, Lionel De Clercq, André Nottebaert, Irené De Pestel, ? Standaart, Antoine Van Laeken, André Verleye, Rafaël Cocquyt, André Van De Ginste, ? Standaart, Roger Lambert.
Tweede rij v.l.n.r.: Ivan De Vogelaere, André Van Laeken, Cyriel Haelvoet, Noe Coppens, Gerard Van Vynckt, Standaart Emilien, Gabriel Clauwaert, ?, André De Pestel, Daniel Dryoel, Eric De Clercq, Daniel Van Laeken, ...
Bovenste rij v.l.n.r.: René Verleye, Maurice De Smul, Antoine Cocquyt, José De Raedt, Ivan Nimmegeert, ?, Etienne D'Hont, Irené Verplaetse.

De onderwijzer is Meester J. Verschelde (gaf les in de aangenomen jongensschool na zuster Agnes vanaf 1937 tot 1957)

Foto van de aangenomen jongensschool (vermoedelijk 1947-1949)
Eerste rij onderaan v.l.n.r.: Raoul Campe, Carlos Van Vynckt, Julien Dufour, Antoine De Graeve, Eric Cannoot, Maurice Hautekeete, Paul Van Wontergem, Raphael Van Braeckel, Roger Nottebaert.
Tweede rij v.l.n.r.: Irené Nottebaert, André De Graeve, Edmond Lambert, Julien Cloet, Laurent Van De Voorde, Sylvain Vlaemynck, Willy Ryckaert, Robert Standaart.
Bovenste rij v.l.n.r.: Urbain Dhaenens, Adelin Campe, Cyriel Hautekeete, Maurits Dhaenens, Antoine Van Hoe, Wilfried Steyaert, Antoine Van De Voorde, Roger De Ketelaere.

De onderwijzer is Armand Bauwens.

Foto van de aangenomen meisjesschool.
Zuster Damiana met haar klas kleutertjes in 1918. Zuster Damiana gaf les in de bewaarschool van 1918 tot 1921. De kleuters op de 1ste rij houden een foto vast van Koning Albert I en Koningin Elizabeth. De tekst op het bord is niet leesbaar.

Eerste rij onderaan v.l.n.r.: Oscar Van Speybroeck, Albert Van Avermaet, Leona Cornelis, Imelda Vermeulen, Maria Vermeulen, Irmelda Van De Ginste, Etienne Vermeulen, Madeleine Van Hoe, Germaine Van Aal, Elza Van Aal.
Tweede rij v.l.n.r.: André Verleye, Maria Rutsaert, Martha De Roo, Eliza Van Der Vennet, Julia De Keyser, Irma Rogge, Stella Corijn, Madeleine Dhaenens.
Derde rij v.l.n.r.: André Peirens, Roger Rogge, Bearelle, Hilaire Van Braeckel, Jules Tjampens, Georges Peirens, Maurice Haelvoet, Alfons Martens, René Claus, Henry Van Vlaenderen.
Vierde en bovenste rij: Bertha Haelvoet, Kristine Sorgeloose, Maria Peirens, Suzanne Corijn, Margriet De Meester, Irène Van Aal, Helena Van Hoe, Louisa Cornelis, Maria De Smul, Germaine Martens, Ghislaine Sorgeloose.

Foto van de aangenomen meisjesschool.
De klas van zuster Idonie (moeder overste), schooljaar 1953-1954.
Aan de rij banken links zitten per twee: Rita Van Laeken (uiterst links), Nelly Van Hoe, Ingrid Standaart, Esther Dhaene, Rita Verplaetse, Francine Dhaenens, Rita Haelvoet.
Aan de middenste rij banken zit vooraan links Lydie De Pestel, rechts Frieda Eggermont (met geruit kleedje), Liliane De Raedt, Lydie Heyse, Lisette Schelstraete, Mariette Dufour, Margriet Calewaert.
Aan de rij banken rechts zitten Annie De Pestel, Silvia Cannoot, Jeanette Schelstraete, Yolande Haelvoet.

De zusters van het klooster in 1954.
V.l.n.r. Zuster Timothée, Moeder Idonie, Zuster Eulalie, Zuster Lina.

De meisjesschool van Meigem op schoolreis in de zomer van 1967.
De verplaatsingen voor de school werden gedaan door Roger De Keyser van Nevele.
Op de eerste rij onderaan v.l.n.r. zijn volgende kinderen te herkennen: Krista Hellebuyck, Lucrése Van Vynckt, Martine Van De Velde, Greta Vermeulen, ?, Mieke Moelaert, Marleen Van Lerberge, Marleen Van De Velde, Gerda Notteboom, Arlette Heyerick.
Op de tweede rij v.l.n.r. zijn volgende kinderen te herkennen: Katleen Van Hulle, ?, Marijke Moelaert.
Op de derde rij v.l.n.r. zijn volgende kinderen te herkennen: Nicole Cannoot, Karien Heyse, Nicole De Smul, ?, Nicole Verstraete, Krista Hautekeete, Marian Geurs, ..., Nicole Hellebuyck, Monique Heyerick, Greta Nottebaert, Marleen Van Vynckt.
Op de laatste rij herkennen we: Zuster Redempta, zuster Lina, Sabine Dhaenens, Krista Bauwens, Annie Hellebuyck, Monique Verwilst, Kristel Vermeulen, Greta Lemey, Eliane Succaet (onderwijzes), Miriam Van De Velde, zuster Idonie.

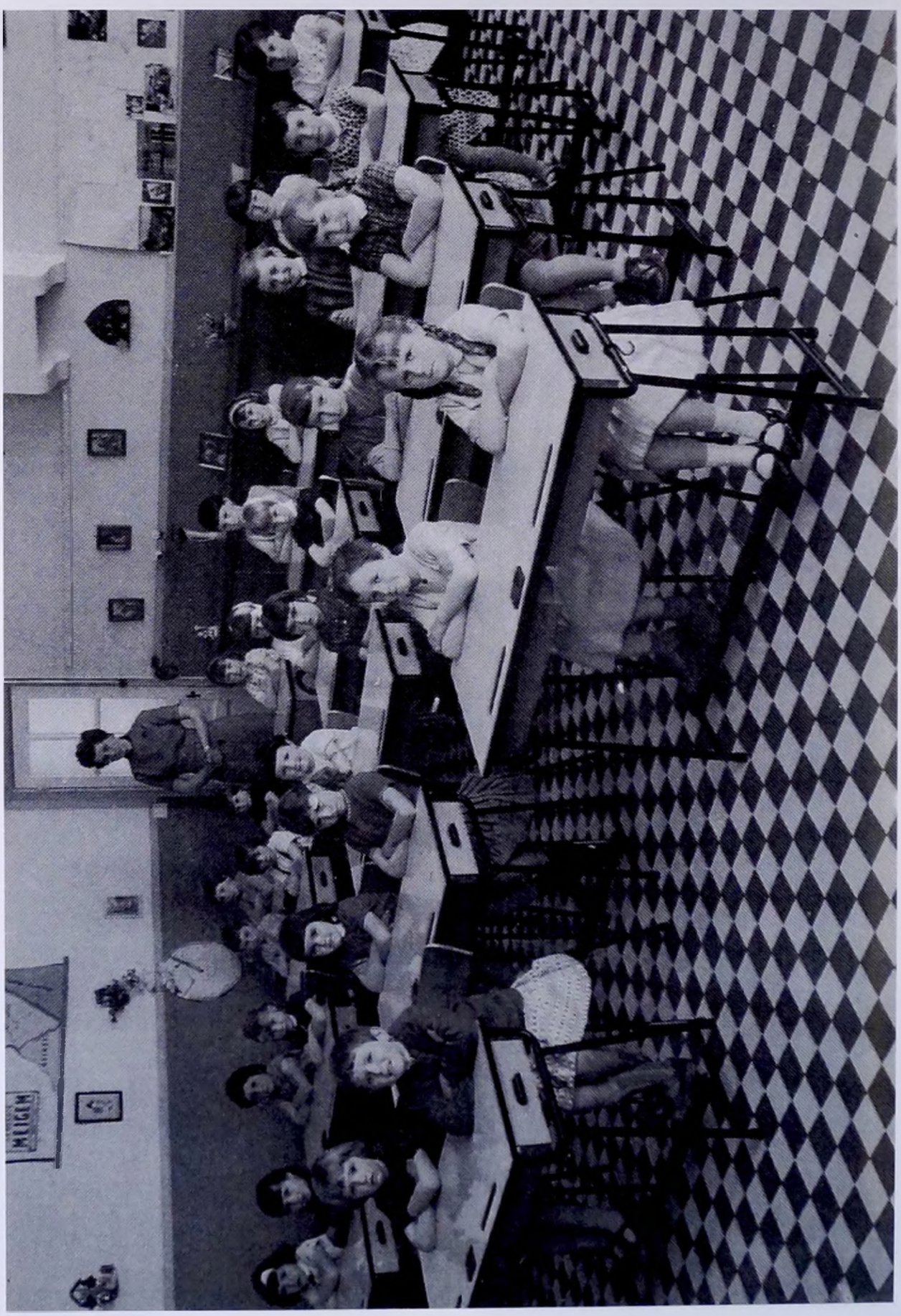

Aan de linkse rij banken zit het eerste leerjaar (°1957).
Links vooraan Krista Hautekeete, rechts vooraan Carine Heyse, Rosita Verspeelt, Marleen Van Lerberge, ?, ?, Maria Van Coppernolle, Hildegard Van Laeken en achteraan in de rij Agnes Pauwels.
Aan de middelste rij banken zit het tweede leerjaar (°1956).
Links vooraan Marianne Geurs, rechts vooraan Bernice Heyerick, Viviane Van Braeckel, Myriam Van De Velde, Greta Lemey, Lutgard Van Laeken, Maria Reynaert, Nicole De Smul, Annie Hellebuyck, Sabine Dhaenens.
Aan de rechtse rij banken zit het derde leerjaar (°1955).
Links vooraan Rita Geurs, rechts vooraan Nicole Verstraete, Christine Herman, Christa Bauwens, Christelle Vermeulen, Monique Verwilst, Linda De Keyser, Anita Heyerick.

7 DE VERENIGINGEN TE MEIGEM

De Schuttersgilde

De Schuttersgilde van Meigem.
De oudste vereniging van Meigem is de Schuttersgilde '*van de ridder St.-Sebastiaan*', opgericht op 1 oktober 1838. De gilde bleef bestaan tot 1858 en werd later in 1862 terug opgericht.
Deze foto dateert van het begin van de 20ste eeuw.
V.l.n.r. zittend: Maurice Lemmens Meigem, Alfred De Lava Deinze, ? Van Nevel Meigem, Henry De Lava Deinze.
V.l.n.r op de eerste rij: Juge Blomme Deinze, Naart Verdonckt Nevele, L Lampaert Nevele, Kamiel Billiet Meigem, Evarist Claeys Meigem, Omer Diaz Nevele, Peer Snoeck Nevele (de pijlraper), ? Van Hoe Deinze, ? Demarez Nevele.
V.l.n.r op de tweede rij: Dr. Van der Stichele Nevele, Notaris Blomme Nevele, Petrus Van Der Eecken Meigem (koster), Notaris Laroy Nevele (man met de pijp), Bernard Voet Nevele (lokaalhouder).
V.l.n.r op de derde rij: ? Van den Heuvel Nevele, Rafaël Braet Nevele, Marinus Vlaminck veldwachter Meigem.
Vierde rij: August Van Braeckel kerkbaljuw.

De Boerengilde

De Boerengilde werd gesticht te Meigem op 20 augustus 1920. De eerste voorzitter was Camiel De Smul, de eerste secretaris Valére De Bruyckere. Vanaf 1970 werd deze vereniging opgesplitst in de "Landelijke Gilde" en de "Bedrijfsgilde". Tot de bedrijfsgilde behoorde Meigem, Nevele, Vosselare en later ook Leerne.

De Boerengilde op bezoek bij de Molens van Merksem in 1950.
Op de eerste rij v.l.n.r.: Jozef Claeys, René Van Laeken, René Clauwaert, E.H. Pastoor Gustaaf Theophiel Van Hevele (pastoor te Meigem van 1949 tot 1952), Leonce Dhaene, Alfons Van Laeken, Basiel Van Braeckel.
Op de tweede rij v.l.n.r.: Edmond Van De Velde, Cyriel Van Der Plaetsen, Adolf Van Braeckel, Modest ?, Adiel Claeys, Basiel Vaernewyck.
Op de derde rij v.l.n.r.: René De Roo, Gustaaf De Clercq, Leonce Tijtgat, Gaston Van De Velde, André Notteboom, Michel Clauwaert, Etienne Vermeulen, Basiel Haelvoet.
Op de vierde rij v.l.n.r.: Maurice De Roo, Emiel Notteboom, Basiel Heyse, Remi Reynaert, André Hellebuyck, Jozef Dierick, Armand Van Oost, Charles De Keyser.

De Boerinnengilde

De Boerinnengilde werd in Meigem gesticht op 26 mei 1924. De Boerinnengilde werd later KVLV (Katholiek Verbond voor Landelijke Vrouwen).
In 1924 bestond het bestuur uit: mej. Celina Van Der Vennet, mevr. De Smul-Emma Sucaet, mevr. Hautekeete-Germaine Bekaert, mevr. De Keyzer-Elisa Haerens en mevr. Hautekeete-Martha Cornelis. De Proost was E.H. Pastoor Andries (pastoor te Meigem van 1919 tot 1929).
In 1974 vierde het KVLV zijn 50-jarig jubileum.

Foto van het bestuur van KVLV in 1974.
Op de eerste rij vooraan v.l.n.r.: E.H. Pastoor Frans Aerens (pastoor te Meigem van 1970 tot 1983 en proost van KVLV), mevr. Denise Bauwens-Meganck (voorzitster), mevr Margriet Van Laeken-Voet, mevr Cecile Van Nevel-Goossens (secretaresse), jufr. Lutgard Van Laere (gewestelijk Consulente KVLV).
Op de tweede rij v.l.n.r.: mevr. Martha Haelvoet-De Roo, mevr. Angéle Van De Velde-Vermeulen, mevr. Alice De Clercq-Claeys, mevr. Rachel Vermeulen-Blomme (agra verantwoordelijke).

Op de derde rij v.l.n.r.: mevr. Antoinette Gyselinck-De Pourcq (ontspanningsleidster), mevr. Annie Van Steenkiste-Van Hecke (verantwoordelijke jonge gezinnen), mevr. Simonne Verwilst-Claeys.

De Boerinnen Jeugdbond (BJB)

De Boerinnen Jeugdbond werd in Meigem gesticht op 26 november 1931.

De Boeren Jeugdbond (BJB)

De Boeren Jeugdbond werd in Meigem gesticht op 20 augustus 1944.
In 1965 werden Boerinnen Jeugdbond en Boeren Jeugdbond samen KLJ of Katholieke Landelijke Jeugd.

Bond van de Talrijke Huisgezinnen

De Bond van de Talrijke Gezinnen werd in Meigem gesticht op 25 januari 1931 door de hoofdonderwijzer van de aangenomen jongensschool Richard Van Wassenhove. De vereniging kreeg in 1960 de naam Bond van Grote en Jonge Gezinnen en sinds 2002 Gezinsbond.
Emiel De Keyser was voorzitter van 1942 tot 1960, Edmond Van De Velde vanaf 1961 en Annie De Schrijver vanaf 2001.
Secretaris was vanaf 1942 tot 1951 mej. Irène Van Braeckel, van 1952 tot eind 2000 Antoon Verstraete en sinds 2003 is Edmond Van De Velde secretaris.

Bond van de Gepensioneerden

Vóór 1979 hadden de gepensioneerden van Meigem de mogelijkheid zich aan te sluiten bij de Bond van de Gepensioneerden van Nevele.

In 1979 stichtte Roger Van Der Eecken (ere-secretaris van Meigem) in Meigem de Bond van de Gepensioneerden. Roger Van Der Eecken was voorzitter en Clara Brusseel was en is nog steeds secretaris. Ondervoorzitster was Margriet Voet. In 1998, na het overlijden van Roger Van Der Eecken, heeft André Sergeant het voorzitterschap op zich genomen.

Ziekenzorg

Meigemnaar Walter Mortier werkzaam bij de Christelijke Mutualiteiten stichtte in 1976 een afdeling van ziekenzorg in Meigem.
De leden van het bestuur waren toen E.H. Pastoor Aerens (proost), E.Z Redempta (verantwoordelijke verjaardagen), Georges Van Troos, mevr. Coddens Smessaert (maatschappelijk werk), Eliane Succaet, Camiel Geurs (secretaris), Edmond Van De Velde, Antoine Verstraete (ondervoorzitter), Emiel Van Lerberghe (voorzitter), Walter Mortier, Rudy Van Poucke (1979).

8 GESCHIEDENIS VAN DE VERERING VAN HET HEILIG-BLOED

De verering van het Heilig-Bloed in Meigem dateert van het jaar 1724. De verering ontstond als volgt: in een nis van de Sint-Praxediskerk te Rome bevindt zich een zuil die in 1223 na de vijfde Kruistocht uit Jeruzalem werd meegebracht door Kardinaal Giovanni Colonna en die, volgens de overlevering, de zuil zou zijn waaraan Christus gegeseld werd. In 1724 bracht een Norbertijn van de abdij van Drongen twee stukjes van die zuil over naar Meigem, waar zij sindsdien worden bewaard en vereerd.
Op een bedevaartprentje van 1724 staat de volgende tekst (F. De Potter-J. Broeckaert):

> *"De Alderheiligste Colomme aen de welcke onsen Heere Jesus is vastghebonden ende ghegeesselt, van Jerusalem overgebracht door den Cardinael Hieronymus Colonna, ghestelt in de Kercke van de H. Praxedis tot Roomen, van 't orden van Vallis Ombrosa ten Jaere 1223, en waervan eenige partikelkens zyn overgebrocht (en rusten tot Meyghem) van Roomen ten jaere 1724. Ende aldaer in groote eere gehouden worden tot troost aller geloovigen in alle hunne sieckten en quellinghen.*
> *GHEBEDT*
> *O Aldersoetsten Jesu? Mynen Heere ende mynen Godt, Ick bidde u uyt geheel myn herte, door uwen doodtstrydt, ende door uw dierbaer Bloedt dat ghy ghestort hebt, soo in den Hof, als in de tormenten van uwe alderbitterste Passie, ende besonderlyk versoecke ick ootmoedelyck (o Verlosser van mijn ziele) dat die menighvuldighe slaegen met de welcke ghy aen dese Colomme ghebonden zijne, voor myne sonden met soo een groote schande ende pynen van uwe alderheylighste Menscheyt hebt willen geslaeghen worden, mij niet toe en laezt sonder berouw uyt dit leven te scheyden, nochte door eene subiete ende onvoorsienighe doodt verrast te worden, maer in uwe gratie stervende, magh verdienen de vruchten van uwe Verlossinghe, in u altijdt te beminnen te loven ende te gebenedijden. Amen*
> *Verrijkt met aflaten door de Bisschop van Gent Philippus Erardus Van der Noot te Gent 26 juli 1724.*
> *Ghedruckt te Gendt by Petrus de Goesin woonende in de Veltstraete."*

Pastoor Pieter Moortgat

(pastoor te Meigem van 1708 tot 1742)

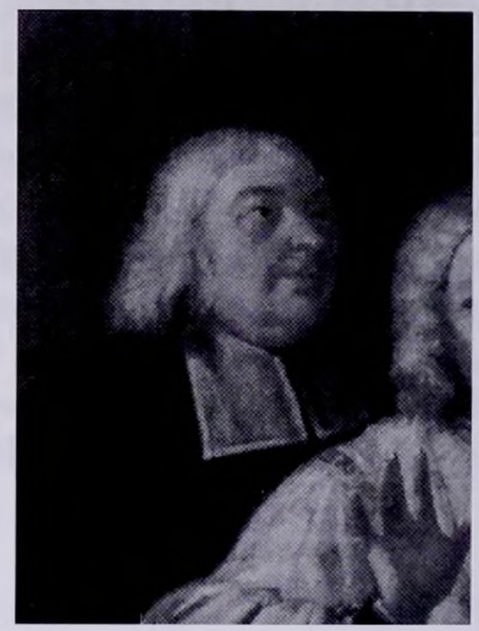

E.H. Pieter Moortgat pastoor te Meigem van 1708 tot 1742 afgebeeld op het schilderij boven het Tabernakel in de kerk van Meigem.

Om de relikwie op te bergen werd een schrijn gemaakt. Het schrijn staat gedurende het hele jaar opgesteld in de kerk. De relikwie zit in een reliekhouder waarmee de pastoor de zegen kan geven.
Het schrijn dateert vermoedelijk van 1724. Het werd van onder het stof gehaald in 1933 door Pastoor Pypers (1929-1939) die het liet restaureren. (Bron: schrift van pastoor Eykelberg op basis van Memorieboek kerk van Meigem: 'het oude vermolmde relikwieschrijn wordt wederom boven gehaald en hersteld'.)

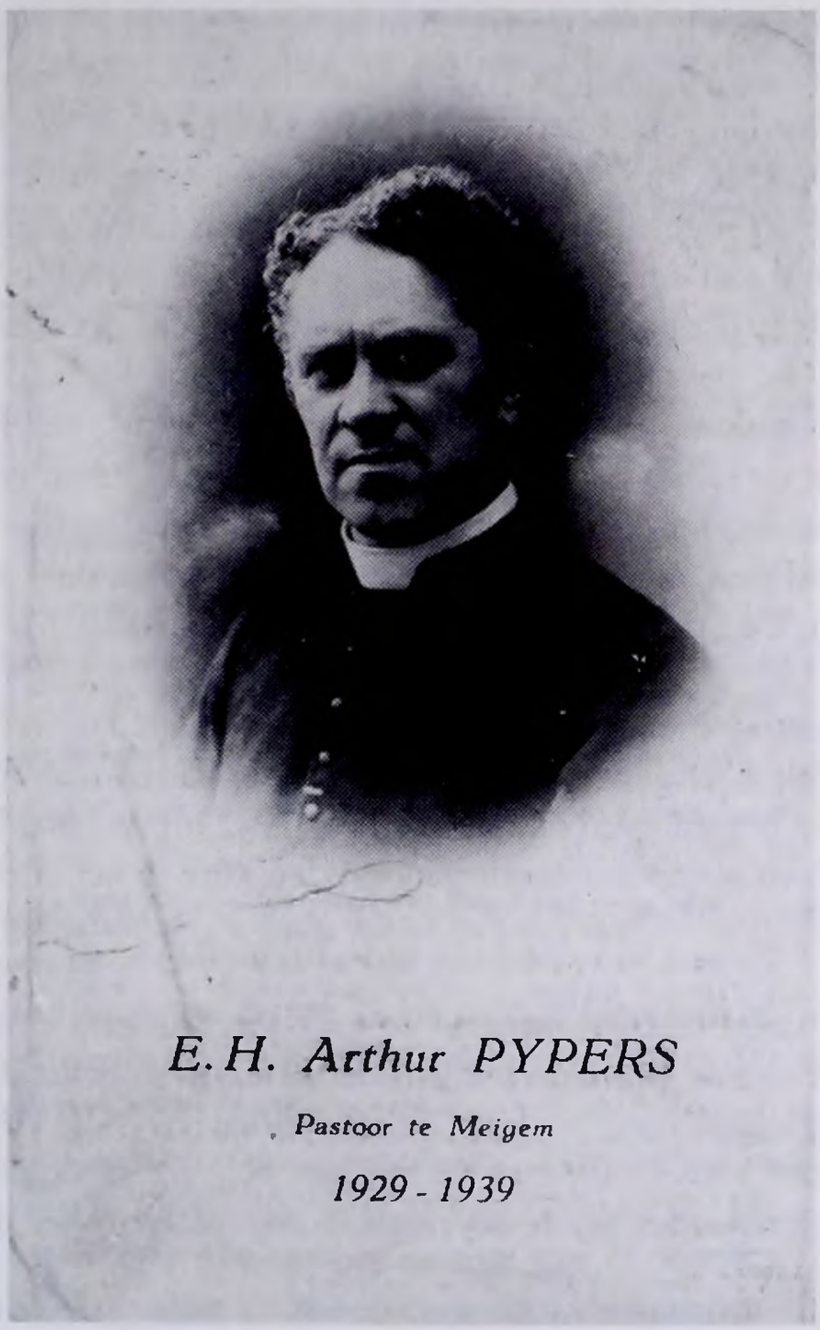

E.H. Arthur Pypers was pastoor te Meigem van 1929 tot 1939. Hij heeft de verering van de relikwie en het Heilig-Bloed nieuw leven ingeblazen.

Dat de verering voor het Heilig-Bloed in Meigem pas in 1724 ontstond, kan kloppen aangezien bisschop A. Triest, bisschop van Gent van 1623-1654, in zijn visitatieverslagen er nergens melding van maakt. Bisschop A. Triest bezocht de parochie Meigem voor het eerst op 14 september 1624 en de laatste keer op 26 augustus 1650. Hij bracht telkens nauwkeurig verslag uit over de toestand van de kerk en over het leven in de parochie. Hij bezocht Meigem tijdens zijn episcopaat 10 keer en in geen enkel verslag maakt hij melding over de devotie voor het Heilig-Bloed of de relikwie van de bebloede geselkolom. Dit staaft de bewering van F. De Potter en J. Broeckaert dat de relikwie pas in 1724 in Meigem is terecht gekomen. (Itinerarium visitationum Antonii Triest, episcopi Gandavensis 1623-1654: de visitatieverslagen van bisschop Triest / samengesteld door Prof. Michel Cloet; Leuven: Centrum voor Landelijke geschiedenis, 1976).

In 1724 was pastoor Pieter Moortgat pastoor in Meigem. Hij werd geboren te Gent in 1665, priester gewijd in 1690, tot pastoor aangesteld in Meigem op 13 mei 1708 en er gestorven op 26 december 1742 hij was dus 76 jaar oud. Het was aan hem te danken dat de Sint-Niklaaskerk in het bezit kwam van de relikwie.

Vermoedelijk vanaf 1724 werd rond de kerk van Meigem een ommegang ingesteld ter verering van het Heilig-Bloed. De vijf kapelletjes stelden de vijf omstandigheden voor waarin Christus bloed vergoot: de besnijdenis van Jezus, Jezus zweet bloed in de hof van olijven, bloedverlies aan de geselkolom, bloedverlies bij de doornenkroning, bloedverlies bij de kruisiging.

Toen deken Dominicus Emmanuel Annoque, benoemd als deken van Nevele in 1830, de parochie Meigem bezocht op 24 september 1832, maakte hij in zijn verslag melding van de relikwie van de geselkolom. Hij schrijft: '*Volgende relikwieën worden er bewaard: van Sint-Niklaas de patroon, van de H. Kolom van Jezus-Christus; hiervan werden de authenticiteitsbrieven niet terug gevonden, van Sint-Anna met authenticiteitsbrief*'. Relikwieën waren vergezeld van een authenticiteitsbrief waarin wordt beschreven dat de relikwie als echt wordt beschouwd. Deze brieven werden gewoonlijk verstrekt door de hoge kerkelijke overheid; (uit *De dekenij Nevele: een historische schets* / E.H. J. Van den Heuvel en A. Janssens; 1994, p. 82).

De verering van de relikwie kende periodes van bloei en verval. De devotie in haar huidige vorm gaat terug tot het jaar 1931. De toenmalige pastoor Pypers liet de oude kapelletjes van de ommegang (datering onbekend) vervangen door vijf houten kruisen die herinneren aan de vijf omstandigheden waarin Christus bloed vergoten heeft. Het initiatief kende zoveel succes dat reeds in 1933 de houten kruisen vervangen werden door vijf kunstzinnige staties in hardsteen van de hand van beeldhouwer Oscar Sinia uit Gent.

In 1933 beschrijft Pastoor Pypers (bron: nota's pastoor Eykelberg, pastoor van Meigem 1967-1970, op basis van het memorieboek van de kerk van Meigem):

> *Aangezien de devotie voor het H.Bloed zienderogen toenam heb ik niet langer geaarzeld om de 5 kruisjes te vervangen door staties in hardsteen.*
> *Het middenstuk van onzen ommegang, de 3de statie, werd op zomerzondag, 5 maart ingewijd door Zeereerw. Heer Emiel Bessens, pastoor-deken te Nevele, in tegenwoordigheid van meer dan twee duizend bedevaarders, die allen ook zeer ingetogen luisterden naar het sermoen door den plaatselijke pastoor.*
> *Deze statie verbeeldt ons "Jezus aan de Geselkolom" en is gehakt in franschen steen "Pierre d' Euville" (Bourgondië) steen die goed weerstaat aan lucht en klimaat.*
> *Het werd gecreëerd en geboetseerd door Oscar Sinia, Pijlstraat 8, Gent, een der grootmeesters van de Christelijke kunst in België. De prijs van het beeld bedraagt de som van 11.500 fr.*
> *De twee lantaarns in brons komen uit de kunstwerkhuizen van Mr Achiel François, Congostraat, Gent. Prijs 1700 fr.*
> *Voor het glaswerk der lantaarns (Huis Coppejans) is betaald 60,30 fr.*
> *Twee cederplanten werden geschonken door Evarist Geurs en huisvrouw om bij het beeld geplaatst te worden.*
> *Honoré De Geeter (Nevele) heeft een ijzeren offerblok vervaardigd en ingebouwd in de muur onder de derde statie.*

In 1934 werden de 4 andere houten kruisen van de ommegang vervangen door kruisen in Franse natuursteen.

Statie: "Bloedverlies aan de geselkolom".
Deze statie is ingemetseld in de buitenmuur achter de Sacristie. Het is de meest waardevolle statie van de vijf.

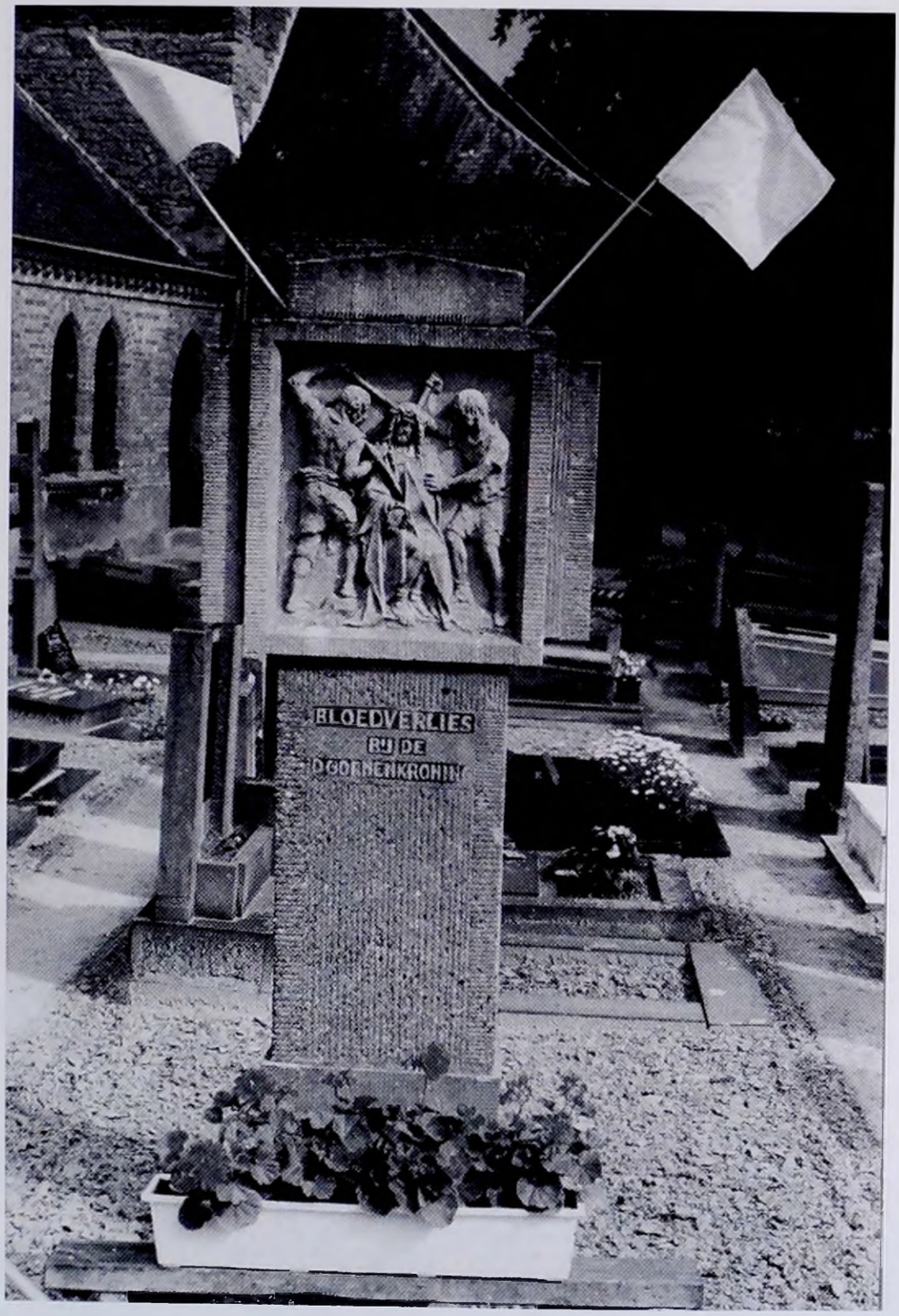

Dit is de statie "Bloedverlies bij de doornenkroning". De drie andere staties werden eveneens in deze vorm uitgevoerd.

Zangwijze : Spaar ons, Heer...
Hosanna : No 100.

Smeeklied van den Bloedigen Weg, te Meigem.

Refrein :

Spaar ons, Heer, en genees de kwalen
die de ziekte slaat in ons arme bloed.
Laat uw kracht in ons lichaam dalen ;
door uw godlijk Bloed, och ! Wees mild
en goed.

1e Statie.

Door uw eerste Bloed, vergoten
bij 't volbrengen van de wet,
houd de giftkiem uitgesloten,
die het jonge bloed besmet.

2e Statie.

Door uw doodstrijd bij de Olijven,
door uw zweet gemengd met bloed,
uit onze aadren wil verdrijven
al wat brandt of siddren doet.

3e Statie.

Door uw Bloed, gestort bij stroomen
langs den wreeden geeselpaal,
laat in ons uw balsem komen
en genees ons heelemaal.

4e Statie.

Door uw hoofd vol doornensteken,
vloeiend als een bloedfontein,
laat uw lijden tot ons spreken,
laat ons zacht en neêdrig zijn.

5e Statie.

Door uw brekend, bloedend Harte,
dat de steek der lans doorstiet,
heb erbarming met ons smarte
en verlaat ons, zondaars, niet.

A. Deze aloude bedevaart — die in het H. Jaar 1933 wat opgefrischt wordt — kan met een dubbel inzicht gedaan worden : ofwel om het bitter Lijden van O. H. J.-C. te overwegen ; — ofwel om, door het vereeren van de relikwie der H. Geeselkolom of bebloede kolom, geholpen te worden in alle bloedziekten.

1. Overgroot is het getal bedevaarders die jaarlijks, in de kerk van Meigem, de namiddagoefeningen bijwonen op den **1en Zondag van den Vasten**, Zomerzondag genaamd, om er het bitter Lijden van Onzen Lieven Heer te overwegen, en der plechtigen Ommegang bij te wonen, die na het Lof uitgaat.

2. Het inzicht nochtans van de meeste bedevaarders is het vereeren van de relikwie der bebloede kolom ; iets wat dagelijks kan geschieden, maar waarvoor **de Oktaaf van het H. Bloed** (van 1 tot 8 Juli) bijzonder aangewezen is.

— Op den 1en Zondag van Juli (Zondag onder de Oktaaf) heeft, na de Hoogmis van 9 uur, de plechtige Ommegang plaats langs den **BLOEDIGEN WEG.**

— Gedurende geheel deze Oktaaf blijft de relikwie der bebloede kolom ter vereering uitgesteld.

Iedereen weet dat het grootste gedeelte der ziekten, zoo bij menschen als bij dieren verband houdt met het bloed : de gevallen zijn dan ook zeer talrijk waarin wij het godlijk Bloed van Onzen Heer J.-C. moeten vereeren om genezing te bekomen van onze bloedziekten ; zooals b.v. bloedarmoede, die dikwijls oorzaak is van tering ; bloedspuwing ; overvloedig bloeden ; bloedopdrang ; geraaktheid ; bloedverkalking ; kritieken leeftijd (40 tot 50 jaar) ; hoofdpijn, draainissen, velziekten ; verzweringen van kwaden aard ; allerhande kleeren ; koortsen en alle andere ziekten die voortkomen uit de stoornis in het bloed.

* * *

Mocht het betrouwen van ons kristen volk in het H. Bloed meer en meer gunsten bekomen.

* * *

B. HET BEZOEK DER STATIEN van den Bloedigen Weg kan volgenderwijze geschieden :

Eerst de 4 akten bidden en het Symbolum des Geloofs.

1e Statie : Eerste bloedvergieten van Jezus bij de Besnijdenis : Door uw godlijk Bloed, o Heer, genees onze bloedziekten. Onze Vader, 10 Weesgegroeten. Glorie zij den Vader, enz.

2e Statie : Jezus zweet bloed in den Hof van Olijven : Door uw godlijk Bloed, o Heer... Onze Vader, Weesgegroet, enz.

3e Statie : Bloedverlies van Jezus aan de Geeselkolom : Door uw godlijk Bloed... Onze Vader... enz.

4e Statie : Bloedverlies van Jezus bij de doornenkroning : Door uw... enz.

5e Statie : Bloedverlies van Jezus door de kruisiging en lanssteek : Door... enz.

De bedevaarders die thuis hunne Novene voor het H. Bloed voortdoen, bidden dagelijks den paternoster op bovenvermelde wijze, ofwel de vier akten en het Symbolum des Geloofs, — en doen wel ten minste eenmaal tot de H. Tafel te naderen binst hunne Novene.

Litanie van het Heilig-Bloed.

In 1934 beschrijft Pastoor Pypers in het memorieboek (nota's van pastoor Eyckelberg op basis van het memorieboek) :

> *De nog vier bij te voegen staties (1e en 2e - 4e en 5e) konden maar door Mr. Sinia gereed gemaakt worden tegen zomerzondag (1e zondag van vasten) van 1934.*
> *Deze staties, in de vorm van kruis gebeiteld, maken een schoon geheel uit met het middenstuk (3e statie).*
> *De milde bijdragen van al de parochianen (op 3 families na) hebben mogelijk gemaakt deze 4 staties op te richten die elk afzonderlijk 4000 frank gekost hebben, dus zestienduizend frank tesamen.*

Pastoor Pypers was de grondlegger van de Noveen van het Heilig-Bloed (ook wel ''beeweg' genoemd).
1 juli is de feestdag van het Heilig-Bloed. Het is ook de eerste dag van de noveen van het Heilig-Bloed. Pastoor Pypers had een kleine brochure gemaakt (litanie) als handleiding voor de ommegang.

Van 1 juli tot 8 juli (octaaf) werd er elke dag 's morgens een mis opgedragen ter ere van het Heilig-Bloed en daarna werd de ommegang gebeden langs de 5 staties.
De eerste juli was het de beurt aan de deken van Nevele om de mis op te dragen. Meigem behoorde toen nog tot de dekenij Nevele. In de beginjaren kwam E.H. Bessens, deken van Nevele, naar Meigem met zijn twee onderpastoors om de mis op te dragen en het octaaf te openen. Veel parochianen van Nevele kwamen op 1 juli naar Meigem naar de mis van het Heilig-Bloed.
Tussen 1 en 8 juli werden de weekdagen toegewezen aan de parochies uit de buurt: Nevele, Vinkt, Lotenhulle, Poesele, Vosselare, Bachte en Zeveren). De mis werd opgedragen door de pastoor van de 'gastparochie', geassisteerd door de pastoor van Meigem. Daarna werd de ommegang gedaan langs de 5 staties rond de kerk. Er kwamen telkens veel gelovigen uit de parochies uit de buurt naar Meigem. De acht dagen van het octaaf brachten een grote drukte teweeg in het dorp.
Elke mis van het octaaf werd ook toegewezen aan twee straten van Meigem. De bewoners van deze straten kwamen in grote getale naar de mis van hun straat.

Foto tijdens de ommegang rond de kerk eind jaren zestig. Pastoor Eykelberg bidt ter hoogte van de vierde statie "Bloedverlies bij de doornenkroning".

Tijdens de week van het octaaf organiseerde de pastoor van Meigem een klein lof met ommegang in de namiddag om de scholen van het omliggende ook de kans te geven naar Meigem te komen. De leerlingen kwamen dan te voet naar Meigem afgezakt.
Dit wordt bevestigd door het getuigenis van Agnes Van Nevel (°12 mei 1925), onderwijzeres in Meigem van 1944 tot 1945. Toen ze leerling was in het externaat in Nevele (van 1935 tot 1940) kwamen ze elk jaar te voet naar Meigem om er het lof en de ommegang mee te maken. Daarna gingen ze naar het zaaltje van de meisjesschool om er een safaarke (gele zoete citroenlimonade in een fles afgesloten met een glazen knikkertje) te drinken en een mastel (rond broodje met in het midden een duim gedrukt) te eten. Ook de leerlingen van de meisjesschool van Meigem waren van de partij (ze waren niet in hun klas). Het was een soort verbroedering tussen de school van Meigem en Nevele. Daarna gingen ze opnieuw te voet naar huis naar Nevele. Alleen de aangenomen meisjesschool van Nevele en die van Vosselare die trouwens allebei afhankelijk waren van het klooster van Deftinge, kwamen naar Meigem. Ook de school van Bachte kwam naar Meigem-Bloed. Het was een soort schoolreis. De grote vakantie begon in die tijd pas op 20 juli en duurde slechts zes weken.

Het octaaf en de ommegang bestaan nu nog, zij het in iets andere vorm.

9 GESCHIEDENIS VAN DE HEILIG-BLOEDPROCESSIE

Tijdens het oorlogsgeweld van de Tweede Wereldoorlog vielen tijdens de beschieting van Meigem veel burgerlijke slachtoffers. Deze gruwelijke gebeurtenissen grepen de bevolking zo sterk aan dat pastoor Van Zandycke na de oorlog de verering van de relikwie nieuw leven inblies door de organisatie van een processie.
In 1945 trok de eerste Heilig-Bloedprocessie door Meigem.

Pastoor Van Zanduycke werd opgesloten in de kerk op zondag 27 mei 1940. Hier volgt zijn verslag van de gebeurtenissen die hij neerpende in het memorieboek: (volgens de nota's van Pastoor Eykelberg)

> *Op 10 mei brak de oorlog uit. Vrijdag 24 mei, werd door de pastoor voor het laatst mis gelezen, 's namiddags begon de beschieting van Meigem. Die duurde tot de maandag, 27e. Den zondag avond werden wij alle met veel vluchtelingen, die reeds uit West-Vlaanderen terug keerden, in de kerk opgesloten. De maandag in de voormiddag, mochten de vrouwen, de kinderen onder de vijftien jaar en de ouderlingen boven de 65 jaar de kerk verlaten.*
> *Ten gevolge van een vreselijk bloedbad, den maandag namiddag, in de rechterzijbeuk van de kerk aangericht en waarvan de oorzaak nog altijd niet met zekerheid is gekend (Duitsers smeten vanop het hoogzaal zeker handgranaten! Volgens getuigenis der daders zelf die beweren gehandeld te hebben op bevel) vluchten allen de kerk uit. Wij werden allen bij een noodbrug, door de Duitsers over de vaart geworpen, samengedreven naar het hof van Schollier, steenweg van Nevele, op St-Martens-Leerne, naderhand naar de weiden van de Leie, dicht bij Deurle, geleid en 's avonds naar de kerk van St-Martens-Leerne terug geleid waar we den ganschen nacht en de voormiddag van den dinsdag, 28ste, opgesloten bleven.*
> *Den dinsdag, 28, 's namiddags, werden wij vrijgelaten omdat het wapenstilstand was. Naar Meigem terugkeren konden wij niet. Eerst verbleef ik in St-Martens-Leerne bij Dhr Leon Van Overbeke. Naderhand bij Z.E.H. Paul D'Haese, secretaris van het bisdom, mijn superior in 't college, te Oudenaarde.*

Den woensdag, 5 juni, kwam ik naar Meigem terug. De donderdag liet ik de rechterzijbeuk, waar het altaar van de H. Nikolaas ongeschonden gebleven was, reinigen en de vrijdag, 6 juni, geschieden de goddelijke diensten zoals vroeger (vanaf zondag 9 juni).
38 parochianen en 16 vreemdelingen vielen als slachtoffer van de beschieting en de gruweldaden door de Duitsers gepleegd.
Sindsdien heeft Meigem niet meer van de oorlog te lijden gehad.

Na de oorlog werden in de omliggende gemeenten bevrijdingsstoeten georganiseerd. Het ging er soms ruw aan toe. In Meigem besliste Pastoor Van Zandycke samen met de parochianen om een Heilig-Bloedprocessie te organiseren ter herdenking van de vele slachtoffers in Meigem en omstreken. Een Heilig-Bloedprocessie omdat Meigem sinds 1724 een relikwie bezat van de bebloede geselkolom en daardoor een bedevaartsoord was geworden om genezing te verkrijgen van allerhande bloedziekten.
De eerste maal (1945) was het een stoet. De tweede maal (1946) had de pastoor de toestemming gekregen van de bisschop om het Heilig Sacrament en de relikwie mee te dragen.
De processie was aanvankelijk een Meigemse aangelegenheid. Ze werd georganiseerd door Meigemnaren en de figuranten in de processie waren eveneens inwoners van Meigem.
Vanaf het tweede jaar bestond het comité uit Pastoor Van Zanduycke, Adéle Lemmens, Maria Vermeulen, Armand Bauwens, Octaaf Van Aal, Zuster moeder overste, Antoon Verstraete en Edmond Van De Velde aangevuld met enkele losse medewerkers: Jules Van Braeckel, Gilbert Tack en schrijnwerker Van Hoe.

In deze publicatie zijn interviews opgenomen met personen die van bij het begin bij de organisatie van de processie betrokken waren. Zij getuigen over de beginjaren van de processie.

Het bestuur van de BJB (Boeren Jeugd Bond) op bezoek bij Iréne De Roo novice zuster in het klooster van Deftinge. Een foto uit de jaren 40.
Personen v.l.n.r. E.H.Pastoor Van Zandycke, Iréne De Roo, Angéle Vermeulen, Maria Hellebuyck, Julma Nemegeer, ?, Moeder overste Deftinge.

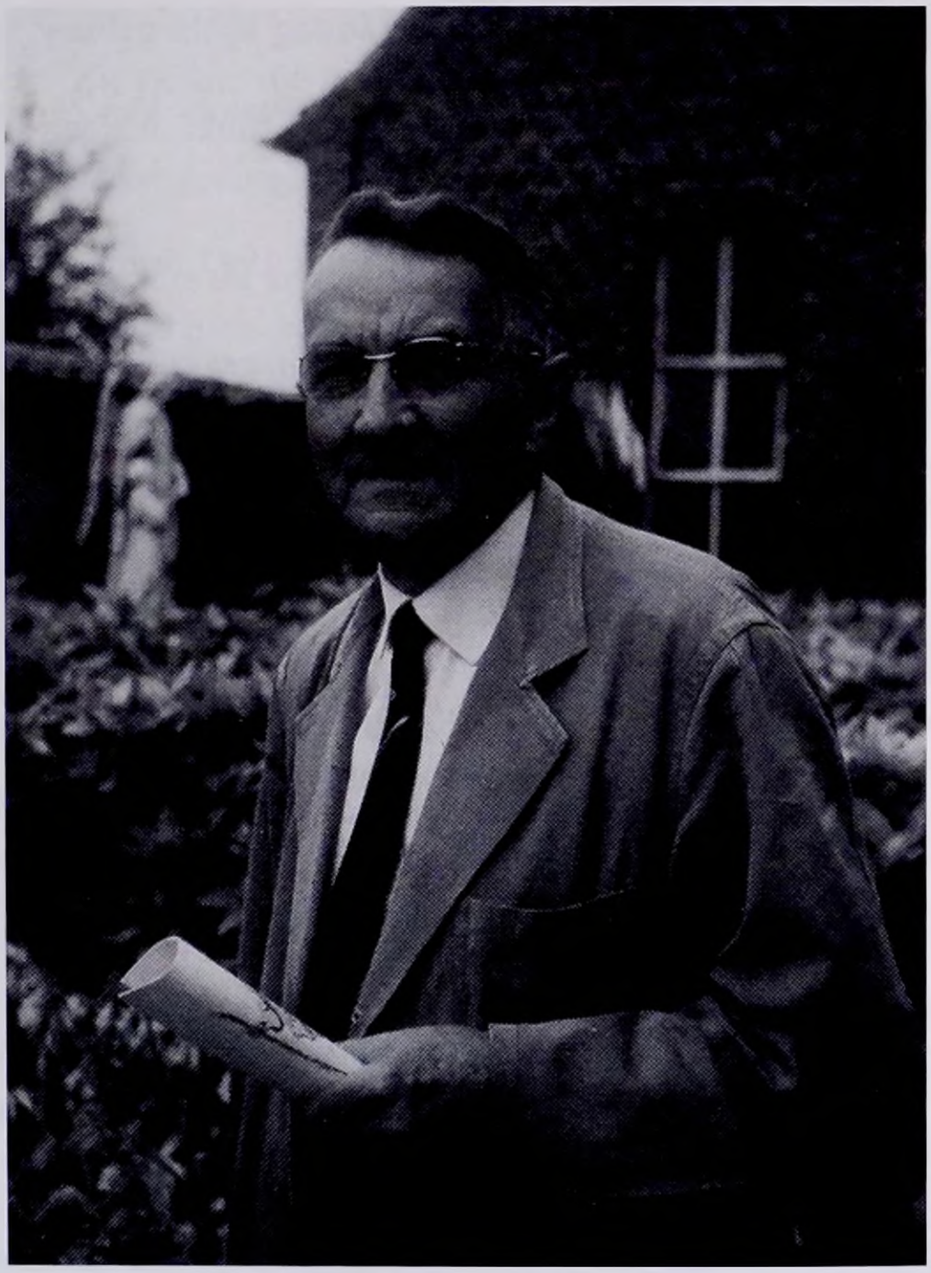

Octaaf Van Aal (Meigem 25/3/1896-Deinze 17/6/1977) speelde een belangrijke rol als bezieler en medestichter van de processie. Hij was kunstzinnig aangelegd en hij coördineerde de opbouw van de processie.
Hij was ook de man van de praktische uitvoering. Hij nam het bouwen van de wagens en het samenstellen van de groepen voor zijn rekening. Hij had oog voor detail zowel wat betreft de figuren als de uitbeelding van hun rol. Octaaf Van Aal was een bedreven grimeur. Hij grimeerde de figuranten van de processie zolang hij kon.

1945

Hier volgt een verslag in het memorieboek van Pastoor Van Zandycke nadat de processie de eerste maal uitging.

> *1945 "Met de H.Bloeddagen van juli 1945, werd een stout opzet ten uitvoer gebracht.*
> *Op zondag onder het oktaaf van den feestdag van het Kostbaar Bloed, ging voor de eerste maal de H.Bloedprocessie uit. Zij is de verheerlijking van het verlossend lijden en den dood van de Zaligmaker. De kostbare relikwie van de Bebloede Geselkolom, die de kerk van Meigem sinds 1724 bezit, wordt erin gedragen en de processie sluit met den zegen van het Allerheiligste, op de Plaats, in t'bijzijn van een zeer grote schare parochianen en vreemdelingen. Sindsdien gaat die processie elk jaar op dezelfde dag uit."*

Het thema van de processie is de uitbeelding van taferelen van het Oude en Nieuwe Testament, het lijdensverhaal van Christus en de overbrenging van de relikwie.

De samenstelling van de groepen en de uitbeelding van taferelen is door de jaren heen niet zoveel veranderd. De processie heeft haar authenticiteit weten te bewaren. De kledij, de accessoires die worden meegedragen en de opbouw van de wagens zijn wel geëvolueerd.

De eerste processie was een proef. Men gebruikte veel klederen van de sacramentsprocessie. Het tekort aan kledij werd aangevuld met snel aan elkaar genaaide doeken. De daaropvolgende jaren werd beroep gedaan op de kledingverhuurfirma Maes van Tielt. Dit bedrijf levert nog altijd de speciale kledij, bijvoorbeeld de kostuums van de Romeinse soldaten.

Het enthousiasme van de deelnemers was in deze beginjaren heel groot.

De processie draaide elk jaar met een heel klein budget. Dat was mogelijk omdat alle medewerkers en figuranten vrijwilligers waren. Door het huren van de kledij namen de kosten steeds toe. Met de financiële steun van de inwoners van Meigem werd het mogelijk de processie een grotere en mooiere uitstraling te geven.

De wagens werden altijd getrokken door trekpaarden van de plaatselijke landbouwers. Zij deden dit gratis. Omdat weinig landbouwers nog een eigen paard hebben, huurt het comité nu trekpaarden van paardenliefhebbers uit de wijde omgeving.

Het aantal deelnemers uit andere gemeenten, vooral Nevele en Deinze nam stilaan toe. Vanaf de fusie met de stad Deinze (1977) ging het goed met de processie. De stad zorgde voor financiële en logistieke steun. Ook het aantal deelnemers nam toe. Verenigingen namen deel aan de processie. De ruiters van Deinze en de fanfare van Deinze openden de processie.

Vanaf 1945 gaat de processie traditioneel uit op de eerste zondag van juli. Die zondag is het meestal onweerachtig weer. Wolken verschijnen dreigend aan de horizon maar er komt geen regen. Het is al meerdere keren gebeurd dat de processie net binnen is en het onweer losbarst. De processie is nog maar één jaar niet kunnen uitgaan wegens het slechte weer (1984).

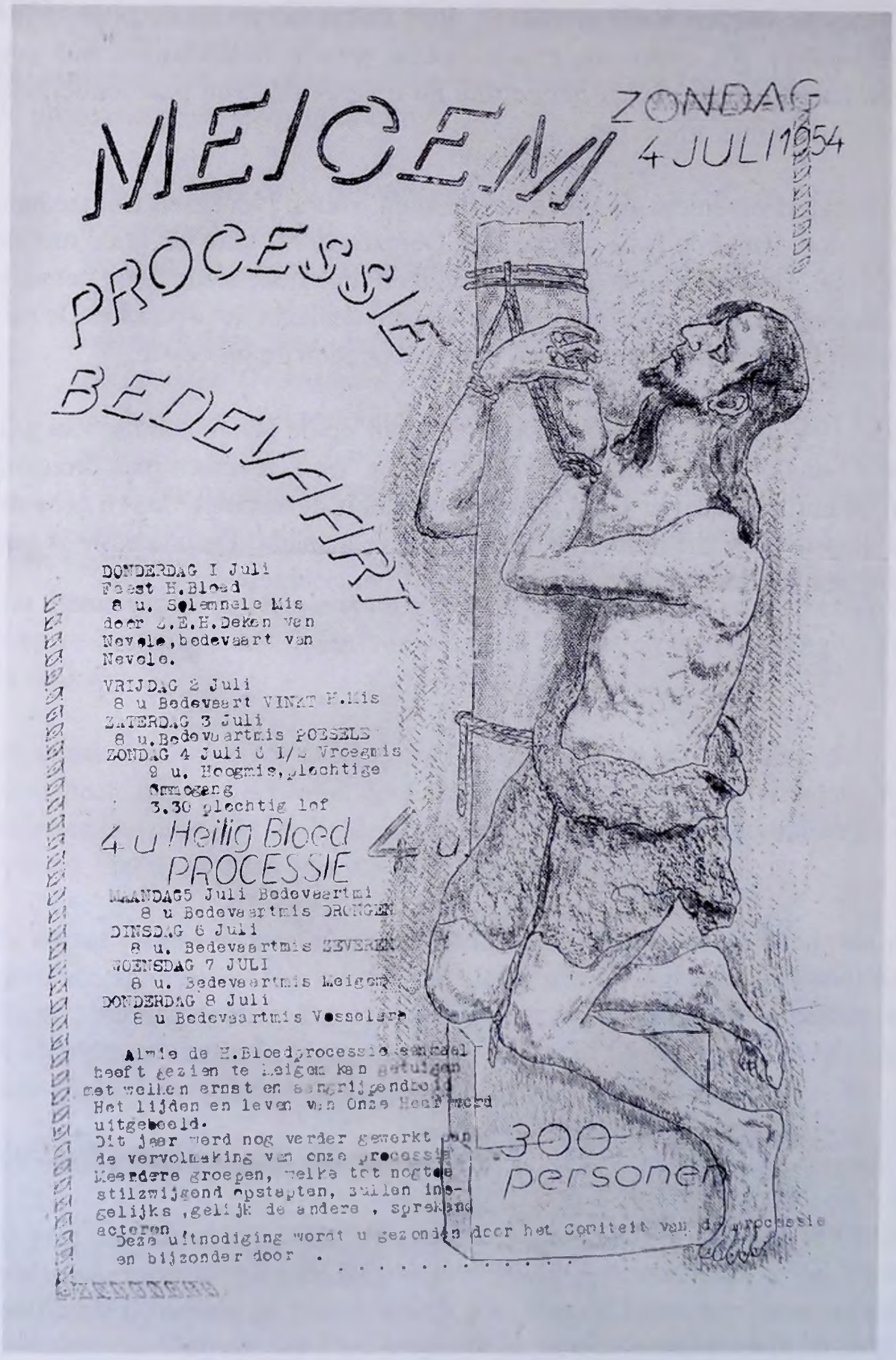

Een brochure van de Heilig-Bloedprocessie en het octaaf (1954).

Drukkerij Lootens

NEVELE

MEIGEM

Jaarlijksche Plechtige Ommegang

met de

Heilige Relikwie

van de

BEBLOEDE GEESELKOLON

op den 1n Zondag van Juli

Doortocht : Dorp. Kerkstraat. Diepestraat. Lijkstraat. Berg en Dorp.

PRIJS VAN HET PROGRAMMA : 5 FR.

PROGRAMMA

Ruiters met vlaggen van de Bebloede Geeselkolon.
Muziekmaatschappij ~~"De Verbroedering" van Neve~~.

I Groep :
Adam en Eva

door een engel uit het aardsch Paradijs verdreven.

II Groep :
De Geboorte van O. Heer Jezus-Christus

a. Koor van zingende Engelen.
b. Wagen met den stal der geboorte.
c. Herders en Volk van Bethlehem.
d. De drie Koningen bieden hun geschenken aan.

III Groep :
De Besnijdenis

Het goddelijk Kind wordt door Maria en Jozef, omringd van familieleden, aan den priester van de besnijdenis aangeboden en ontvangt den naam Jezus.

IV Groep
De Vlucht naar Egypte

De H. Familie volgt den weg door de Engelen aangewezen.

V Groep
De Doodstrijd van Jezus

Wagen voorstellende een Engel die aan Jezus verschijnt en Hem troost in zijn strijd, terwijl zijn Apostelen liggen te slapen.

VI Groep :
Jezus vóór Kaïphas

Jezus door Tempeldienaars en soldaten opgeleid, wordt voor Kaïphas gebracht.

VII Groep
De Geeseling

Wagen voorstellend Jezus aan de Bebloede Kolon gebonden, gegeseld en bespot.

VIII Groep :
Ecce Homo

Jezus, gegeseld en met doornen gekroond, wordt door Pilatus aan het volk voorgesteld.

IX Groep
De Kruisweg

a. Honderdman met beuien en romeinsche soldaten.
b. Simon van Cyrene helpt Jezus zijn kruis dragen.
c. Weigeleerden en vijanden van Jezus.
d. Heilige Vrouwen.

X Groep :
Veronica

a. Veronica toont het Doek waarop Jezus' aangezicht gepreent staat.
b. Maria geteund door Joannes ; Maria-Magdalena en heilige Vrouwen.

XI Groep :
Judas' wroeging

Judas vol wroeging brengt de 30 zilverlingen aan de opperpriesters terug die ze weigeren en wordt door Petrus tot berouw opgewekt, maar vruchteloos.

XII Groep :
De Kruisiging

Wagen voorstellende,
a. Jezus aan het Kruis.
b. Maria geteund door Joannes en Maria Magdalena bij het Kruis.
b. Honderdman met soldaten van de wacht.
d. Soldaten die de teerlingen werpen over Jezus' kleed.

XIII Groep :
Overbrenging van de H. Relikwie

Een edelman brengt, in 1723, de heilige Relikwie uit Rome naar Meigem, waar ze ontvangen wordt door den pastoor, de overheden en het volk.

XIV Groep :
Hulde aan de heilige Relikwie

gebracht door de geestelijkheid, de overheden en het volk.

Een brochure van de Heilig-Bloedprocessie van Meigem (jaren 50). Er werd geen exacte datum vermeld omdat de brochure verschillende jaren werd gebruikt.

E.H. Pastoor De Vos (pastoor te Meigem van 1952 tot 1957) bouwde eigenhandig de beeldengroep die nog elk jaar vóór het portaal van de kerk geplaatst wordt tijdens het octaaf van het Heilig-Bloed. De beeldengroep stelt volgend tafereel voor: 'Ecce Homo': Jezus gegeseld en met doornen gekroond, wordt door Pilatus aan het volk voorgesteld.

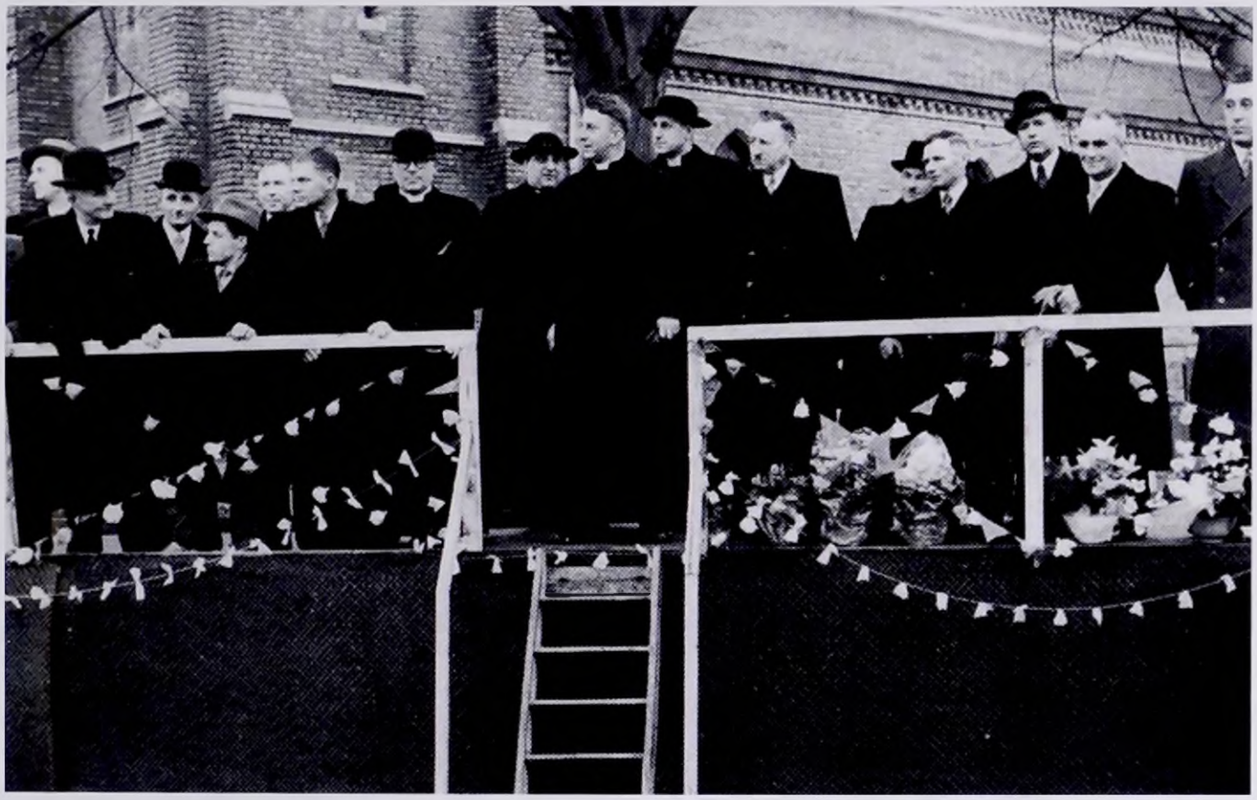

Inhuldiging van E.H. Pastoor De Vos in 1952.
Pastoor De Vos was een heel ijverige pastoor. Hij stond sterk achter de Heilig-Bloedverering en de processie.
E.H. De Vos was verwant met de familie Maere van Oudenaarde. Hij was een fervent motorrijder en een heel kunstzinnig iemand. Tijdens een rit naar Oudenaarde (1957) werd de pastoor verrast door het gladde wegdek, kwam ten val en overleed ter plaatse.
Personen op de foto v.l.n.r. Achiel Everaert, Firmin Cocquyt, Charles Louis De Keyser, Etienne Vermeulen, Dhr De Waele (secretaris van de openbare onderstand Meigem), Emiel Steyaert, Edmond Van De Velde, Deken De Pauw (deken te Nevele), Pastoor getuige voor de aanstelling, E.H. Pastoor De Vos, Pastoor getuige voor de aanstelling, Burgemeester Dhaene, René Van Laecken, Alfons Van Hoecke, Theofiel Wittevrongel, Jules Clauwaert en Roger Van Der Eecken.

1958

E.H. Pastoor Aloïs De Jaegher (pastoor te Meigem van 1958 tot 1962) schrijft in het memorieboek: (volgens de nota's van Pastoor Eykelberg)

> *1958 De Heilig-Bloedprocessie in 1958 kende een grote volkstoeloop, zodat men beweerde nog nooit zoveel volk te hebben gezien in Meigem. Het moet worden gezegd, tot eer van de inwoners van Meigem dat ze hun uiterste best hebben gedaan opdat de processie, schoon en waardig kon verlopen. De processie kostte dat jaar ongeveer 11000 fr.*
> *Bijzonder was opgevallen de muziekmaatschappij "Willen is kunnen" afkomstig van Knesselaere die vol eerbied en stijlvol de processie opende.*

1959

In de nota's van Pastoor Eyckelberg staat geschreven:

> *1959 Onder het pastoorschap van E.H. Aloïs De Jaegher, ging op 5 juli de H.Bloedprocessie voor de vijftiende maal uit. Ze was vernieuwd.*
> *Monseigneur Callewaert, bisschop van Gent, nam deze processie in ogenschouw, hield een predicatie en gaf de zegen met het Allerheiligste. Spijts de drukkende warmte waren duizenden gelovigen aanwezig. Monseigneur Callewaert drukte er zijn dank uit maar tevens zijn verwondering over uit dat Meigem zoiets kon verwezenlijken.*
> *Terdien gelegenheid werden zes zware koperen kandelaren op het hoofdaltaar geplaatst.*
>
> *In 1959 werden er 10420 medailles geslagen van het H.Bloed speciaal voor de Heilig-Bloedprocessie van Meigem. Deze werden vervaardigd door H.Holemans, edelsmid, Viaductstraat 122, Brussel.*

MEIGEM (NEVELE)

OP 5 JULI 1959 OM 4 UUR

PLECHTIGE H. BLOEDPROCESSIE

Wordt in ogenschouw genomen door onze bisschop Mgr. Calewaert, die ook het woord zal richten tot de duizenden aanwezigen en de zegen geven met het Allerheiligste.

Kom zien en vereer de relikwie der «Bebloede Geselkolom» om bewaard te blijven van alle bloedziekten.

De processie wordt opgeluisterd door de muziekmaatschappij «Willen is kunnen» uit Knesselare en voor de geluidsversterking zorgt Radio-Bell.

Meigem zegt u allen welkom!

Uitnodiging voor de Heilig-Bloedprocessie (1959).

1972

Reeds van bij het begin ging schaapherder August De Wolf (°Smetlede 21/10/1912) van Poesele mee in de processie met een kudde schapen. De kudde figureerde in de groep "De Geboorte van Christus". Zijn schapen waren de omgeving gewoon. Zij kwamen regelmatig de grachtkanten langs de straten begrazen. August deed dit tot 1972. Deze foto dateert van 1971.

1973

In 1973 kreeg de Heilig-Bloedprocessie van Meigem het bezoek van Monseigneur De Kesel hulpbisschop te Gent. Op de foto is de eretribune afgebeeld waar Hulpbisschop De Kesel heeft plaats genomen. Rechts van hem E.H. Pastoor Aerens (pastoor te Meigem van 1970 tot 1983).
Op de foto v.l.n.r. Firmin Cocquyt, Pastoor Aerens, Hulpbisschop De Kesel, Cyriel Van Der Plaetsen (burgemeester), Etienne Vermeulen (voorzitter kerkfabriek), Emiel Notteboom en Cyriel Haelvoet.

1978

Een foto van het comité van de Heilig-Bloedprocessie (1978).
V.l.n.r. Edmond Van De Velde, Armand Bauwens, Roger Van Der Eecken (voorzitter comité), E.H. Pastoor Aerens (pastoor te Meigem van 1970 tot 1983), Antoon Verstraete, Zuster Lina, Zuster Redempta, Walter Haelvoet.

1984

De eerste zondag van juli 1984 hield het niet op met regenen. Roger Van Der Eecken (voorzitter van het comité) wachtte tot het laatste moment om de processie af te blazen. De zusters hadden enorm veel schrik dat de kleren nat zouden worden. Het is bijna onmogelijk om vijfhonderd kostuums droog te krijgen.

Het Volk P.V.A. 29.6.90

Bloedprocessie van Meigem gaat niet door

DEINZE — Als gevolg van een recent ministerieel besluit en verscherpte maatregelen in verband met de varkenspest, zal de jaarlijkse Heilige Bloedprocessie op 1 juli in Meigem niet doorgaan.
Elke verzameling van paarden, ezels, pony's en schapen is immers verboden.
Omdat de Bloedprocessie hierrond is opgebouwd en door deze maatregelen wordt ontluisterd, werd door het comité H. Bloedprocessie besloten deze religieuze manifestatie dit jaar af te schaffen.
Aan de kerkelijke diensten tijdens het octaaf in de parochiale kerk van Meigem zal evenwel niets worden gewijzigd. A.D.

Bloedprocessie Meigem afgelast

MEIGEM (Deinze) — De 44ste bloedprocessie voorzien op zondag 1 juli om 16 u. in Meigem wordt afgelast.

De traditionele ommegang die ieder jaar duizenden bedevaarders naar de Deinse deelgemeente lokt wordt afgelast ten gevolge van het ministerieel besluit van 12 juni laatstleden dat verscherpte maatregelen aangeeft om de varkenspest te bestrijden. Zo worden alle verzamelingen van paarden, ezels, pony's, schapen enz. verboden. Gezien de bloedprocessie in Meigem is opgebouwd rond taferelen uit het Oud en Nieuw Testament waarbij tal van dieren komen kijken ziet het komitee van de bloedprocessie onder voorzitterschap van Roger Van der Eecken met spijt van de rondgang af. Het komitee is de mening toegedaan dat door de maatregelen het karakter van de processie voor een deel wordt ontluisterd. Tal van taferelen zouden verder moeten geschrapt worden. Aan de kerkelijke diensten tijdens het oktaaf wordt niets gewijzigd.

Voor de mensen achter de bloedprocessie betekent deze afgelasting een zware klap. Reeds vele weken zijn de inwoners van deze landelijke gemeente langs het Schipdonkkanaal hard in de weer om van de dag van de processie een hoogdag te maken. Zowat 500 figuranten werden aangesproken. Ook tal van praalwagens werden reeds opgebouwd. Info over de afgelasting kan men bekomen op Berg 6 te Meigem tel. 091-86.32.07. of bij de medewerkers zoals Walter Haelvoet enz. (JDV)

Artikels in de krant over het niet doorgaan van de processie.
In 1990 was er varkenspest uitgebroken. Het comité kreeg geen toestemming om paarden de wagens te laten trekken in de processie. De paarden moesten op stal blijven.

1992

In 1992 werd de wagen van Sint-Niklaas uit de processie gehaald. Op de wagen was door Octaaf Van Aal een maquette gemaakt van de Sint-Niklaaskerk van Meigem. Vóór de kerk vertolkte een figurant (Emiel Schaubroeck) de rol van Sint-Niklaas.
Op deze foto daterend uit de jaren zestig zie je v.l.n.r. Monique Heyerick (houdt het bord vast), Daniel Weytens (paardenmenner), ? (kindje in de ton), Nicole Cannoot (houdt het bord vast), Viviane Van Braeckel (kindje in de ton), Emiel Schaubroeck (Sint Niklaas).

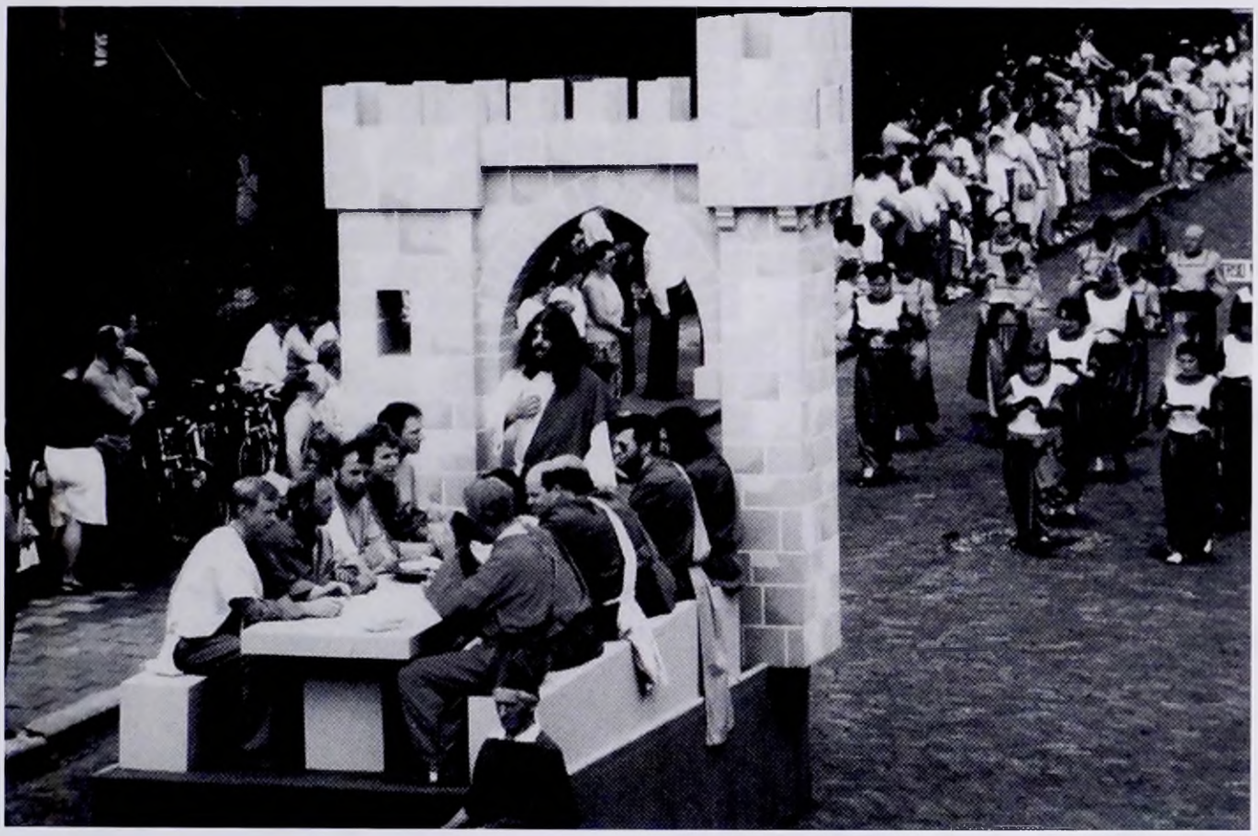

Ter vervanging van de wagen van Sint-Niklaas werd een wagen gebouwd die Het Laatste Avondmaal uitbeeldt.
Op de foto rond de tafel v.l.n.r George De Geeter, Patrick Van De Velde, Luc De Milt, Luc Dobbelaere, Luc Van Nevel, Erik Haelvoet, ?, Roger Gezels, ?, Johan Van Braeckel, Dirk Van De Velde, Gaston Van De Velde. De paardenmenner is René Ghysels.

1994

In 1994 ging de processie voor de 50ste keer door de straten van Meigem. Dat werd passend gevierd. Alle deelnemers aan de processie ontvingen een aandenken vervaardigd in keramiek door de Meigemse pottenbakker Paul Van Gompel naar een ontwerp van Miki Van Der Eecken (dochter van Roger Van Der Eecken).

Vijftigste bloedprocessie door Meigem

Ruim de helft van inwoners van landelijke Deinse deelgemeente stapt mee op

DEINZE – De bloedprocessie trekt op zondag 3 juli om 16 uur voor de vijftigste keer door de straten van de landelijke Deinse deelgemeente Meigem. Meer dan de helft van de 730 inwoners van het kanaaldorp stapt mee in de jubileumbedevaart. De rest zorgt ervoor dat de boetegangers fris gewassen of nieuw gemaakte kleren dragen. Dat is ondermeer het geval voor een der stichters zuster Lina. In totaal werken 550 bedevaarders mee om het lijden van Jezus en de overbrenging van de relikwie van de bebloede geselkolom naar Meigem treffend uit te beelden. Alle deelnemers ontvangen een keramieken aandenken ontworpen door Miki Van der Eecken en gemaakt door de Meigemse pottenbakker. Op het aandenken is Kristus afgebeeld geboeid aan de geselkolom.

In een persmededeling van Valeer Mortier, voorzitter van de VVV-Leiestreek, lezen we dat voor zover wijlen Armand Bauwens (destijds schoolhoofd in Meigem en lid van het Komitee van de Heilig Bloedprocessie) kon nagaan, de verering van het Heilig Bloed in Meigem dagtekent van 1724.

Geselkom

Huidig voorzitter Roger Van der Eecken meent dat het aan pastoor Pieter Moortgat (1665-1742) te danken is dat de Meigemse kerk in het bezit kwam van de relikwie van de bebloede geselkolom. Vergeelde dokumenten duiden alvast aan dat vanaf 1724 men naar Meigem op bedevaart kwam om genezing te bekomen van alle bloedziekten.

De verering van de relikwie kende tijden van bloei en teloorgang. Tekenen van heropbloei vindt men in 1931. Pastoor Arthur Pypers liet toen vijf houten kruisen plaatsen aan de kerk die herinneren aan de vijf omstandigheden waarin Kristus bloed vergoten heeft. De devotie werd zo groot dat de kruiskens later werden vervangen door staties in hardsteen.

Het middenstuk werd op zomerzondag 5 maart 1933 ingewijd door de pastoor-deken van Nevele in het bijzijn van meer dan 2000 bedevaarders. De statie verbeeldt Jezus aan de geselkolom en werd gecreëerd en geboetseerd door Oscar Sinia uit Gent, een der grootmeesters van de kristelijke kunst in België. Het jaar daarna op 17 februari, de dag van de dood van koning Albert I, werden de vier laatste staties geplaatst.

Kort nadat Alfons Van Zandycke in 1939 pastoor Pypers opvolgde, barstte de oorlog los. Tijdens de beschieting van Meigem en de opmars van de Duitse troepen naar Vinkt vielen aan de kerk 38 burgerlijke slachtoffers. De gebeurtenissen grepen de bevolking sterk aan zodat na de oorlog pastoor Van Zandycke de verering van de relikwie nieuw leven inblies door de organizatie van een bloedprocessie.

Roger Van der Eecken, Walter Haelvoet, Angelique Van Maldeghem, Edmond Vandevelde, Nicole en Antoon Verstraete, zuster Lina en Maria Vermeulen (laatstgenoemden behoren tot de medestichters) scharen zich achter hun processie zoals nooit voorheen. Alleen pastoor Van Damme en Francine Sergant ontbreken op de foto bij een der staties van de ommegang rond de kerk.

(Foto mand Verschraegen)

Boetetocht

In 1945 trok de eerste boetetocht door de straten van Meigem. Sinds de eerste rondgang zijn de tijden ingrijpend geëvolueerd, maar bij iedere Meigemnaar leeft de verering van de relikwie en de fierheid over zijn „eigen" processie voort. Naast de helft van de huidige inwoners stappen ieder jaar ook veel gewezen dorpelingen mee in hun processie.

Ruim 550 vertolkers zullen ook zondag gestalte geven aan de processie. Zang, muziek en praalwagens vormen een passende omlijsting. Op de jubileumprocessie van zondag is vicaris-generaal De Lange aanwezig.

(JDV)

Wie nog meer info wenst kan een geïllustreerde folder bekomen, uitgegeven door de VVV-Leiestreek, Gentpoortstraat 1 in Deinze (tel. 09-386.08.79). Het programma voor zondag 3 juli vermeldt alvast dat er om 9 uur 's morgens een misviering wordt opgedragen, waarna een ommegang rond de kerk.

Foto van de persconferentie van 1994: v.l.n.r. Roger Van Der Eecken (Eresecretaris van Meigem en Grammene en voorzitter van het comité Heilig-Bloedprocessie), Piet Meirhaeghe (toen journalist voor het Volk en het Gouden blad) en René Van De Walle (fotograaf voor Het Volk; hij was op elk evenement in de streek aanwezig)

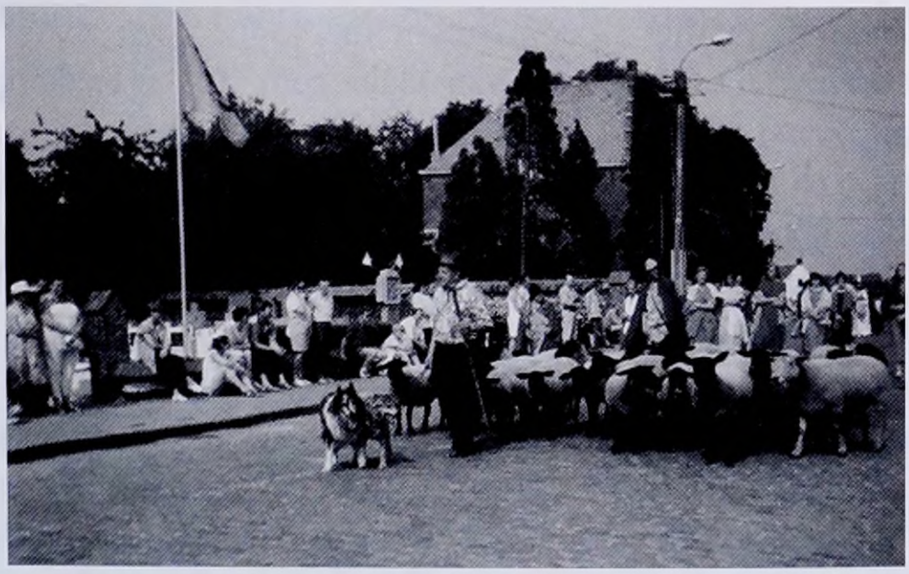

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan ging zoals vóór 1972 een schaapherder met een kudde schapen mee in de processie. Aangezien schaapherder August De Wolf van Poesele zijn activiteiten gestopt had, nam Salembier Leopold van Wijtschate, een dorpje vlakbij Ieper, in 1994 zijn taak over. Het was die dag zodanig warm dat de schaapherder verplicht was de kudde schapen onderweg vroegtijdig op een weide te sturen.

Het comité van de Heilig-Bloedprocessie in 1994.
Op de eerste rij v.l.n.r. Angelique Van Maldegem, Zuster Redempta, Zuster Lina, Nicole Verstraete.
Op de tweede rij v.l.n.r. Edmond Van De Velde, Antoon Verstraete, Roger Van Der Eecken (voorzitter van het comité), E.H. Pastoor Van Damme (dienstdoend pastoor vanaf 1992, benoemd te Meigem vanaf 1997), Walter Haelvoet.

1998

Door het overlijden van voorzitter Roger Van Der Eecken (Vinkt 2/12/1913-30/3/1998) was er nood aan nieuwe krachten in het comité. Er werden drie nieuwe leden aangetrokken: Antoon De Ketelaere en zijn echtgenote Annie De Schrijver en Luc Van Nevel. In 1999 werd Antoon De Ketelaere voorzitter van het comité Heilig-Bloedprocessie. Zijn echtgenote Annie De Schrijver is gemeenteraadslid te Deinze en ze onderhoudt de contacten met de stad. Luc Van Nevel (ikzelf) neemt de publiciteit voor zijn rekening.

Op de foto de eerste rij v.l.n.r. Zuster Redempta, Zuster Lina.

Tweede rij v.l.n.r.: Antoon De Ketelaere (voorzitter van het comité), Angelique Van Maldegem, Annie De Schrijver, E.H. Pastoor Van Damme, Nicole Verstraete, Antoon Verstraete.

Derde rij v.l.n.r. Edmond Van De Velde, Luc Van Nevel, Francine Sergeant, Eliane Succaet.

Bezieler Meigemse bloedprocessie overleden

Meigem

Maandag is Roger Van Der Eecken, de voorzitter van het Komitee Heilige Bloedprocessie Meigem, gestorven op 84-jarige leeftijd. Van Der Eecken was een bekend figuur in Meigem. Hij zette zich niet alleen in voor de bloedprocessie, maar was ook stichter en voorzitter van de Meigemse Beweging van Gepensioneerden. De man was eregemeentesecretaris van Grammene en Meigem.

„Roger was een correct man, die altijd van alles op de hoogte was", zegt André Sergeant, ondervoorzitter van de Beweging voor Gepensioneerden. „Hij heeft onze bond 19 jaar geleden gesticht. Vroeger waren wij op Nevele aangewezen, maar Roger vond het beter dat er in Meigem een plaatselijke afdeling werd opgericht. Hij was de ideale persoon om het voorzitterschap op zich te nemen, want hij wist alles. Ik heb hem altijd beschouwd als een geleerd en correct man", schetst Sergeant. Deze voormiddag komt het bestuur van de bond samen om te toekomst van het troetelkind van Van Der Eecken te bespreken.

Ook het Komitee Heilige Bloedprocessie Meigem moet op zoek naar een nieuwe voorzitter. De bloedprocessie is na 52 jaar uitgegroeid tot een ware traditie in Meigem. Elke eerste zondag van juli trekken meer dan 500 figuranten door de straten van het dorp. Van Der Eecken stond mee aan de wieg van dit initiatief.

Roger Van Der Eecken wordt op zaterdag 4 april begraven in de Sint-Niklaaskerk van Meigem. De plechtigheid begint om 10.30 uur, waarna het stoffelijk overschot naar de familiekelder gebracht wordt om te rusten naast zijn echtgenote Angèle Van Daele.

—J.S.

RVL

Roger Van Der Eecken was een van de grote bezielers van de bloedprocessie in Meigem.

Roger Van Der Eecken was één van de pioniers van de Heilig-Bloedprocessie. Hij was lid van het comité van bij het begin. Hij was gedurende lange tijd voorzitter.

2002

In 2002 was een delegatie van de Heilig-Bloedprocessie van Brugge op bezoek in Meigem. Zij verbaasden er zich over dat een klein dorp als Meigem zo'n evenement op poten kon zetten.

2004

In 2004 ging de processie voor de 60ste keer door de straten van Meigem. Het comité besliste om er een jubileumviering van te maken.
Daniel Loontjens, van bij het begin figurant en vanaf 2004 lid van het comité, had voor de gelegenheid een Romeinse strijdwagen gebouwd. Deze wagen wordt voortgetrokken door twee witte paarden en gemend door hun eigenaar Ludo Claeys.
Deze strijdwagen rijdt mee in de groep "Pilatus brengt Jezus voor het volk (Ecce Homo)".

Tony Van Der Eecken, zoon van gewezen voorzitter Roger Van Der Eecken en professioneel bezig met wereldmuziek in Bozart te Brussel, had gezorgd voor een muzikant djembéspeler om de zwarte koning te begeleiden.
De zwarte koning is Kristof Herteleer. De Afrikaantjes met strorokjes zijn links Febe Verkinderen en rechts Hanna Buysse.

Sinds 1998 gaat, onder impuls van Edmond Van De Velde, een delegatie van de Tempelridders van Gent mee in de processie. Ze stappen net vóór het Heilig-Sacrament.
De Tempelridders van Gent hadden op de eerste zondag van juli 2004 een bijeenkomst georganiseerd voor de verschillende groepen van West-Europa. Al deze nationaliteiten stapten in de namiddag met een delegatie in de processie.

Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan werd in het Reigersnest in Meigem een tentoonstelling georganiseerd met foto's over de geschiedenis van de Heilig-Bloedprocessie. Ongeveer 1.000 bezoekers bezochten de tentoonstelling.
Op de foto Luc Van Nevel, organisator van de tentoonstelling, in gesprek met bezoekers.
Deze publicatie is een verlengstuk van de tentoonstelling in 2004.

In 2004 bezocht Monseigneur Luc Van Looy de Meigemse Bloedprocessie. De bisschop ging het Lof voor, na het Lof sprak hij de aanwezige gelovigen toe en hij droeg het Heilig-Sacrament mee in de processie. Na de processie bracht hij een bezoek aan de tentoonstelling. De bisschop was enthousiast over wat hij die dag had gezien en meegemaakt.
Op de foto v.l.n.r. E.H. Erik Haelvoet (lid van de Orde van de Salesianen van Don Bosco en oud-Meigemnaar), E.H. Bisschop Luc Van Looy, E.H. De Jaegher, pastoor van Astene.

De samenstelling van het comité in 2004: v.l.n.r. Nicole Verstraete, Antoon Verstraete, Antoon De Ketelaere (voorzitter van het comité), Daniel Loontjens, Annie De Schrijver, Luc Van Nevel, Francine Sergeant, E.H. Pastoor Van Damme.
Secretaris Eliane Succaet staat niet op de foto.

Interview met Zuster Lina in april 2002 door Luc Van Nevel en Nicole Verstraete.

Zuster Lina: een leven vol inzet voor de Heilig-Bloedprocessie van Meigem

De laatste zusters van de Zustergemeenschap Sint Vincentius a Paulo te Meigem. Het moederklooster is gevestigd te Deftinge.
V.l.n.r. .Zuster. Lina, Zuster Redempta. De zusters verlieten Meigem in de winter van 2004.

Zuster Lina geboren als Anna Thielemans (°Baal 5 december 1915-+Deftinge 27 oktober 2005) kwam in 1945 aan in het klooster van Meigem. Zij trad in bij de Congregatie van St.-Vincentius a Paulo van Deftinge op 8 september 1939 en werd op 19 maart 1941 geprofest. Deze kloosterorde bestuurde het klooster van Meigem dat in 1945 nog zeven zusters huisvestte. Zuster Lina verrichtte vooral huishoudelijke taken in het klooster, maar haar grootste verdienste is haar jarenlange inzet voor de H.-Bloedprocessie.
In 1955 kwam zuster Redempta of Georgien Van Lombergen aan in het klooster van Meigem. Haar roots liggen in Temse waar nu nog altijd fami-

lie woont. Zuster Redempta was eerst zes jaar zuster in het klooster van Gullegem bij Kortrijk en kwam daarna naar Meigem. Ze was haar hele leven kleuterleidster in de school van Meigem.

De zusters verlieten Meigem in de winter van 2004; op 25 april 2004 organiseerde de parochie een afscheidsfeest. Daarna werd het kloostergebouw verkocht aan particulieren;

Wanneer ging de processie voor de eerste maal uit ?

***Zuster Lina**: De processie ging de eerste maal uit in 1945. Toen was het nog geen processie in de echte zin van het woord, maar een stoet voor de vrede, een bevrijdingsstoet. De inwoners van Meigem waren tevreden dat ze in de Tweede Wereldoorlog, ondanks de vreselijke gebeurtenissen in Meigem, gespaard gebleven waren van allerlei onheil en rampspoed. Om die reden werd, zoals in veel gemeenten, een bevrijdingsstoet georganiseerd. Na die eerste keer vroegen de Meigemnaren om de stoet nog eens over te doen omdat ze die zo mooi vonden met die praalwagens. Pastoor van Zandycke vroeg aan het bisdom of het Heilig Sacrament mocht worden meegedragen in de stoet. Dit was in orde voor het bisdom op voorwaarde dat er stilte, devotie en godsvrucht aanwezig was bij de mensen. De lawaaierige toestanden van de bevrijdingsstoeten waren uit den boze. En op die manier is in 1946 de eigenlijke processie van start gegaan toegewijd aan het Heilig-Bloed omdat de verering van het Heilig-Bloed reeds een traditie was in Meigem.*

Wie waren de eerste leden van het organiserend comité ?

***Zuster Redempa**: De eerste organisatoren waren E.H.Pastoor Van Zandycke, Zuster Lina en Adèle Lemmens.*

Hoeveel mensen stapten mee in de eerste jaren van de H.-Bloedprocessie ?

***Zuster Lina:** Ongeveer 90 personen. Allemaal Meigemnaren. De processie bestond uit groepjes van 2 tot 3 personen die taferelen uit het Oude en Nieuwe Testament uitbeeldden. Pastoor Van Zandycke schreef de teksten van de sprekende rollen. En hij vroeg de zusters om de kledingstukken voor de processie te maken.*

Had u het eerste jaar zomaar kledingstukken voor 90 figuren klaarliggen ?

Zuster Lina: *Er werd een heel jaar door hard gewerkt. 's Winters bij de kachel naaiden de zusters nieuwe kleren of verstelden kleren van andere processies. De eetplaats van het klooster was soms een heus naaiatelier.*

Zuster Redempta: *Zuster Lina heeft veel kostuums genaaid uit gekregen en gekochte stoffen. Uit verschillende kleuren werden mantels en hoofddeksels gemaakt. Zo werd jaar na jaar voortgewerkt. Het aantal kledingstukken groeide aan en de processie breidde uit. Zuster Lina was zeer ordentelijk. Alle kledingstukken werden netjes genummerd en uitgedeeld aan ruim 500 personen. En na de processie was het werk niet gedaan. Dan moesten de kleren gewassen en gestreken worden, eventueel versteld, en daarna worden opgeborgen tegen het volgende jaar.*

Vindt u de processie nu nog even mooi als toen in de beginperiode ?

Zuster Lina: *De processie is nu mooier dan toen omdat er nu meer middelen zijn. Maar de devotie was vroeger groter. Nu primeren de uitstraling, de mooie kledingstukken, het decor, terwijl vroeger de godsvrucht het belangrijkste was. Ik vind het spijtig dat de devotie minder geworden is, maar er zijn nog altijd veel mensen die het goed menen.*

Welke figuren ziet u als monumenten in de processie ?

Zuster Lina: *Bertrand (Van Braeckel) als Jezus in de groep De Kruisweg, Judas (Robert Standaert), Abraham en Isaac en vele andere figuren.*

Bertrand vertolkte zijn rol heel goed, vindt u niet ?

Zuster Lina en Zuster Redempta: *(overtuigd): Ja hoor !*

De processie is twee maal niet kunnen uitgaan. Weet u nog waarom ?

Zuster Redempta: *In 1990 mocht de processie niet uitgaan vanwege de varkenspest. Omdat de wagens worden voortgetrokken door boerenpaarden en omdat verschillende ruiters de processie volgen, werd geen toelating gegeven voor de processie.*

Eén keer in de jaren 80 kon de processie niet uitgaan omdat het niet ophield met regenen. Alles was voorbereid. De kleren lagen klaar, de mensen waren zelfs reeds aangekleed. Tot op het laatste ogenblik werd geloofd dat het zou ophouden met regenen. Op de valreep werd de processie afgelast.
De processie is éénmaal in een regenbui terecht gekomen. Alle kleren waren kletsnat. Het is een hele onderneming om dan de geleende kleren netjes terug te bezorgen en de eigen kleren droog te bewaren tegen het volgende jaar. Vooral als je weet dat er in het klooster geen centrale verwarming is.

Waarom heeft u zich steeds zo ingezet voor de H.-Bloedprocessie?

Zuster Lina: *Uit liefde. Ik heb het altijd graag gedaan voor Onze-Lieve-Heer. Ik heb er moeite mee dat ik nu niet meer zoveel kan helpen. De processie was voor mij echt een hobby geworden. Ik zou er mijn leven voor gelaten hebben. Maar de mensen die nu het werk hebben overgenomen, zijn er als kind mee opgegroeid en zetten de processie op een goede manier verder.*

Interview met Dhr Edmond Van De Velde en Mevr. Maria Vemeulen op 14 februari 2004.

Dit interview werd afgenomen door Nicole Verstraete en Luc Van Nevel ter gelegenheid van de 60ste editie van de Heilig-Bloedprocessie in 2004.

Dhr Edmond Van De Velde en schoonzus Mevr. Maria Vemeulen

Edmond (geboren te Meigem op 4 december 1923) was tijdens zijn actieve loopbaan verdeler van de Boerenbond later Aveve. Hij is lid van het bestuur van de Landelijke Gilde Meigem, was schatbewaarder van de Kerkfabriek van Meigem, lid van het bestuur van de Gezinsbond en tot 2003 lid van het comité van de Heilig-Bloedprocessie. In 1951 huwde hij met Angèle Vermeulen.

Maria (geboren te Meigem op 25 oktober 1913) is huishoudster en secetaresse bij Deken De Saert te Deinze. Maria was 27 jaar in mei 1940 toen ze opgesloten werd in de kerk. Ze herinnert zich nog alles heel helder.

Maria en Edmond maakten vanaf het ontstaan van de processie deel uit van het comité en werkten mee aan de organisatie ervan. Ze zijn tot op heden nog steeds actief betrokken bij het gebeuren.

***Nicole**: Maria, door uw gezegende leeftijd van 90 jaar, was u vanaf het begin actief betrokken bij de organisatie van de processie. Uw schoonbroer Edmond is meerdere jaren jonger en heeft ook samen met u bijgedragen aan de processie. Maria, hoe ging dat in zijn werk die eerste keer en wat was uw taak in het geheel?*

***Maria:** De processie werd georganiseerd door een groep mensen, een comité, zoals dat nu nog het geval is. De leden van het comité waren: Pastoor Van Zandycke, Adéle Lemmens, Armand Bauwens, Octaaf Van Aal, Zuster moeder overste, Antoon Verstraete, Edmond en ik. Er waren ook enkele belangrijke losse medewerkers: Jules Van Braeckel, Gilbert Tack, schrijnwerker Van Hoe. Hij bouwde de geselkolom.*
Meneer Pastoor zorgde voor de teksten. Een ander persoon was aangeduid om de rollen te verdelen onder de figuranten. De hoofdonderwijzer Armand Bauwens ontfermde zich over de jeugd.
Octaaf Van Aal ontwierp en bouwde de wagens. Adéle Lemmens en de zusters zorgden voor de kledij. De klederen voor de figuranten waren in 1945 vooral afkomstig van de sacramentsprocessie. De eerste processie in 1945 was een proef. Er was nog geen sprake van om dit jaarlijks te herhalen. Later werd een groot deel van de kledij gehuurd bij de firma Maes in Tielt. De rest van de klederen werd gemaakt door Adéle Lemmens en de zusters. De eerste maal was het nog een beperkte processie. Het tweede jaar was ze al groter en werd ook het Heilig Sacrament meegedragen.
Mijn taak was de rollen verdelen onder de vrouwen, helpen aankleden vóór de processie en de groep van de Geboorte begeleiden in de processie.

***Nicole**: Edmond, vanaf wanneer was u actief betrokken bij de processie en wat was uw taak?*

***Edmond**: Vanaf het tweede jaar in 1946 maakte ik deel uit van het comité. Ik was begeleider in de processie. Ik heb nooit als figurant deelgenomen.*

***Nicole**: Maria en Edmond, wat vinden jullie van de processie na 60 jaar? Zijn er zaken veranderd?*

***Maria**: Het gaat mee met de tijd. Ik vind dat je er bewondering moet voor hebben dat er na 60 jaar in zo een kleine landelijke parochie zoals Meigem nog altijd een godsdienstige traditie als de Heilig-Bloedprocessie in ere kan*

gehouden worden. Het is bewonderenswaardig dat een hechte groep mensen zich elk jaar opnieuw inzetten voor de processie en dat mensen van heinde en verre naar Meigem komen om de processie te zien en ook de kerk te bezoeken.

***Nicole**: U vindt dat de diepte en de voeling die er was van in het begin behouden is gebleven?*

***Maria**: Jazeker. Er is geen kermis van gemaakt. Het moet zuiver godsdienstig blijven.*

***Edmond**: In de prille beginjaren was het aantal deelnemers niet zo groot maar de spontaniteit en motivatie om deel te nemen was des te groter. Je kon op iedereen beroep doen. Niemand weigerde om in de processie te gaan. Dat is nu helemaal anders. De maatschappij en de mensen zijn helemaal veranderd. Nu is het nog moeilijk mensen te motiveren om mee te stappen in de processie. Maar afgezien van de problemen waarmee we tegenwoordig mee te kampen hebben, wordt de processie nog altijd gedragen door de parochie.*

***Nicole**: Sommige mensen zeggen: Het is niet meer haalbaar om de processie elk jaar te oganiseren. Waarom niet om de 2 of 5 jaar? Wat denken jullie daarvan ?*

***Edmond**: Ik denk dat op een periode van 2 of 5 jaar alles verloren zou gaan. Veel figuranten zouden wegvallen. Nu houden de mensen de eerste zondag van juli vrij om in de processie te gaan. Dan zou dat niet meer het geval zijn. Het is heel moeilijk om nog nieuwe figuranten aan te trekken. Ik denk dat het de doodsteek zou zijn voor de processie.*

***Maria**: Jongeren die opgegroeid zijn met de processie, uitgetrouwd zijn en buiten Meigem wonen, komen nog steeds terug op de eerste zondag van juli om deel te nemen aan de processie. Zij zijn daar fier op. Het is een traditie dat de mensen uit het omliggende naar Meigem naar de processie komen kijken en het Lof bijwonen. Vanaf drie uur zit de kerk vol voor het Lof. Dat moet ik bewonderen. En na het Lof komt men een kaarsje kopen.*

***Nicole**: Wat zouden jullie veranderd willen zien in de huidige processie?*

***Edmond**: Vorig jaar ben ik uit het comité gestapt. Het was de eerste keer dat ik de processie echt volledig gezien heb. Het was heel mooi. Doordat ik zoveel jaren bij de processie betrokken was, heb ik bepaalde zaken opgemerkt: mensen met brillen, goed zichtbare horloges en jongeren met sportschoenen. Ik vind dat dit niet past in een vertolking van de bijbel.*

***Maria**: De overtuiging van de mensen op het dorp is nog goed aanwezig. Bij de jeugd is dat minder. Ze zijn niet meer gewoon hun geloof te tonen.*

***Edmond**: Als we de processie kunnen behouden zoals ze nu is, zullen we van geluk mogen spreken. De uitstraling is magnifiek.*

***Nicole**: De processie heeft gedurende deze 60 jaar twee keer niet plaatsgevonden. Hoe kwam dat?*

***Edmond**: Eénmaal omdat het regende en éénmaal omdat de paarden niet mochten vervoerd worden wegens de varkenspest.*
Na verloop van tijd kreeg ik de taak toebedeeld om voor de paarden te zorgen en de wagens te bouwen.

***Nicole**: Heeft u nooit problemen gehad met de paarden in de processie?*

***Edmond**: Niet speciaal. Vroeger gingen de trekpaarden van de plaatselijke landbouwers in de processie. Toen de landbouwers geen trekpaarden meer hadden, zijn we de paarden gaan huren bij paardenhouders.*

De paarden geven de processie een speciaal karakter. In andere optochten gebruikt men soms tractoren of worden de wagens met mankracht voortgeduwd. Het comité van Meigem is nooit afgestapt van het gebruik van paarden om de wagens van de groepen voort te trekken. Zo is het landelijke karakter van de processie bewaard gebleven. Vroeger konden we ook beroep doen op een echte schaapherder, namelijk August De Wolf bijgenaamd Gust de schaper van Poesele. Nu is zulk een tafereel niet meer mogelijk.

***Nicole**: Wie heeft de processiewagens opgebouwd?*

***Edmond**: Octaaf Van Aal. Hij was een heel kunstzinnig iemand. Hij heeft de wagens ontworpen en de eerste keer gebouwd samen met enkele vrijwil-*

ligers. Octaaf heeft heel wat verdienstelijk werk geleverd om de processie te ontwerpen en op te bouwen. De structuur van de processie zoals Octaaf ze in de beginjaren heeft ontworpen, is nog steeds duidelijk zichtbaar in de huidige processie.

***Nicole**: Jullie waren vanaf de beginjaren actief in het comité van de processie. Dat betekent dat jullie ook de gebeurtenissen hebben meegemaakt in mei 1940 in Meigem. Wat is jullie daar van bijgebleven?*

***Maria**: We hebben in het begin van de Tweede Wereldoorlog heel wat meegemaakt. Op Sacramentsdag donderdag 23 mei 1940 zijn de eerste Belgische troepen in Meigem aangekomen. Direct na hun aankomst moesten ze zich reeds in de stellingen verschansen voor de Duitsers die over het Schipdonkkanaal zaten. Op zaterdagmorgen 25 mei, ongeveer omstreeks 8 uur kwam een officier van het Belgische leger vragen of hij een doos boterhammen kon krijgen. Het zou die dag zwaar worden en ze zouden die middag geen tijd hebben om te eten. Het was geen uur later of de Duitsers waren daar.*
Op zondagmorgen 26 mei woedde er een felle strijd. In de voormiddag zagen we achter het huis nog hier en daar een Belgische soldaat in het koren. Na de middag kwamen de Duitsers reeds hun kanonnen plaatsen naast ons hof (op de Berg te Meigem, huidig tuinbouwbedrijf Van Vlaenderen).
Duitse soldaten kwamen ons zeggen "Weg fahren!". Wij wisten niet waar naartoe. Mijn broer liep vlug naar huis tussen de stellingen door om ons moeder in te lichten.
Mijn zus en ik waren nog maar net in de richting van het dorp gegaan of we werden daar gevangengenomen door Duitse soldaten. Ze bedreigden ons met een geweer alsof we grote misdadigers waren. De Duitsers waren zeer agressief alsof ze onder invloed waren.
We werden naar de kerk van Meigem geleid en opgesloten. Vóór ons waren er reeds zeven Belgische krijgsgevangen soldaten opgesloten, zij zaten rechts, wij moesten links zitten. Wij waren de eersten die opgesloten werden. Mijn zus Hubertine weende. Na ongeveer een uurtje werd Emiel Van der Vennet, de vroegere burgemeester, ook naar binnen geleid. Hubertine en ik waren blij nog een parochiaan te zien. Emiel vertelde dat hij uit zijn kelder was gekomen om naar zijn kachel te kijken en een beetje eten te halen en hij werd gewoon meegesleurd. Op een bepaald moment probeerden we

toch gewoon weg te gaan uit de kerk, maar het was alsof we een moord hadden begaan. Niet te doen. We moesten opnieuw in de kerk. Daarna kwamen er altijd maar mensen bij. Ook de pastoor en de burgemeester Jozef Claeys werd binnengeleid. Ook mama met de andere zes werden in de kerk gebracht. Tegen de avond was de kerk stampvol. Heel de nacht van zondag op maandag hebben we daar in angst doorgebracht in het midden van de kerk waar het dan allemaal gebeurd is.
Anna Clauwaert zat daar met haar pas geboren kindje, onze buur van André De Smul zat daar ook met een pasgeboren baby. De mensen voedden de baby's wel zelf maar dat was niet genoeg. Tegen maandagmorgen werd een jonge man Clauwaert naar het hof gestuurd om melk te halen voor de kindjes. Ondertussen kwamen er altijd maar mensen bij. Het altaarkleed werd kapot gescheurd. Nog een keer gingen de Duitsers op het dokzaal. Ze riepen: "Allé burgemeester en pastoor, Leuten haben auf die Deutsche Soldaten geschossen! Wir gehen Meigem gans kaputt machen!". Dat werd ook voortdurend vertaald.
Maandagmiddag werd Evarist Geurs die zijn heup gebroken had in een kruiwagen de kerk binnengevoerd.
Op een bepaald moment fluisterde Pastoor Van Zandycke dat hij nog een hele ciborie hosties had van op Sacramentsdag. Door de oorlogsomstandigheden waren de parochianen op donderdag niet naar de kerk kunnen komen. Stil en verdoken, zonder dat de Duitse soldaten het merkten, werden de hosties verdeeld onder de mensen in zijn omgeving.
Maandagnamiddag 27 mei kwamen er nog steeds mensen bij in de kerk: vreemdelingen, die van het Albertkanaal naar de kust gingen, allemaal de kerk in. 's Avonds kon er echt niemand meer bij. De Duitse soldaten kwamen nog twee of drie keer op het dokzaal om te mikken en te kijken waar er nog mensen bijkonden.
Tegen het duister zegden de Duitsers dat de vrouwen en de kinderen de kerk mochten verlaten. Het is onmogelijk uit te drukken welke taferelen zich afspeelden op dat moment. Gezinnen werden uit elkaar getrokken: "Ik mijn man verlaten, dat bestaat niet!" zegden sommige vrouwen.
Wij zaten met negen van ons gezin in de kerk. Met zeven zijn we dan naar buiten gegaan. Mijn twee oudste broers moesten blijven. We werden allemaal over de noodbrug over de vaart geleid. Als we allemaal over de brug waren is het gebeurd. Als we in de kerk zouden gebleven zijn, dan waren we allemaal dood want we zaten juist aan het missiekruis waar de meeste slachtoffers gevallen zijn.

We waren in de kerk opgesloten van zondagnamiddag tot maandagavond en dat mag ik hier zeggen, er is geen enkele obus op de kerk gevallen.
Dinsdagmorgen 28 mei zegden de Duitse soldaten: "Krieg gedaan, Krieg gedaan". Maar wij mochten niet naar huis. We probeerden naar het dorp te gaan om te kijken of er mensen van ons gezin bij de slachtoffers waren maar de toegang werd ons geweigerd. In de verte zagen we mensen op de grond liggen bedekt met een deken.
In de namiddag hebben we ons nog eens geriskeerd met ons twee. We kwamen op ons hof. De Duitsers waren kiekens aan het eten aan onze schone meubelen. Er was voortdurend telefoon en we hoorden altijd maar de Belgische koning vernoemen. De Duitse staf zat daar. Normaal hadden we niet durven binnengaan, maar ons hondje kwam naar ons toegelopen en daardoor wisten ze dat het ons huis was. Maar we mochten niet blijven. We moesten weg. Maar we hadden nog niets gegeten of gedronken. We kregen uiteindelijk een stuk brood en een doosje sardienen om ons eerste honger te stillen.

***Nicole**: Wat is het verband tussen deze gebeurtenissen en de Heilig-Bloedprocessie?*

***Maria**: Pastoor Van Zandycke van Meigem heeft in samenspraak met de parochianen de beslissing genomen een Heilig-Bloedprocessie op te starten ter herdenking van de vele gesneuvelde burgers en soldaten in mei 1940 i.p.v. een bevrijdingsstoet te organiseren.*
Een verering van het Heilig-Bloed en de ommegang waren er in Meigem al sinds 1724.

***Nicole**: Waarom werken jullie al 60 jaar mee aan de organisatie van de Heilig-Bloedprocessie ?*

***Maria**: Uit overtuiging.*

***Edmond:** Er moeten jonge mensen worden aangeworven in het comité die nieuwe ideeën naar voor brengen en waardoor de processie kan blijven bestaan.*

***Nicole**: Maria en Edmond, hartelijke dank voor deze getuigenis. Zo blijft het verhaal van de geschiedenis van de processie bewaard voor het nageslacht.*

Interview met Antoon Verstraete en echtgenoote Blanche Van Aal (Januari 2004)

Interview door Nicole Verstraete (dochter van Antoon en Blanche) en Luc Van Nevel ter gelegenheid van 60 jaar Heilig-Bloedprocessie in 2004. Nicole en Luc zijn beiden lid van het comité Heilig-Bloedprocessie.

Antoon Verstraete en echtgenoote Blanche Van Aal

Antoon Verstraete werd geboren op 28 januari 1931. Hij was vanaf 1942 misdienaar en werd in 1946 benoemd als koster in de Sint-Niklaasparochie van Meigem tijdens de ambtsperiode van E.H. Pastoor Van Zandycke. Antoon is nog steeds koster in Meigem. Hij was van bij het begin betrokken bij de organisatie van de Heilig-Bloedprocessie. Hij was verantwoordelijk voor alle activiteiten in de kerk.

Nicole: *Antoon en Blanche, jullie zijn van bij het begin actief betrokken bij de processie zeker als deelnemer en ook als lid van het organiserend comité. Antoon, hoe lang neemt u reeds deel aan de organisatie van de processie?*

Antoon: *Ik ben begonnen als koster in 1946. Toen was ik nog geen lid van het comité. Ik deed wel de voorbereidingen in de kerk.*

Nicole: *Hoe was het comité toen samengesteld?*

Antoon: *Als ik mij goed herinner was pastoor Van Zandycke de voortrekker. Hij kreeg veel steun van Octaaf Van Aal, Adéle Lemmens, zuster Lina en Maria Vermeulen.*

Nicole: *Blanche, vanaf wanneer was u actief betrokken bij de processie?*

Blanche: *In de beginjaren was ik figurant in de groep De Geboorte. Ik stond vooraan op de wagen met een bord waarop stond: "Gloria in Exelsis Deo". Dit bord wordt nog altijd gebruikt.*

Nicole: *Wat vindt u veranderd aan de processie in de 60 jaar dat ze uitgaat ?*

Antoon: *Er is veel veranderd. De eerste processie was een begin. Er figureerden ongeveer 75 Meigemnaren. Het tweede jaar was dat al heel anders. Toen waren er ongeveer 300 figuranten. Vanaf de tweede processie reden er ook wagens mee voortgetrokken door paarden. Gedurende de 60 jaar dat de processie bestaat is het aantal figuranten steeds meer toegenomen. In het begin stapten alleen inwoners van Meigem mee in de processie. Na enkele jaren kwamen er meerdere inwoners van Nevele bij. Sinds de fusie met Deinze in 1977 stappen ook heel wat inwoners van Groot-Deinze mee in de processie.*

Nicole: *Is de kleding veranderd?*

Antoon: *De kleding is veel mooier geworden. Vroeger was er heel weinig geld ter beschikking. Op een bepaald ogenblik is het comité huis-aan-huis beginnen gaan in Meigem om geld in te zamelen bij de inwoners. Van de gemeente Meigem (vóór de fusie) kon het comité niet veel financiële steun krijgen. Met de middelen die er waren zijn de zusters van het klooster en Adéle Lemmens zelf kleren beginnen naaien.*

Nicole: *Is de processie inhoudelijk veel veranderd in vergelijking met vroeger?*

Antoon: *De uitbeelding van de taferelen is niet veel veranderd. Vroeger reed er wel een wagen mee in de processie met in miniatuur de Sint-*

Niklaaskerk van Meigem. Sint-Niklaas is de patroonheilige van de parochie. Op de wagen zat Sint-Niklaas en vóór de heilige man stond een ton met daarin 3 kleuters.. Elk jaar opnieuw koos zuster Redempta drie kindjes van de derde kleuterklas uit om in de ton plaats te nemen. De kleuters en hun ouders waren heel fier als ze aangeduid waren om in de ton te zitten.

Nicole: *Wat willen jullie veranderd zien aan de processie?*

Antoon: *Er kunnen altijd verbeteringen aangebracht worden. De teksten zijn nog steeds de teksten die pastoor Van Zandycke heeft opgesteld. (In 2004 werden de teksten aangepast en in een moderner kleedje gestoken).*

Nicole: *Wat ziet u als het grootste probleem van de processie: het tekort aan figuranten of gebrek aan financiën?*

Antoon: *Het tekort aan figuranten is het grootste probleem. Wat de financiën betreft, sinds we gefusioneerd zijn met de stad Deinze worden veel financiële lasten van de processie door de stad overgenomen. We krijgen eveneens een belangrijke logistieke steun. De VVV-Leiestreek geeft ons eveneens een belangrijke financiële tegemoetkoming. Dat mag ook eens gezegd worden. Zonder de hulp van de stad Deinze bestond de processie al lang niet meer.*

Nicole: *Waren er in het verleden nog speciale gebeurtenissen in de processie?*

Antoon: *De processie is gedurende 60 jaar twee maal niet uitgegaan: in 1984 door het slechte weer en in 1990 omwille van de varkenspest.*

Nicole: *Gedurende de 60 jaar dat de processie bestaat zijn er op de parochie Meigem verschillende pastoors actief geweest. Werd de processie door elke pastoor aanvaard en werkten ze allemaal mee?*

Antoon: *De ene pastoor zette zich al meer in dan de andere maar over het algemeen stonden alle priesters hier op Meigem achter de processie.*
De priester die zich het meest engageerde was pastoor André De Vos (pas-

toor van 1952-1957). De beeldengroep die elk jaar aan de kerk staat tijdens de periode van het Heilig-Bloed is door hem ontworpen.

Nicole: *Elk jaar wordt de processie opgeluisterd door koren en fanfares. Vanwaar zijn die gezelschappen afkomstig en zijn het steeds dezelfde?*

Antoon: *De fanfare die momenteel mee opstapt is een samenstelling van de fanfare van Deinze en Vinkt. Dit is niet altijd zo geweest. In het begin liep de fanfare van Drongen mee (De Zwanezonen) en in de latere jaren de fanfare van Nevele.*
In de huidige processie stappen leden van het koor van Zeveren en van het koor van Nevele samen mee op. Elk jaar is er eveneens een jongerenkoor van Ieper. Vroeger stapte ook het koor van Drongen mee. Pastoor L. Eyckelberg (pastoor in Meigem van 1967-1970) was voordien onderpastoor in Drongen. Het gebeurde nog in het verleden dat pastoors die naar Meigem kwamen mensen meebrachten van hun vorige parochie om in de processie te gaan.
Het koor van Petegem heeft ook nog gezongen in de processie. Dit had te maken met Pastoor F. Aerens (pastoor te Meigem van 1970-1983). Na zijn ambtsperiode in Meigem werd hij pastoor van de Sint-Martinusparochie te Petegem-Deinze.

Nicole: *De verering van het Heilig-Bloed beperkte zich niet alleen tot de processie. Kunt u daar iets meer over vertellen?*

Antoon: *Op 1 juli startte (ook nu nog) de Noveen van het Heilig-Bloed. Gedurende 8 dagen werd er 's morgens een mis gehouden met daarna de ommegang. Elke dag was het de beurt aan een parochie uit de buurt en een straat in Meigem. De pastoor van de buurtparochie (Poesele, Vinkt, Nevele, Vosselare, Bachte, Zeveren, Lotenhulle) deed samen met de pastoor van Meigem de mis en de ommegang. Veel gelovigen van de naburige parochies kwamen naar de mis en de ommegang als het de dag van hun parochie was.*

Nicole: *De processie ging van start na de Tweede Wereldoorlog. Hoe kwam dat?*

Antoon: *Iedereen die tijdens de eerste dagen van de oorlog door het dorp van Meigem trok, werd opgesloten in de kerk zowel inwoners van Meigem*

als vluchtelingen en krijgsgevangenen.
Blanche en ik zaten allebei in de kerk. Ik was toen 9 jaar. Ons gezin zat in de Beekkant (nu Vaarzeelstraat) in een schuilkelder. Na een tijd zijn we naar het dorp gekomen om de toestand van ons huis te bekijken. Wij werden door Duitse soldaten tegengehouden en in de kerk opgesloten.

Blanche: *Ons gezin zat in een schuilkelder in de Kerkstraat (nu Pastoriestraat) bij Gerard Mortier. We kwamen naar het dorp en werden opgesloten in de kerk. Na een tijd zijn de vrouwen en de kinderen weggeleid over de noodbrug richting Gent. De mannen moesten in de kerk blijven.*

Antoon: *Er werden granaten gegooid vanop het dokzaal naar de rechterkant van de kerk ter hoogte van het missiekruis. De mensen in de buurt van het missiekruis waren op slag dood.*

Nicole: *Wat is het verband met de processie?*

Blanche: *Pastoor Van Zandycke heeft de processie opgericht om de gesneuvelden van mei 1940 uit de streek te herdenken. De Noveen en de ommegang bestonden reeds van vóór de oorlog.*

Nicole: *Een belangrijke figuur in de geschiedenis van de Heilig-Bloedprocessie was Roger Van Der Eecken. Was hij ook van bij het begin betrokken bij de processie?*

Antoon: *Roger Van der Eecken is tamelijk snel in het bestuur gekomen en heeft geleidelijk aan de leiding genomen. Octaaf Van Aal was een heel kunstzinnig iemand maar voelde zich niet geroepen om zo'n evenement te leiden. De processie was inmiddels uitgegroeid tot een gebeuren met uitstraling naar de verre omgeving. Octaaf begon zich meer toe te spitsen op het samenstellen van de processie.*
Roger Van Der Eecken heeft zoals veel andere figuren in Meigem een grote bijdrage geleverd aan de processie.

Interview met Etienne Vermeulen, (juni 2004) ter gelegenheid van 60 jaar Heilig-Bloedprocessie

Interview door Trui Galle en Luc Van Nevel

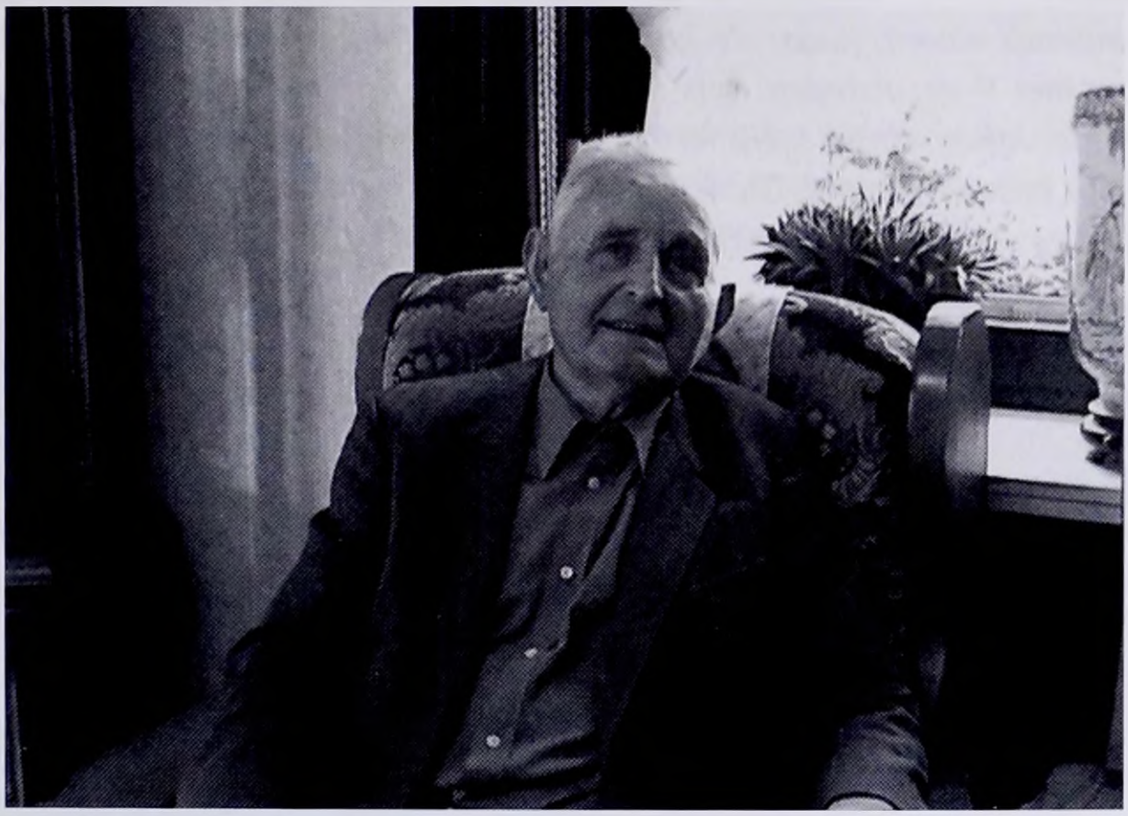

Etienne Vermeulen werd geboren te Meigem op 24 januari 1916. Tijdens zijn actieve loopbaan was Etienne landbouwer te Meigem. Etienne was lid van de kerkfabriek sinds april 1939. Tot 1964 was hij schatbewaarder en daarna voorzitter. Sinds 2005 is hij erevoorzitter van de kerkfabriek. Hij woont nu samen met zijn zoon op de Berg nr. 22 te Meigem. Etienne is de broer van Maria Vermeulen en schoonbroer van Edmond Vande Velde. Met hen is ook een interview opgenomen in dit fotoboek.

De Heilig-Bloedprocessie is mede ontstaan naar aanleiding van de gebeurtenissen in de kerk van Meigem in mei 1940. Etienne werd ook vastgehouden als gijzelaar in de kerk. Hij was toen 24 jaar oud. Er vielen 27 doden in de kerk. Hun namen staan gebeiteld op een gedenksteen rechts van het portaal van de kerk. Hier volgt de getuigenis van een lucide 88-jarige.

***Trui**: Etienne, kunt u ons vertellen wat er die bewuste 27 mei 1940 gebeurd is?*

Etienne: *Ik kan daar veel over vertellen. Ons gezin was actief op twee landbouwbedrijven schuin over elkaar. We woonden op het hof op de hoek van de Wildonkenstraat (hofstede van Arsène Vermeulen en echtgenote Rachel Blomme) en we bewerkten de hofstede op de Berg waar nu Nicole Thienpondt woont, naast de hofstede van de familie Van Vlaenderen. We waren met 9 gezinsleden: ons moeder, Maria, Etienne, Imelda, Germain, Organie, Julien, Angèle, Hubertine en Arsène. Vader was overleden in 1939 en mijn broer Germain, Salesiaan van Don Bosco was in het begin van de oorlog gevlucht naar Frankrijk.*

De Duitse soldaten kwamen bij ons om ons aan te manen naar de kerk in het dorp te gaan. Wij zouden in de kerk veiliger zijn voor de gevechten die aan de gang waren. Het was eigenlijk de bedoeling burgers op te sluiten in de kerk van Meigem opdat de Belgische troepen de kerk niet onder vuur zouden nemen. De kerk was de uitkijkpost voor de Duitsers.

Mijn twee zussen Maria en Hubertine waren reeds in de kerk. Zij waren daar als eerste samen met zes krijgsgevangen soldaten opgesloten. Daarna werden nog mensen in de kerk geleid: Jan Van Volcksem, Marie Geiregat, Emiel Van Der Vennet. Emiel werd binnengebracht, bedreigd met een revolver in de nek.
De Duitsers bedreigden ons met hun geweer om ons in de kerk te leiden. De hoeveelheid volk in de kerk steeg gestaag. Op den duur kon er niemand meer bij. Een Duitse officier besliste om de vrouwen en de kinderen te verwijderen uit de kerk. Mijn moeder, Maria, Hubertine, Imelda, Organie, Angèle en mijn jongste broer Arsène moesten de kerk verlaten en werden over de noodbrug gestuurd richting Sint-Martens-Leerne. Zij mochten niet naar huis.
Wij zijn met twee in de kerk gebleven, mijn broer Julien en ik. Wij zaten naast elkaar. De soldaten patrouilleerden voortdurend in de kerk. Ze brachten hier en daar beschadigingen aan met hun mes om hun woede te koelen. Op het dokzaal zaten ook Duitsers die de menigte in de kerk in het oog hielden. Zij hadden contact met de soldaten die in de toren de wijde omgeving controleerden.
Op een bepaald moment kwam een Duits officier binnen in de kerk vergezeld van een tolk. Hij zei van op de preekstoel dat er een persoon van 80 jaar samen met een jonge vrouw van 25 jaar op de Berg vanuit een boom hadden geschoten op Duitse soldaten. De gevangenen in de kerk gingen

daarvoor boeten. Of het verhaal waar was, betwijfel ik. Ik denk dat het een manier was om ons schrik aan te jagen en de Duitse soldaten op te hitsen.

Trui: *Waren de obusgaten die in de kerk zijn geslagen er reeds vóórdat de gijzelaars in de kerk opgesloten waren?*

Etienne: *Zeer zeker, voor 100 % zeker. Eén obusgat zat dicht bij de grond aan de hoek van de linkervleugel. De Duitsers hadden er stoelen in vast gestoken opdat er niemand langs daar zou kunnen ontsnappen.*

In de noordelijke zijbeuk viel een obus. De plaats is omcirkeld met een zwarte lijn.

In de hoek van de noordelijke kruisbeuk kwam eveneens een obus terecht. Aan het metselwerk is nog duidelijk zichtbaar waar de muur beschadigd werd (aangeduid met een zwarte lijn).

Het koor van de kerk werd aan de noordzijde getroffen door een obus. De herstellingen van het metselwerk zijn nog duidelijk zichtbaar (aangeduid met een zwarte lijn).

Trui: *Wat is er in de kerk verder gebeurd?*

Etienne: *Nu en dan werden er uit de groep gevangenen jonge mannen meegenomen. Zij werden ingezet als voorpost. Zij dienden gebouwen te betreden vóórdat de soldaten er binnen gingen. De Duitsers vreesden voor mijnen. Achteraf bleek dat ze vrijgelaten waren na hun opdracht.*

Er waren erge toestanden in de kerk. Anna Clauwaert woonachtig op "Het hof ter Kerke" (vlakbij de kerk waar nu familie De Nolf woont) was gehuwd met Henry Van Vlaenderen die op dat moment in Duitsland was. Zij had een baby van enkele weken oud en werd ook opgesloten in de kerk. Zij was helemaal overstuur. Haar broer André Clauwaert had gevraagd aan een Duits officier of hij voor de baby een beetje melk mocht halen op het hof. Dat mocht. Toen hij op de hofstede kwam waren de Duitsers reeds een dier van de boerderij aan het slachten. Anna Clauwaert is achteraf gestorven maar het kind heeft het overleefd.

De Duitsers kregen zodanig veel tegenstand van de Belgische troepen dat ze moesten terugtrekken. Ze namen de krijgsgevangenen mee.
Er werden twee granaten vanop het dokzaal in de richting van het missiekruis gegooid. Er volgden twee grote knallen. Iedereen vluchtte in paniek naar buiten. Alle straten waren afgezet door soldaten. Er was geen doorkomen aan. Alle gevangenen werden samengedreven en naar de noodbrug over het Schipdonkkanaal geleid. Aan het Kanaal gekomen konden we niet direct oversteken omdat de Duitse troepen eerst over het Kanaal wilden marcheren. De Duitsers dwongen ons om in een grote halve cirkel te gaan staan. In het midden plaatsten ze een grote mitrailleur die op ons gericht was. Dat was een heel angstige situatie.

Er was constant artillerievuur vanuit Lotenhulle en Poesele om de voorlopige brug te kunnen vernietigen.

Na de troepen konden ook de gijzelaars oversteken. We werden naar het hof van Adiel Schollier gestuurd. Deze hofstede is gelegen op de weg van Nevele naar Leerne, langs de huidige Damstraat. Onze buur Adolf Van Braeckel waagde het om te vragen of iedereen wat water kon drinken. De gevangen Belgische soldaten kregen de opdracht water te halen. Zij kwamen terug met twee melkerijkannen water.

Vandaar moesten we naar de noodbrug aan de Leie in Sint-Martens-Leerne. We moesten als gijzelaars aan de noodbrug blijven staan om de brug te beschermen tegen Belgische artillerieaanvallen. Als het avond werd, moesten we terugkeren en zijn we opgesloten in de kerk van Sint-Martens-Leerne. De kerk werd volledig dichtgetimmerd. We zaten opgesloten in de kerk zonder eten of drinken. Iedereen had grote dorst. Zelfs het water uit de bloemvazen werd gedronken.

Op dinsdag 28 mei 1940 heeft België zich overgegeven. Met een bijl afkomstig uit de pastorie werd een gat geslagen in het portaal om ons te bevrijden. Na onze vrijlating gingen we terug huiswaarts. Aan het Schipdonkkanaal in Nevele lieten de Duitse soldaten ons niet door omdat we hen geen fooi konden geven. Daardoor zijn we maar donderdag kunnen terugkeren. Mijn zussen en mijn moeder zijn vroeger naar huis kunnen gaan. Wij woonden op het hof van Arsène Vermeulen, het eerste hof in de Wildonkenstraat. Er stond een wacht aan het hekken. Ons hondje Fokske kwam vol blijdschap naar ons toegelopen. De wachten lieten ons door en we konden aan de hand van de foto's aan de muur bewijzen dat we thuis waren.
De officier raadde ons aan de dag daarop terug te keren, dan zouden zij vertrokken zijn.

Trui: *Zijn er in de kerk veel slachtoffers gevallen?*

Etienne: *Na de ontploffingen lag alles omver. De mensen vluchtten zo snel mogelijk naar buiten. Drie personen hadden zich verstopt op het bedrijf van Emiel Van Der Vennet (vlakbij de kerk in de Dorpsstraat, nu Pastoriestraat bedrijf van de familie Snoeck); twee leden van de familie De Vreeze en Emiel Ysebaert. Uiteindelijk hebben de Duitsers hen gevonden en hen langs de vaart vermoord en er daarna bladeren over gegooid. Emiel Ysebaert had de klap overleefd en vluchtte 's nachts weg.*

Meigem Sporen van de granaal welke zoovele slachtoffers maakte in de kerk.

Het missiekruis aan de rechterkant van de kerk. De inslagen van de granaten zijn duidelijk te zien.

Trui: *Zat Pastoor Van Zandycke ook in de kerk?*

Etienne: *Inderdaad. Hij zei: "Gelijk wat er gebeurt, ik ben de eerste die de kogel krijgt" daarom wil ik de kelk met gewijde hosties verdelen. Van de personen die een hostie ontvangen hebben, is er niemand gestorven of gekwetst geraakt.*

Trui: *Waar zat u in de kerk?*

Etienne: *Ik zat in het begin in de rechterzijbeuk aan het missiekruis. Omdat er zoveel mensen bijkwamen schoven wij op naar voor. Na de ontploffing had ik twee gaten in de pijpen van mijn lange broek door twee splinters. Er was ook een splinter in mijn klomp terecht gekomen waardoor hij gebarsten was. Daarna moest ik dus op blote voeten verder. Ik was eigenlijk niet gekwetst.*
Het was in die periode heel warm weer. We waren in zomerkledij. We hadden niet meer de kans gehad warme kledij mee te nemen voor 's nachts.

Trui: *Waren er ook mensen gekwetst die rondom u zaten?*

Etienne: *Irma Landyn heeft haar linkeroog verloren. Jozef Claeys, toen nog burgemeester van Meigem maar bij de overgave van België afgezet als burgemeester, had een splinter aan zijn hoofd (Valère De Bruyckere werd na de overgave aangesteld als oorlogsburgemeester). Naast mijn broer zat ook iemand die een splinter in zijn dij had. Rondom mij waren het allemaal licht gekwetsten. Hoe dichter naar het missiekruis, hoe meer doden er waren.*

Trui: *Er zijn bij jullie op de hofstede nog gedurende 1 maand na de beschietingen Duitsers gelegerd. Hoe zagen zij de situatie?*

Etienne: *De soldaten waren van mening dat ze te voet naar Engeland zouden gaan. Zij waren blijkbaar niet op de hoogte van het bestaan van het Kanaal tussen België en Engeland. De soldaten waren ook van mening dat de Belgen de Duitsers aangevallen hadden. Dit werd hen door hun oversten voorgehouden. Ze waren duidelijk niet juist geïnformeerd.*

Trui: *Houdt het oprichten van de Heilig-Bloedprocessie verband met de gebeurtenissen in Vinkt en Meigem in mei 1940?*

***Etienne**: In de naburige gemeenten werden er bevrijdingsstoeten georganiseerd. Pastoor Van Zandycke had beslist hier in Meigem een processie op te richten ter herdenking van de gesneuvelden in het begin van de Tweede Wereldoorlog hier in de regio. De eerste maal was het een stoet. Het tweede jaar werden de Relikwie en het Heilig-Sacrament meegedragen en werd het een processie.*

Aan de rechterzijde van het portaal hangt deze gedenksteen met de namen van de slachtoffers die in Meigem omgekomen zijn in mei 1940.

10 DE PROCESSIE IN 1946

De oudste foto's van de processie dateren van 1946. Het was de tweede maal dat de processie uitging maar de eerste maal dat de relikwie en het Heilig-Sacrament werden meegedragen. Hieronder worden alle foto's van 1946 die gebundeld waren in een fotoboekje, opgenomen. Het commentaar tussen dubbele haakjes en schuin gedrukt komt van de programmabrochure van de processie daterend van eind jaren 40. (zie eerste foto).

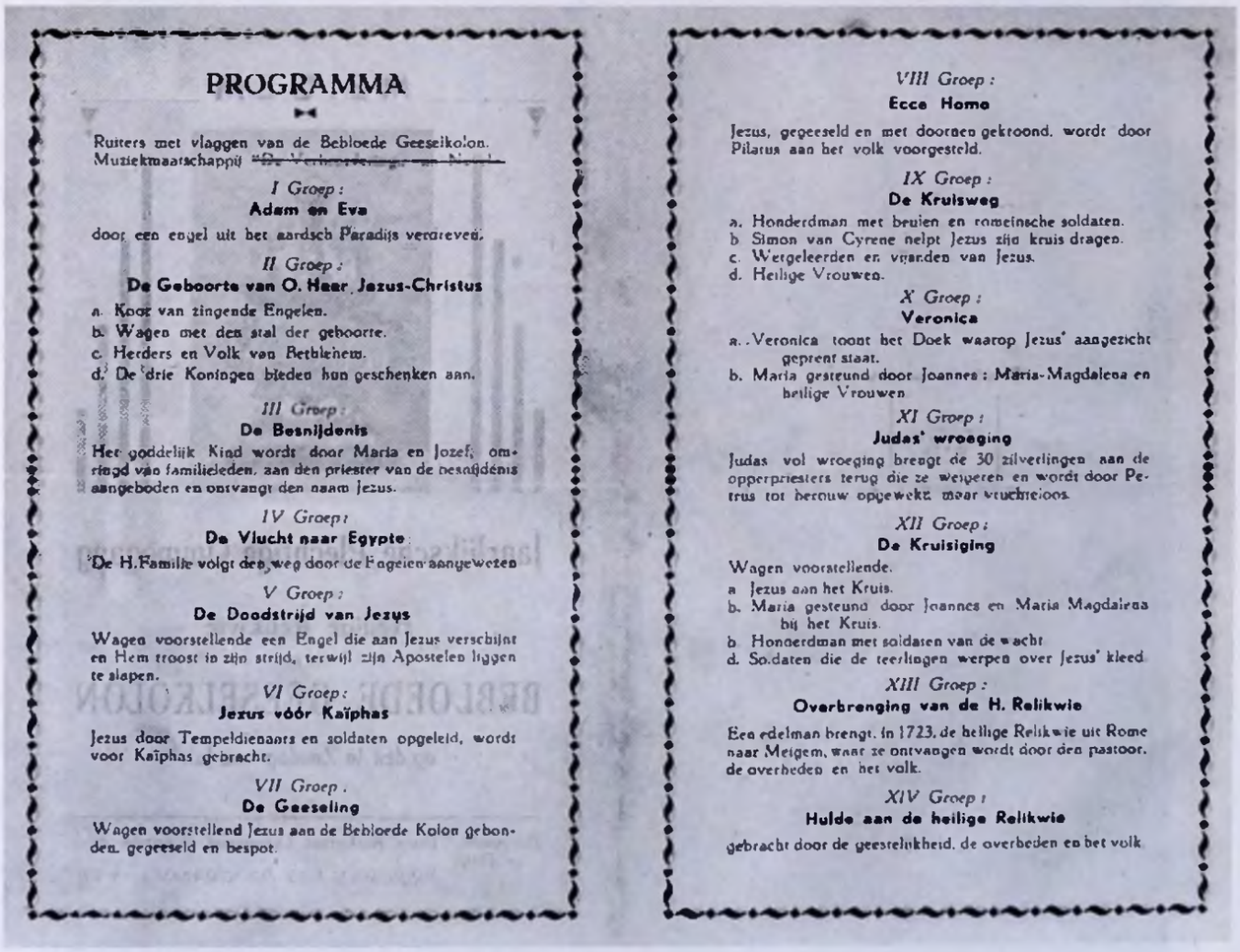

PROGRAMMA

Ruiters met vlaggen van de Bebloede Geeselkolon.
Muziekmaatschappij "De Verlosser" van Meigem

I Groep:
Adam en Eva
door een engel uit het aardsch Paradijs verdreven.

II Groep:
De Geboorte van O. Heer Jezus-Christus
a. Koor van zingende Engelen.
b. Wagen met den stal der geboorte.
c. Herders en Volk van Bethlehem.
d. De drie Koningen bieden hun geschenken aan.

III Groep:
De Besnijdenis
Het goddelijk Kind wordt door Maria en Jozef, omringd van familieleden, aan den priester van de besnijdenis aangeboden en ontvangt den naam Jezus.

IV Groep:
De Vlucht naar Egypte
De H. Familie volgt den weg door de Engelen aangewezen

V Groep:
De Doodstrijd van Jezus
Wagen voorstellende een Engel die aan Jezus verschijnt en Hem troost in zijn strijd, terwijl zijn Apostelen liggen te slapen.

VI Groep:
Jezus vóór Kaïphas
Jezus door Tempeldienaars en soldaten opgeleid, wordt voor Kaïphas gebracht.

VII Groep.
De Geeseling
Wagen voorstellend Jezus aan de Bebloede Kolon gebonden, gegeeseld en bespot.

VIII Groep:
Ecce Homo
Jezus, gegeeseld en met doornen gekroond, wordt door Pilatus aan het volk voorgesteld.

IX Groep:
De Kruisweg
a. Honderdman met beulen en romeinsche soldaten.
b. Simon van Cyrene helpt Jezus zijn kruis dragen.
c. Weergeleerden en vrienden van Jezus.
d. Heilige Vrouwen.

X Groep:
Veronica
a. Veronica toont het Doek waarop Jezus' aangezicht geprent staat.
b. Maria gesteund door Joannes: Maria-Magdalena en heilige Vrouwen

XI Groep:
Judas' wroeging
Judas vol wroeging brengt de 30 zilverlingen aan de opperpriesters terug die ze weigeren en wordt door Petrus tot berouw opgewekt maar vruchteloos.

XII Groep:
De Kruisiging
Wagen voorstellende.
a. Jezus aan het Kruis.
b. Maria gesteund door Joannes en Maria Magdalena bij het Kruis.
b. Honderdman met soldaten van de wacht
d. Soldaten die de teerlingen werpen over Jezus' kleed.

XIII Groep:
Overbrenging van de H. Relikwie
Een edelman brengt, in 1723, de heilige Relikwie uit Rome naar Meigem, waar ze ontvangen wordt door den pastoor, de overheden en het volk.

XIV Groep:
Hulde aan de heilige Relikwie
gebracht door de geestelijkheid, de overheden en het volk.

De huidige processie lijkt nog steeds sterk op de processie van toen. Op deze brochure staan de groepen opgesomd. Zo zag de processie er toen uit.

"*Ruiters met vlaggen van de Bebloede Geeselkolom*" voorafgegaan door veldwachter De Gruyter. Dit was de opening van de processie.
De linkse ruiter is Firmin Dhaene, de rechtse ruiter is André Notteboom.

"De Muziekmaatschappij De Zwanezonen van Drongen".

Groep I: *"Adam en Eva door een engel uit het aardsch Paradijs verdreven".*
Eva is Yvonne De Muynck. Het huis achteraan op de foto is het hof van de familie Clauwaert in de Pastoriestraat. De bewoner toen was Theofiel Wittevrongel.

Groep II: *"De Geboorte van O. Heer Jezus-Christus"*.
"a. Koor van zingende Engelen". De begeleidster van de engelen is Maria Vermeulen.

Groep II: *"De Geboorte van O. Heer Jezus-Christus"*.
"b. Wagen met den stal der geboorte". De engel op de wagen met het bord is Blanche Van Aal. De paardenmenner is Firmin D'Haene.

Groep II: *"De Geboorte van O. Heer Jezus-Christus".*
"c. Herders en volk van Betlehem".

Groep II: *"De Geboorte van O. Heer Jezus-Christus".*
"c. Herders en volk van Betlehem". De persoon links is Firmin D'Hont.

Groep II: *"De Geboorte van O. Heer Jezus-Christus".*
"c. Herders en volk van Betlehem".
"d. De Drie Koningen bieden hun geschenken aan".
V.l.n.r. Suzanne Mortier, ?, Elisabeth Nottebaert, ?.

Groep III: *"De Besnijdenis".*
"Het goddelijke Kind wordt door Maria en Jozef, omringd van familieleden, aan den priester van de besnijdenis aangeboden en ontvangt de naam Jezus".
De persoon rechts van Maria is René Van Hoe. De man nog meer naar rechts met witte hoofddoek is Irené De poorter.

Groep IV: *"De Vlucht naar Egypte".*
"De H. Familie volgt den weg door de Engelen aangewezen".
V.l.n.r. Julienne Heyerick, Simonne Van Braeckel, ?, Hortense Heyse.

Groep V: *"De Doodstrijd van Jezus".*
"Wagen voorstellende een Engel die aan Jezus verschijnt en Hem troost in zijn strijd, terwijl zijn Apostelen liggen te slapen".
De engel op de wagen is Denise Billiet. De paardenmenner Astére Dhaene.

Groep VI: *"Jezus vóór Kaïfas"*.
"Jezus door Tempeldienaars en soldaten opgeleid, wordt voor Kaïfas gebracht".
Kaïfas is Camiel Geurs. De Romeinse soldaat Gerard Van Speybroeck. De eerste man van het volk is Karel Zutterman.

Groep VII: *"De Geeseling"*.
"Wagen voorstellend Jezus aan de Bebloede Kolon gebonden, gegeeseld en bespot".
De man met het zwarte kleed achter de geselkolom is J. Saelens. De soldaat volledig rechts is Albert Standaart.

Groep VIII: *"Ecce Homo"*.
"Jezus gegeeseld en met doornen gekroond, wordt door Pilatus aan het volk voorgesteld". Links van de gegeselde Jezus Gentiel Van Avermaet, rechts Albert De Schrijver. De soldaat met zijn lans op zijn schouder is André Clauwaert.

Groep VIII: *"Ecce Homo"*.
"Het volk". De tweede vrouw van links is Agnes De Gruyter. De vrouw volledig rechts is Angéle Vermeulen.

Groep IX: *"De Kruisweg".*
"a. Honderdman met beulen en Romeinsche soldaten".
"b. Simon van Cyrene helpt Jezus zijn kruis dragen".
De man met de ladder is Basiel Heyse.

Groep IX: *"De Kruisweg".*
"c. Wetgeleerden en vijanden van Jezus".
"d. Heilige Vrouwen"
De soldaat vooraan op de foto is Dhr.Van Laeken. De hogepriester rechts is Cyriel Haelvoet.

Groep X: *"Veronica"*.
"a. Veronica toont het Doek waarop Jezus' aangezicht geprent staat".
"b. Maria gesteund door Joannes: Maria-Magdalena en heilige Vrouwen".
De vrouw met het doek is Marguerite Reynaert.

Groep XI: *"Judas' Wroeging"*.
"Judas vol wroeging brengt de 30 zilverlingen aan de opperpriesters terug die ze weigeren en wordt door Petrus tot berouw opgewekt, maar vruchteloos."

Groep XII: *"De Kruisiging".*
"Wagen voorstellende:"
"a. Jezus aan het Kruis".
"b. Maria gesteund door Joannes en Maria-Magdalena bij het Kruis".
"c. Honderdman met soldaten van de wacht".
"d. Soldaten die de teerlingen werpen over Jezus' kleed".
V.l.n.r. Jan Van Braeckel, Jules Standaert, ?, Antoine Saelens, André Brusseel (paardenmenner).

Groep XIII *"Overbrenging van de H. Relikwie".*
"Een edelman brengt, in 1723, de heilige Relikwie uit Rome naar Meigem, waar ze ontvangen wordt door den pastoor, de overheden en het volk".
De priester is Valére Rutsaert.

Groep XIII *"Overbrenging van de H. Relikwie".*
"Een edelman brengt, in 1723, de heilige Relikwie uit Rome naar Meigem, waar ze ontvangen wordt door den pastoor, de overheden en het volk".
V.l.n.r. Alice Herman, Simone Danneels, Irené Van Braeckel. Verder herkennen we nog aan de rechterkant Valére Rutsaert en volledig rechts Jozef De Pestel.

Groep XIV *"Hulde aan de heilige Relikwie"*
"Gebracht door de geestelijkheid, de overheden en het volk".
Maurice De Roo is de man rechts met kandelaar.

Groep XIV *"Hulde aan de heilige Relikwie".*
"Gebracht door de geestelijkheid, de overheden en het volk".
De notabelen van Meigem met flambouw: v.l.n.r. René Van Laeken, Emiel Steyaert, Achiel Everaert, Paul Lemmens, René Mortier, Charles Louis De Keyser, Achiel Van Laeken, Leon Dhaene.

Groep XIV *"Hulde aan de heilige Relikwie".*
"Gebracht door de geestelijkheid, de overheden en het volk".
Het Heilig Sacrament.
V.l.n.r. De Zusters van de meisjesschool, ?, Roger Van Der Eecken, Etienne Vermeulen, Jozef Claeys, Jules De Bruycker, Pastoor Van Zandycke pastoor te Meigem, Emiel Notteboom, Pastoor Roegiers pastoor te Poesele in 1946.

Groep XIV *"Hulde aan de heilige Relikwie".*
"Gebracht door de geestelijkheid, de overheden en het volk".
In 1946 bestond de omheining rond het kerkhof uit een klein muurtje met een haag erachter. Aan de toegang van de kerk stonden twee grote hekstijlen met ijzeren hekken. Achter de rechtse hekstijl lag een roepsteen (is nog aanwezig). Als de veldwachter na de mis iets wilde meedelen ging hij op de roepsteen staan. Links van de kerk was toen nog het gemeentehuis met het café van de familie De Bruyne-Sucaet.
Het gemeentehuis werd afgebroken in 1955 toen de betonbaan op de Berg werd aangelegd.

Groep XIV *"Hulde aan de heilige Relikwie".*
"Gebracht door de geestelijkheid, de overheden en het volk".
Einde van de processie. Het Heilig Sacrament werd het dorp binnengedragen. Aan het hof van Emiel Van Der Vennet werd een altaar geplaatst waar de pastoor de zegen gaf met het Heilig Sacrament.

Foto van het Heilig Sacrament (vermoedelijk van 1948).
Achter het baldakijn v.l.n.r. Roger Van Der Eecken, veldwachter De Gruyter, Leon Dhaene, de Zusters van de aangenomen meisjesschool, Armand Bauwens, Alfons Van Laeken.
De baldakijndragers v.l.n.r. Emiel Nottebaert, ?, Etienne Vermeulen, Jules De Bruycker.
Pastoor Van Zandycke draagt het Heilig Sacrament.
Vóór het baldakijn v.l.n.r. Pastoor Roegiers, pastoor te Poesele, Cyriel Van Avermaet, twee misdienaars, André Clauwaert, Germain Vermeulen.

11 DE PROCESSIE IN 1957

Groep 2: De boodschap van de engel aan Maria.
V.l.n.r. Monick Schaubroeck, Annie Danneels, Vera Bauwens, Monick Verwilst, Paula De Smeytere.

Groep 3: De geboorte van Christus.
De grote engel met het bord is Rita Van Braeckel.

Groep 5: De vlucht naar Egypte.
Maria is Hubertine Vermeulen, Jozef met de ezel Oscar Van Wonterghem.

Groep 8: De doodstrijd van Jezus.
De engel met de kelk is Lucy Van Laeken, de paardenmenner is André Hellebuyck.

Groep 10: De geseling en bespotting.
De gegeselde Jezus is Irené Hellebuyck, de soldaat rechts is André Nottebaert.
Achiel Brusseel ment de paarden van André en René Clauwaert. Achiel was toen paardenknecht op de hofstede van de familie Clauwaert. (Het Hof ter Kerke is nu eigendom van de familie De Nolf)

Groep 11: Pilatus brengt Jezus voor het volk.
De Jezusfiguur is Arsène Vermeulen.

Groep 12: Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen.
De honderdman te paard is Jules Van Braeckel.

Groep 13: Veronica.
De vrouw met het doek is Denise Van Vinckt. Het meisje links op de foto is Beatrys De Smul.

Groep 14: Het verraad van Judas.
De hogepriester links is Camiel Geurs, de hogepriester rechts is Eric Cannoot, Judas is Roger Hoorebeke.

Groep 15: De kruisiging van Jezus.
De personen aan het kruis zijn v.l.n.r. Cecile Clauwaert, Eliane Succaet en Firmin Claeys.

Groep 16: Overbrenging relikwie van de bebloede geselkolom.
De vrouw op het paard links is Adriënne Van Autreve. De man op het paard rechts is Aimé Hautekeete. Daarachter loopt de pastoor, rol vertolkt door Valère Rutsaert. Rechts achter Valère Rutsaert loopt August Geurs.

Groep 17: Hulde aan de relikwie.
V.l.n.r. Cyriel Van Der Plaetsen (toen nog geen burgemeester), Omer Verwilst, Roger De Smul, Pastoor Staels (draagt de relikwie, hij was toen nog onderpastoor te Nevele), Achiel Van Laeken, René Clauwaert.

Groep 17: Hulde aan de relikwie.
De meisjes werpen bloemenblaadjes vóór het Heilig Sacrament.
De meisjes met de mandjes en de jongens, gekleed als misdienaar, zijn samen met hun onderwijzeres van Poeke gekomen om in de processie te stappen.
V.l.n.r. de misdienaars: Luc Fraeyman, Carlos De Schrijver, Marc Fraeyman, de jufrouw: Irène Buysse, de meisjes met de mandjes: Alice Fraeyman, Isabelle De Clercq, Rita De Schrijver, allen van Poeke.

12 DE PROCESSIE IN DE JAREN 60

Groep 3: Geboorte van Christus
De wagen met de kerststal.
Personen v.l.n.r. André Haelvoet (schaapherder), Maria Van Laeken (Maria in de kerststal), Lucien Van Braeckel (Jozef in de kerststal), engeltje links Dina Dhaenens, engeltje rechts Annie Verwilst, Gerard Dhaene (paardenmenner).

Groep 3: Geboorte van Christus
De Drie Koningen

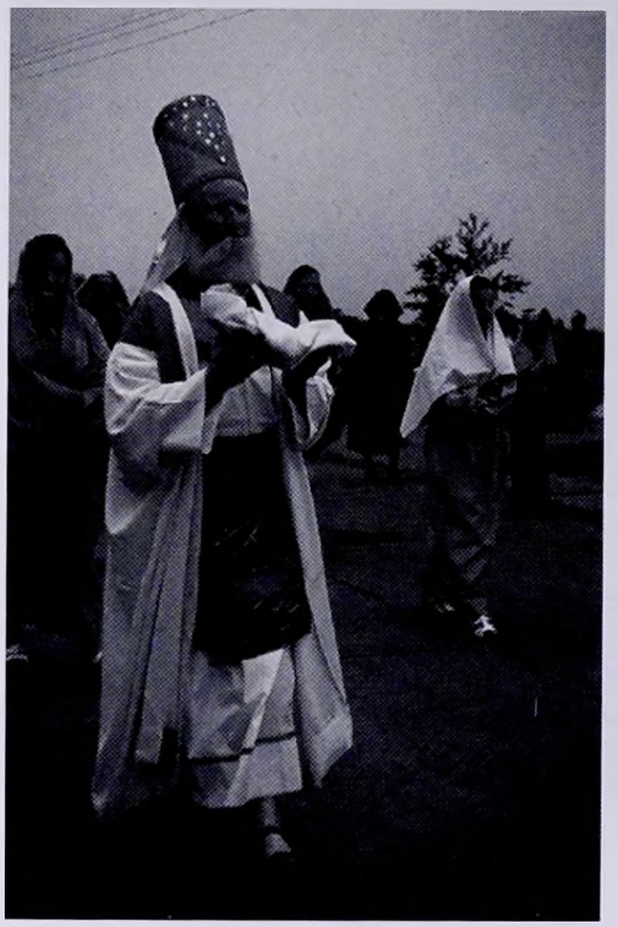

Groep 4: Opdracht van Christus.
De opdracht van Jezus in de tempel.
De rol van Simeon wordt vertolkt door Camiel Geurs.

Groep 9: Jezus vóór Kaïphas.

Groep 14: Wroeging van Judas
Robert Standaart (vertolking Judas)

De Baljuw van Meigem Cyriel Mortier. Tot het einde van de jaren zestig was er in Meigem een baljuw. Hij was verantwoordelijk voor de orde in de kerk. Cyriel draagt een staf met daarop een massief zilveren beeld van Sint-Niklaas, de patroonheilige van de kerk van Meigem. Een kostbaar museumstuk van de kerk van Meigem.

Groep 15: De kruisiging
De soldaat links met speer Erik De Clercq, de soldaat rechts met speer Jules Standaert.

Groep 16: Overbrenging van de relikwie.
De edeldame op het paard is Annie Cocquyt.

Groep 17: Hulde aan de relikwie.
Vroeger sloot deze groep zich aan bij de processie aan de kerk. Nu stellen ze zich eveneens op in de Lange Akkerstraat.
V.l.n.r herkennen we Augusta Maebe (Poesele), Armand Bauwens, Irené Van de Velde (met misdienaarkleed), Cyriel Mortier (baljuw), Etienne Vermeulen (aan de linkse kant van het portaal), Paul Lemmens (draagt het relikwieschrijn), Roger Van Der Eecken (rechts voor het baldakijn), Edmond Van De Velde (aan de rechtse kant van het portaal), Pierre Lemey en Johan Van De Velde dragen het aankondigingsbord, vóór het oorlogsgedenkteken Firmin Cocquyt, de man met de pijp volledig links is Camiel De Cockere.

Groep 17: Hulde aan de relikwie.
V.l.n.r. Jozef Dierick, Emiel Nottebaert en Paul Lemmens dragen het relikwieschrijn met relikwie, Gustaaf De Clercq, Omer Verwilst.

Groep 17: Hulde aan de relikwie.
V.l.n.r. Roger Van Der Eecken, Remie Reynaert, Firmin Cocquyt, Cyriel Van Der Plaetsen.

Groep 17: Hulde aan de relikwie.
Het baldakijn.
Personen v.l.n.r. André De Roo (draagt een kandelaar), Cyriel Haelvoet, Etienne Vermeulen, Priester met het Heilig Sacrament, Edmond Van De Velde, Maurice De Roo (draagt een kandelaar) en Adrien Van Laeken.

De parking van de Heilig-Bloedprocessie.

13 DE PROCESSIE VAN 1970-2003

Een foto genomen tijdens de voorbereiding van de processie (2000). Zuster Lina kijkt toe of alles naar behoren en op tijd gebeurt.
Personen v.l.n.r. Luc Claeys, Daniel Loontjens en Zuster Lina.

Nog even tijd om een foto te nemen in de Lange Akkerstraat (2003).
Marc Cocquyt, Marc Verleye, Leon Hyde.

De Harmonie Sint-Cecilia van Deinze in volle actie. Deze Harmonie neemt deel sinds de fusie van 1977. (foto van de jaren 80)

De Harmonie Sint-Cecilia en de Koninklijke Muziekmaatschappij Eendracht & Verbroedering van Vinkt samen in de processie. Het zijn twee aparte gezelschappen maar werken voor bepaalde plechtigheden samen zoals voor de Heilig-Bloedprocessie van Meigem. (foto 1998)

Opening van de processie.
De omroeper te paard is Josué Dhaenens. Daarachter de ruiters van Deinze. (foto jaren 70)

Opening van de processie.
De omroeper te paard is Paul Dhaenens (zoon van Josué Dhaenens). Daarachter de ruiters van Deinze. (foto jaren 90)

Groep 1: Adam en Eva
De zonde en het lijden Adam, Eva en Kaïn.
V.l.n.r. Emiel Dedeurwaerder (Adam), Nellie Van Hoe (Eva), Luc Vermeulen (Kaïn), Marleen Van Lerberghe (Engel). (foto jaren 80)

Groep 1: Adam en Eva
De zonde en het lijden Adam, Eva en Kaïn.
V.l.n.r. Chris Nachtergaele (Adam), Hélène Nottebaert (Eva), Philippe Haerens (2003).

Groep 2: De boodschap
De engeltjes in de kring v.l.n.r. ?, Geert D'Houst, Wim Van Der Plaetsen, Diego Cannoot, Eddy Corijn. Maria is Christa Hautekeete. De Engel is Krista Hellebuyck. (foto uit de jaren 80)

Groep 2: De boodschap
De engeltjes in de kring v.l.n.r. Febe Verkinderen, Yari Verhaeghen, Hannah Buyse (niet zichtbaar achter Maria), Elise Van Nevel, Ruben De Clercq, Willem Hoeree.
De engel is Lieve Van Braeckel. Maria is Isabelle Mestdagh. (foto van 2003)

Groep 3: Geboorte van Christus
De engeltjes.
Links op de foto: Els Nottebaert, Els Van Landuyt. De tweede engel rechts is Kristien Mestdagh. (foto van de jaren 80)

Groep 3: Geboorte van Christus
De wagen met de kerststal.
De engel met het bord is Beatrice Dhaene. Maria is Leen Dhaenens. De paardenmenner is Gerard Dhaene.

Groep 4: Opdracht van Christus.
De opdracht van Jezus in de tempel.
V.l.n.r: Marnix De Neve, Linda De Keyser, Antoon De Ketelaere (huidige voorzitter van het comité Heilig-Bloedprocessie). (foto van 1994)

Groep 4: Opdracht van Christus.
De opdracht van Jezus in de tempel.
V.l.n.r: Marnix De Neve, Linda De Keyser, Geert De Ketelaere (zoon van Antoon De Ketelaere). (foto van 1998)

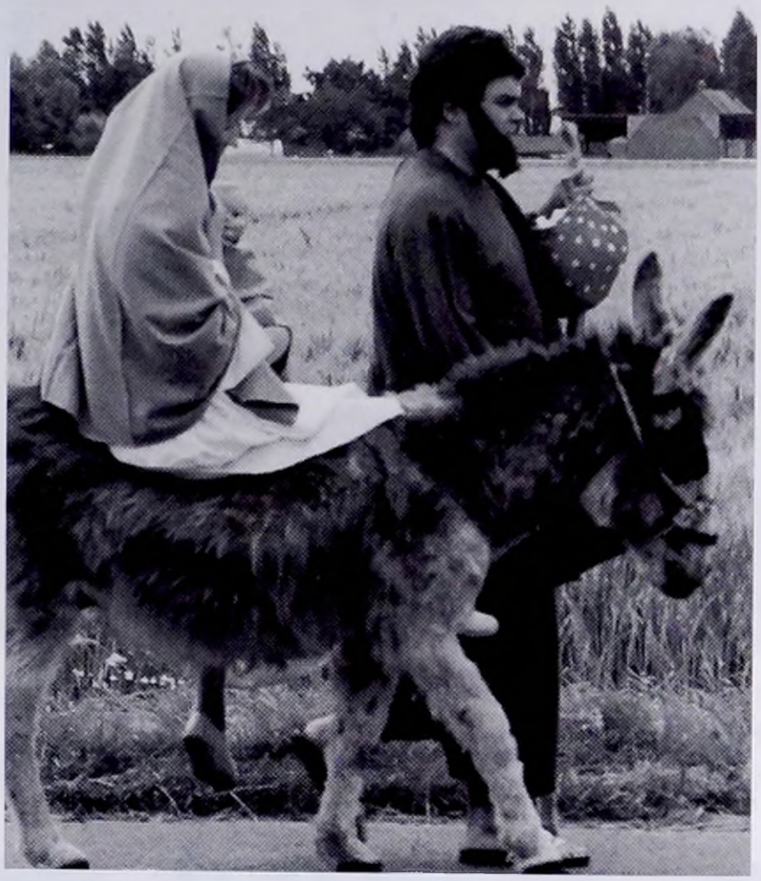

Groep 5: De vlucht naar Egypte
Maria is Marleen Van Der Vennet. Jozef is ?. (foto van de jaren 80)

Groep 5: De vlucht naar Egypte
Maria is Marleen Van Der Vennet. Jozef is Eric Toch. (foto van 1998)

Groep 6: Jezus in de tempel.
De terugvinding van Jezus in de tempel. (foto van de jaren 80)

Groep 6: Jezus in de tempel.
De terugvinding van Jezus in de tempel.
v.l.n.r.: Stan Bolckmans (sprekende Hogepriester), Natan Bolckmans (Jezus), Johan Van De Steene (hogepriester). (foto van 2003)

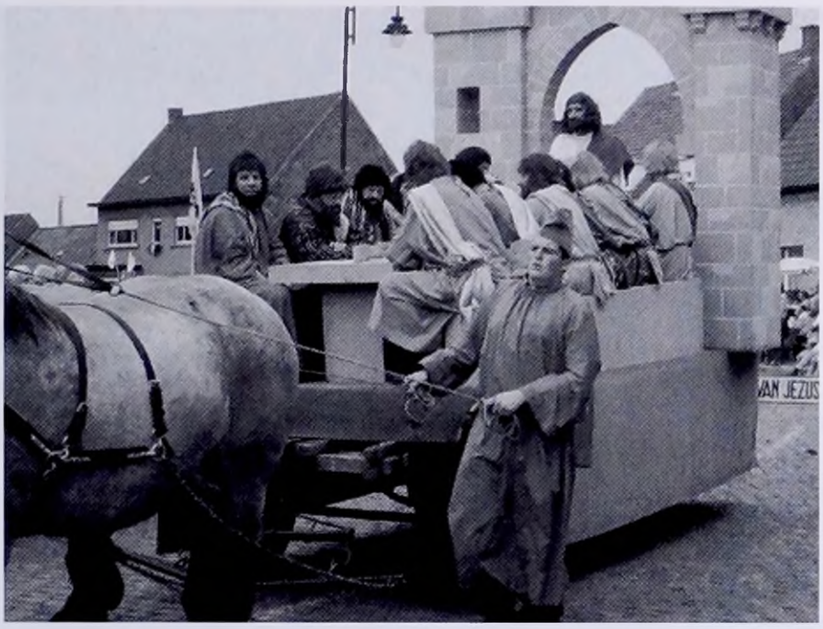

Groep 7: Het Laatste Avondmaal
Figureren als apostel: Raf Tanghe (Jezus), Marnix Geurs, Georges De Geeter, Roger Gezels, Johan Van Braeckel, Luc Dobbelaere, Achiel Van Lombergen (Judas), Firmin Claeys (Johannes), André Van Vinckt, Patrick Van De Velde, Gaston Van De Velde, Geert Verheecke en Luc De Milt. (foto van 2003)

Groep 8: Doodstrijd van Jezus
De engel is Els Van Steenkiste, de paardenmenner René Gheysels van Merendree. (foto van de jaren 80)

Groep 9: Jezus vóór Kaïphas. (foto van de jaren 80)

Groep 9: Jezus vóór Kaïphas.
V.l.n.r.: Gilbert Standaart, Rafaël Van Braeckel, Jonas Cocquyt. (foto van 2003)

Groep 10: De Geseling. (foto van de jaren 80)

Groep 10: De Geseling
Irené Van De Ginste (Jezus), de soldaten v.l.n.r. Wilfried Steyaert, Patrick De Coninck, Rudy Schaubrouck, Thierry Claeys. Ludo Claeys (paardenmenner). (foto van 2003)

Groep 10: Ecce Homo
Pilatus brengt Jezus voor het volk.
V.l.n.r. Noel Dierick, Frans Eggermont (Jezus), Frans Rogge. (foto van de jaren 80)

Groep 10: Ecce Homo
Pilatus brengt Jezus voor het volk.
Daniel Loontjens (Pilatus). (foto van 2003)

Groep 10: Ecce Homo
Pilatus brengt Jezus voor het volk.
Het volk, v.l.n.r. te herkennen op de foto Sylvia Cannoot, Palma Cannoot, Kathleen Van Vinckt, Myriam Van De Velde, Carine Cocquyt, Marleen Van De Velde. (foto van de jaren 80)

Groep 12: De Kruisweg.
Simon van Cyrene helpt Jezus zijn kruis dragen.
Honderdman te paard uitgebeeld door Frans Notteboom. (foto van 2003)

Groep 12: De kruisweg.
Simon van Cyrene helpt Jezus zijn kruis dragen. (foto van de jaren 80)

Groep 12: De kruisweg.
Simon van Cyrene helpt Jezus zijn kruis dragen.
V.l.n.r. Luc Claeys (Simon van Cyrene), Wim Van Nevel (soldaat), Lieven Dhaenens (Jezus) Antoine Dhaene (soldaat). (foto van 2003)

Groep 13: Veronica
V.l.n.r. Freddy Mestdagh, Nicole Verstraete, Annie Dhaene, Katia Van Braeckel, Ginette Verleye.
In de beginjaren van de processie moesten de twee wenende vrouwen (links op de foto) in hun ogen wrijven met een ajuin, gewikkeld in een zakdoek om tranen op te wekken. (foto van de jaren 80)

Groep 13: Veronica
V.l.n.r.: Freddy Mestdagh, Christine Eeckhout, Kristien Mestdagh. (foto van 2003)

Groep 14: Wroeging van Judas
V.l.n.r. ?, José Cocquyt, Laurant Van Steenkiste, Dhr Verleye, Robert Standaart, Roger Van Oost. (foto van de jaren 80)

Groep 14: Wroeging van Judas
Firmin Antheunis als Judas en Toni Van Der Eecken als Petrus. (foto van 1998)

Groep 15: De Kruisiging
(foto datert van de jaren 80)

Groep 15: De Kruisiging
V.l.n.r.: Danny Van Assche, Daniel Van Laeken (beide dobbelende soldaten), Dirk Van De Velde (Johannes bij het kruis), Gerda Sucaet (Maria), Jan Bethune (soldaat), Aimé Verplaetse (soldaat), Charlotte Van Steenkiste (Maria Magdalena). (foto van 2003)

Groep 16: Overbrenging van de Relikwie
V.l.n.r.: August Geurs, André Dhaene, André De Keyser, Romain De Rho, Kristof De Meester, Marc Verleye. (foto van de jaren 80)

Groep 16: Overbrenging van de Relikwie
Marc Cocquyt begeleidt de paarden van de adellijke heer en dame. (foto van 1998)

Groep 17: Hulde aan de Relikwie
V.l.n.r.: Marnix Van Der Plaetsen (draagt een vaandel), Luc Dhaene (draagt het Kruis), Patrick Van Der Plaetsen (draagt een vaandel). (foto van de jaren 80)

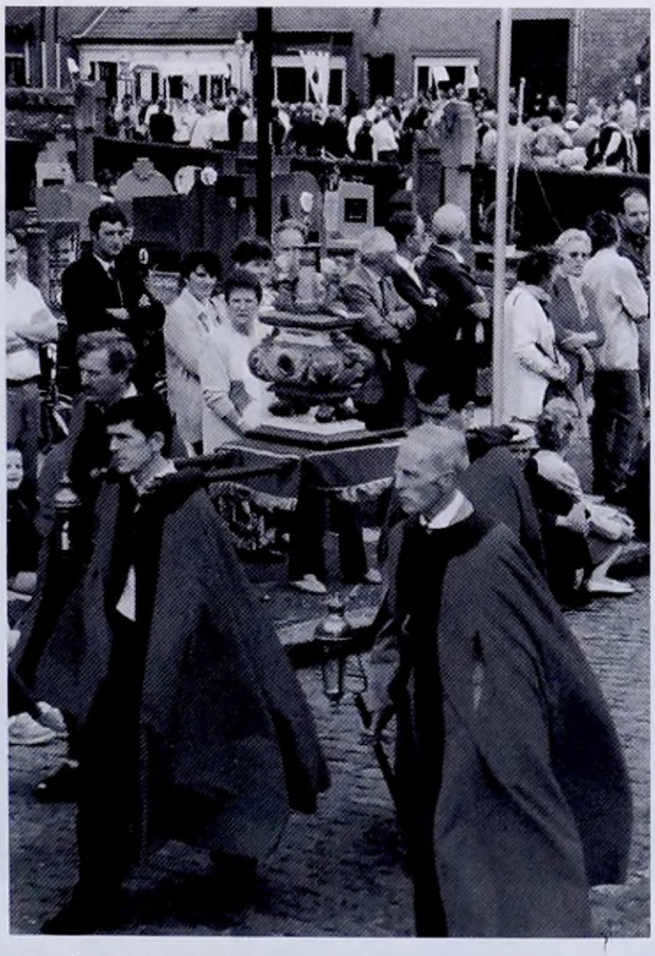

Groep 17: Hulde aan de Relikwie
V.l.n.r.: Willy Lambrecht, André De Roo (draagt het relikwieschrijn met relikwie), Jules Van De Ginste, José De Roo (draagt het relikwieschrijn met relikwie). (foto van 1998)

Groep 17: Hulde aan de Relikwie
Het Sint-Maartenkoor van Ieper onder leiding van Jozef Moerman. Dit koor neemt al meer dan 25 jaar deel aan de processie in Meigem. Het betreft hier een uitwisseling van de groep "Wroeging van Judas" die elk jaar naar Voormezele gaat en als tegenprestatie komt het Sint-Maartenkoor jaarlijks naar Meigem. (foto van de jaren 80)

Groep 17: Hulde aan de Relikwie
Sinds 1998 nemen Tempelridders of de "Ordo supremus militaris templi Hierosolymitani" deel aan de processie. Zij behoren tot het Prioraat van de Heilige Johannnes de Doper te Gent. Zij zetten zich in voor het goede doel. V.l.n.r. Etienne Clément, Peter Broos, Rik Coone. (foto van 1998)

Groep 17: Hulde aan de Relikwie
Een foto genomen net na de fusie (1977) met Deinze. Cyriel Van Der Plaetsen, de laatste burgemeester van Meigem, werd na de fusie ere-burgemeester.
V.l.n.r. Jozef Verwilst, Stefaan De Baere, Jacques De Ruyck, A. Deneir, Cyriel Van Der Plaetsen, Silvain Leroy, Cyriel Haelvoet, Edmond Van De Velde, E.H. Pastoor Aerens (pastoor te Meigem van 1970 tot 1983), Etienne Vermeulen en Alfons Van Laeken.

Groep 17: Hulde aan de Relikwie
V.l.n.r. ?, Etienne Vermeulen, René De Clercq, Etienne De Vreese, Erik Haelvoet, Willy Tack, Edmond Van De Velde, Stefaan De Baere en André Van Nevel, Graaf t'Kint de Roodenbeke.
De groep van het Heilig Sacrament werd op het eind van de jaren 70 uitgerust met een nieuw baldakijn. (foto van de jaren 80)

De prominenten van de stad Deinze volgen de processie.
V.l.n.r. Antoon De Ketelaere (voorzitter van het comité Heilig-Bloedprocessie), Adrien Buyse (schepen van openbare werken), Jacques De Ruyck (burgemeester van Deinze), André Claeys (schepen van landbouw), Warnix Schelstraete (schepen van sport) en Gerda Ginneberghe (gemeenteraadslid). (foto van 2003)

De kaarsenverkoopsters in de kerk.
V.l.n.r. Maria Vermeulen, Hubertine Vermeulen. (foto van 2003)

14 OVERZICHT GERAADPLEEGDE EN VERSCHENEN PUBLICATIES VAN MEIGEM

Armand Bauwens
Meigem 1906, Het Land van Nevele, jg. 1971, afl. 1.

Armand Bauwens
De Heilig Bloedprocessie te Meigem, Het Land van Nevele, 1971, afl. 2.

Armand Bauwens,
Meigem: een poging tot industrialisatie, Het Land van Nevele, 1974, afl. 1.

Armand Bauwens,
Teentjesterting te Meigem, Het Land van Nevele, 1975, afl. 1.

Armand Bauwens
De verdwenen molens van Meigem, Het Land van Nevele, 1976, afl. 1.

Armand Bauwens,
Historiek van de H.Bloedverering te Meigem, Het Land van Nevele, 1976, afl. 2.

Armand Bauwens
Nieuwe straatnamen te Meigem, Het Land van Nevele, 1977, afl. 1.

Armand Bauwens
Meigem in het werk van Cyriel Buysse, Het Land van Nevele, 1984.

André Bollaert.
Plunderingen door de Fransen te Meigem in 1744, Mensen van toen, afl.. 4, nr. 3.

Michel Cloet
Itinerarium visitationum Antonii Triest, episcopi gandavensis 1623-1654: de visitatieverslagen van bisschop Triest, Centrum van Landelijke geschiedenis, 1976

Ronny Debbaut,
Uitgeweken dopers uit het Land van Nevele. De nakomelingen van Geeraert Temmerman uit Meigem, Mensen van Toen.

Stefaan De Groote,
Vinkt en Meigem anno 1940, Het Land van Nevele, 2003, afl. 3.

Stefaan De Groote,
De gebeurtenissen in Vinkt en Meigem in mei 1940, een beknopt overzicht, Het Land van Nevele 2003, afl. 3.

Stefaan De Groote,
Verpleegster Maria Van Haute: "Gekwetsten Meigem werden verzorgd in ziekenhuis de Bijloke in Gent, Het Land van Nevele, 2003, afl. 3.

Stefaan De Groote en Denis Pieters,
Petrus Bruyneel (°1816-+1847) uit Meigem: soldaat bij vier legers en zesmaal deserteur, KGK-jaarboek 2000.

Stefaan De Groote en Denis Pieters,
Groot Deinze in oude foto's

Frans De Potter en Jan Broeckaert,
Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Meigem, eerste reeks, Gent, 1864-1870.

Paul Deprez,
Uitbatingen en grondbezit in Meigem (1571-1787). Een methodologisch artikel, Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring te Gent, Nieuwe reeks, X, 1956.

Herman De Vilder,
Elza Van Braeckel vluchtte in mei 1940 per fiets met twee kleine kinderen van Tervuren naar Meigem, Het Land van Nevel, 2003, afl. 3.

Paul Huys,
De betwiste benoeming van een pastoor in Meigem (1605) en de manslag op Gheeraert Tuytschaevere (1606), Het Land van Nevele, 1995, afl. 2.

Luc Goeminne,
De heer van Zulte, grondeigenaar te Meigem in 1768, Het Land van Nevele, 2001, afl. 2.

Antoine Janssens,
De windmolens van Nevele en randgemeenten, KGK-jaarboek 1959.

Antoine Janssens
De kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Troost te Meigem, Het Land van Nevele, 1988, afl. 1.

Antoine Janssens,
De schuttersmaatschappij St.-Sebastiaan van Meigem, Het Land van Nevele.

Eleke Langeraert,
Agnes De Vogelaere (Hansbeke) afkomstig van Meigem vertelt haar verhaal, Het Land van Nevele 2003, afl. 3.

Jan Luyssaert,
Uit het oude fotoalbum: Brouwerij Maurice Lemmens-Hélène Van der Vennet te Meigem, het Land van Nevele, 1992, afl. 2.

Jan Luyssaert,
Het kerkelijk leven te Meigem volgens de visitatieverslagen van Bisschop Triest (1623-1654), Het Land van Nevele, 2003, afl. 2.

Lucien Van Braeckel,
Meigem, uitgave in eigen beheer, 1990.

Hugo Van Den Abeele,
De opkomst der bretellennijverheid in Vlaanderen (Meigem-Deinze), 1847-1848, Ledeberg-Gent 1941.

Z.E. Heer J.G. M. Van den Heuvel en A. Janssens.
De Dekenij Nevele een historische schets, Aartrijke; Uitgeverij Emiel Decock, 1994.

Eline Vanonacker en L. Vandersypt,
Jozef De Vlieger uit Vinkt verloor in Meigem zijn vader en tante, Het Land van Nevele, 2003, afl. 3.

Urbain Vanwildemeersch,
De H. Bloedprocessie in Meigem, KGK-jaarboek 1981.

LIJST VOORINTEKENAARS

Ludo Timmermans	Meigem
Michel Clauwaert	Meigem
Freddy Mestdagh	Meigem
Raf Thanghe	Meigem
Freddy Geurs	Meigem
André Van De Ginste	Meigem
André Dhaene	Meigem
Valère Mortier	Deinze
Frits, Agnes Galle-Van Nevel	Dentergem
Lutgarde Weytens	Meigem
Ivonne Hautekeete	Meigem
André, Cecile Van Nevel-Goossens	Meigem
Maria Snauwaert	Meigem
Chris, Hélène Nachtergaele-Nottebaert	Meigem
Daniel Van Laeken	Meigem
Peter De Coninck	Meigem
Marc Vancoppernolle	Meigem
Patrick Van De Velde	Meigem
Dirk, Kristien Maebe-Van Nevel	Lotenhulle
Johan, Nadien Van Nevel-Dhaeyere	Deinze
Joris, Marleen Van Nevel-Reynvoet	Landegem
Kurt, Ann Huygelier-Van Nevel	Lotenhulle
Ghislain Boelens	Waarschoot
Alice Claeys	Meigem
John Crombez	Meigem
Rik De Cooman	Deinze
Odiel De Ketelaere	Meigem
Marnix De Ketelaere	Zeveren
Adrien De Maegt	Zeveren
Antoine Dhaenens	Zeveren
Paula De Pijpere	Meigem
Maria De Pijpere	Vinkt
Etienne De Rho	Nevele
Eddy De Winter	Petegem
D'oosterlinck	Petegem
Christine Eeckhout	Meigem

Tony De Wilde	Zeveren
Jean-Luc Meulemeester	Sint-Andries
Edwin Lammertyn	Deinze
Gaby Van Beverssluys	Drongen
Germanin Van Compenolle	Meigem
Marc Verplaetse	Meigem
Francine Heyse	Meigem
Katrien Claeys	Meigem
Noël en Monique Van Der Plaetsen-Van De Steene	Vinkt
Jean-Paul en Lutgart Vander Cruyssen-Van Nevel	Kasterlee
Wim en Laurence Van Nevel-Soubry	Roeselare
Hendrik en Bénédicte Van Nevel-Van Der Steene	Olsene
Pascal Eggerick	Meigem
Chantal Eggerick	Oostkamp
Rita Geurs	Deinze
Michel Geurs	Meigem
Henri en Agnes D'Hont-Hyde	Meigem
Suzanne Verdonck	Meigem
Agnes Pauwels	Landegem
Yvette Pauwels	Vinkt
Johan en Katrien Van Wassenhove-Demarey	Meigem
Antoon en Blanche Verstraete-Van Aal	Meigem
Emiel en Nellie Dedeurwaerder-Van Hoe	Meigem
Rita D'Houst-Verplaetse	Merendree
Christa De Val-Ysebaert	Anderlues
J. R. Lootens-Huysman	De Pinte
A. L. Van Laecke-Succaet	Aalter
Maria Vermeulen	Deinze
Frank en Greta Colpaert-Tijtgat	Meigem
Gilbert en Francine Peirsegaele-Van Hoe	Deinze
Peter Lerno	Meigem
Antoine en Francine De Vreese-Sergeant	Vinkt
Antoon en Annie De Ketelaere-De Schrijver	Meigem
Clara Brusseel	Meigem
Emiel Van Lerberghe	Meigem
Marianne Dossche	Deinze
Stedelijke Openbare Bibliotheek	Deinze

Basisschool Meigem	Meigem
Danneels-De Keyser	Nevele
Walter De Smet	Gentbrugge
Etienne Dhondt	
Marnix, Wouter en Brecht Dhaenens	Meigem
Van Vlaenderen-Roels	Vinkt
Irène Van Oost	Deinze
Lisette Roelandts	Deinze
Luc Malfait	Meigem
fam. Naessens	Meigem
Stroobandt-Roelens	Petegem
Johan Van Rompaye	Meigem
José De Roo	Bachte-Maria-Leerne
Marc Heyse	Meigem
Guy De Muynck	Bachte-Maria-Leerne
Patrick Corijn	Olsene
Van Steenkiste-Callewaert	Meigem
Rachel Dhaenens	Meigem
A. Steyaert-C. Galle	Deinze
Peter Van Hee-De Clercq	Petegem
Bart Bogaert	Deinze
Daniël Van Quickelberghe	Olsene
Banckaert-De Keyser	Landegem
Robert Dhaeyere	Waregem
Brigitte Verstraete	Aalter
Lia De Praetere	Deinze
Mariette De Graeve	Deinze
Tuytschaever-De Wulf	Eke
Agnes De Vogelaere	Hansbeke
Antoin De Keyser	Vosselare
Marcel Glas	Oostende
Clarisse Vermeersch	Kruishoutem
Vlaeminck-Van Hecke	Meigem
Urbain Torck	Bachte-Maria-Leerne
André Van Nevel	Meigem
Luc Van Nevel	Meigem
Vandeputte-Devolder	Meigem
Lea Rosseel	Meigem

Loontjes-Woerniers	Meigem
Noël, Monique Van Der Plaetsen-Van De Steene	Vinkt
Carlos, Chantal De Smul-Hautekeete	Meigem
Etienne Van Nevel	Nevele

Bibliotheek van de heemkundige kring
"Het Land van Nevele"
Hansbekedorp 33, 9850 Hansbeke

De bibliotheek is voor iedereen toegankelijk elke eerste zondag van de maand van 10 uur tot 12 uur (niet in juli) en na telefonische afspraak met Jan Luyssaert (09 371 60 53).
De catalogus op onze tijdschriften *Het Land van Nevele* en *Mensen van Toen* kan ook geraadpleegd worden in de Gemeentelijke Bibliotheek van Nevele, Stationsstraat 20, Landegem

Bestuur
André Bollaert (secretaris)
Irène Buysse
Wim De Clercq
Stefaan De Groote (ondervoorzitter)
Lieven De Ruyck (verantwoordelijke tijdschriftadministratie)
Yvonne De Keere
Daniël D'Hooge
Jan Luyssaert (voorzitter)
Hugo Schaeck
Julien Scherpereel (bibliothecaris)
Arnold Strobbe (ondervoorzitter)
Patrick Tuytschaever
Eddy Verstraete (penningmeester)

Website
www.landvannevele.com

E-mail
info@landvannevele.com